

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII KADENCJA

Warszawa, dnia 6 lipca 2015 r.

Druk nr 969

MINISTERSTWO
SPRAW ZAGRANICZNYCH
Sekretarz Stanu
Sekretarz do Spraw Europejskich
Rafał Trzaskowski

Pan
Bogdan BORUSEWICZ
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z realizacją zobowiązań wynikających z ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 213, poz. 1395), w załączeniu przekazuję przygotowaną w trybie art. 3 ust. 1 ustawy *Informację dla Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w pracach Unii Europejskiej w okresie styczeń – czerwiec 2015 r. (przewodnictwo Łotwy w Radzie Unii Europejskiej)*.

Jednocześnie informuję, że ww. dokument został przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich w dniu 3 lipca 2015 r.

Z poważaniem

(-) Rafał Trzaskowski

**INFORMACJA DLA SEJMU I SENATU RP
O UDZIALE RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
W PRACACH UNII EUROPEJSKIEJ
W OKRESIE STYCZEŃ– CZERWIEC 2015 R.**

**/PRZEWODNICTWO ŁOTWY
W RADZIE UNII EUROPEJSKIEJ/**

przygotowana w związku z art. 3 ust. 1 ustawy
z dnia 8 października 2010 r. o współpracy
Rady Ministrów z Sejmem i Senatem
w sprawach związanych z członkostwem
Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej
(Dz. U. Nr 213, poz. 1395)

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	3
2. PREZYDENCJA ŁOTEWSKA I JEJ ZNACZENIE DLA INTERESÓW POLSKI W UE	4
3. SZCZEGÓLWE INFORMACJE NT. AKTYWNOŚCI POLSKI W KWESTIACH PRIORYTETOWYCH DLA PREZYDENCJI ŁOTEWSKIEJ.....	9
3.1 Europa Konkurencyjna	9
3.1.1 Międzyinstytucjonalne Porozumienie ws. lepszych regulacji	9
3.1.2 Zarządzanie gospodarcze	9
3.1.3 Rynek wewnętrzny	16
3.1.4 Energia (Unia Energetyczna)	19
3.1.5 Polityka klimatyczna	22
3.2 Europa Cyfrowa	23
3.2.1 Jednolity rynek cyfrowy.....	23
3.2.2 Ochrona danych i cyberbezpieczeństwo	26
3.3 Europa Zaangażowana	27
3.3.1 Stosunki zewnętrzne	27
3.3.2 Sprawy wewnętrzne	46
3.3.3 Wymiar sprawiedliwości.....	49
4. AKTYWNOŚĆ W UE W ODNIESIENIU DO POZOSTAŁYCH OBSZARÓW ISTOTNYCH DLA POLSKI.....	51
4.1. Polityka Spójności i Polityka Regionalna	51
4.2. Badania i rozwój.....	53
4.3. Transport.....	54
4.4. Ochrona środowiska.....	58
4.5. Polityka rolna	61
4.6. Polityka rybołówstwa	65
4.7. Zatrudnienie i polityka społeczna	66
4.8. Zdrowie	69
4.9. Edukacja, młodzież, kultura i sport	70
5. LISTA ZAŁĄCZNIKÓW	72

1. WPROWADZENIE

Niniejsza *Informacja* jest dwudziestym trzecim półrocznym sprawozdaniem Rady Ministrów dla Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z udziału Rzeczypospolitej Polskiej w pracach Unii Europejskiej w okresach kolejnych prezydencji. Została opracowana w związku z realizacją postanowień art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 roku o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 213, poz. 1395), na mocy którego Rada Ministrów ma obowiązek poinformować Sejm i Senat – nie rzadziej niż raz na sześć miesięcy – o udziale Polski w pracach Unii Europejskiej. W dokumencie, przygotowanym wspólnie przez wszystkie ministerstwa i urzędy centralne, podsumowano działania realizowane przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej w okresie prezydencji łoćewskiej, tak aby poprzez zaprezentowanie ich Sejmowi i Senatowi Rzeczypospolitej Polskiej dopełnić zasady kontroli władzy ustawodawczej nad wykonawczą.

Pierwsza część informacji podsumowuje w syntetyczny sposób przebieg i dokonania prezydencji łoćewskiej, przez pryzmat jej priorytetów oraz kwestii kluczowych z punktu widzenia Polski. Natomiast część druga zawiera szerszy opis działań podejmowanych w poszczególnych obszarach tematycznych. Dokument koncentruje się na elementach współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem, które są kluczowe z perspektywy politycznego, społecznego i gospodarczego interesu Polski w Unii Europejskiej. W *Informacji* zwrócono szczególną uwagę na postulaty i inicjatywy, które miały na celu realizację polskich interesów, przede wszystkim w odniesieniu do projektów o najpoważniejszych długofalowych konsekwencjach, zarówno w zakresie pozytywnych bodźców oddziałujących na rozwój wielu obszarów, jak i elementów niosących ze sobą potencjalne zagrożenia.

W załącznikach zamieszczono informacje o transferach finansowych pomiędzy Polską a Unią Europejską, o wykorzystaniu środków z funduszy strukturalnych i funduszu spójności, a także wykazy stanowisk do aktów prawnych i dokumentów pozalegisłacyjnych Unii Europejskiej, przygotowanych przez Rząd zgodnie z ustawą z 8 października 2010 roku o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, przekazanych do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w pierwszej połowie 2015 roku. Podstawą przygotowania planu prac nad projektami ustaw wykonujących prawo Unii Europejskiej (zamieszczonego w załączniku nr 5.3) jest ust. 1a art. 125a Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.

2. PREZYDENCJA ŁOTEWSKA I JEJ ZNACZENIE DLA INTERESÓW POLSKI W UE

Prezydencja łotewska przypadła na okres przypadający po istotnych zmianach w instytucjach Unii Europejskiej. W przeciwieństwie do dwóch poprzednich prezydencji, prezydencja Łotwy miała do swojej dyspozycji pełny sześciomiesięczny cykl współpracy z nowo powołanym składem Komisji Europejskiej oraz z nowym przewodniczącym Rady Europejskiej. Mogła także oprzeć swoje działania na programie prac Komisji 2015 r.

Przejmując stery w Radzie UE, Łotwa wybrała trzy bloki tematyczne będące priorytetami jej działania:

- Europa Konkurencyjna, obejmująca wzrost i konkurencyjność,
- Europa Cyfrowa, której najważniejszym elementem była Agenda cyfrowa, w tym bezpieczeństwo cybernetyczne,
- Europa Zaangażowana, gdzie nacisk położono na Partnerstwo Wschodnie oraz stosunki UE-Azja Centralna.

Wyzwania na arenie międzynarodowej

Już na początku swojego przewodnictwa Łotwa musiała stawić czoło dodatkowym wyzwaniom, które *de facto* zdominowały okres jej prezydencji. Styczniowe ataki terrorystyczne w Paryżu i Kopenhadze wymusiły na prezydencji skierowanie swoich wysiłków na rzecz działań związanych ze zwalczaniem terroryzmu. W następstwie tych wydarzeń w dniu 11 stycznia 2015 r. w Paryżu odbyło się spotkanie z udziałem przedstawicieli państw członkowskich UE, które najbardziej aktywnie uczestniczą w wypracowywaniu wspólnych rozwiązań ukierunkowanych na walkę z zagrożeniem terrorystycznym, w tym w szczególności ze zjawiskiem tzw. zagranicznych bojowników (ang. *foreign fighters*). Ta tematyka w mijającym półroczu była przedmiotem pogłębionej dyskusji na poziomie zarówno Ministrów Spraw Wewnętrznych UE (w ramach prac Rady ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych), jak również szefów państw i rządów. Po nieformalnym posiedzeniu Rady Europejskiej w lutym 2015 r. przyjęto wspólne oświadczenie stanowiące podsumowanie dotychczasowych prac UE w kwestii walki z terroryzmem. W tekście podkreślono konieczność podjęcia wspólnych kroków i wykorzystania w tym celu istniejących instrumentów. W trakcie toczącej się dyskusji Polska konsekwentnie podkreślała konieczność zachowania równowagi pomiędzy aspektem bezpieczeństwa, a poszanowaniem praw jednostki. W szczególności dotyczyło to rozwiązań dotyczących monitorowania i usuwania treści internetowych oraz danych dotyczących lotów pasażerów (ang. *passanger name record*, PNR).

Wydarzeniem, które miało równie ważny wpływ na charakter i zakres prac Prezydencji łotewskiej był kryzys związany z tragicznymi zdarzeniami na Morzu Śródziemnym. Masowy napływ uchodźców z Afryki i Bliskiego Wschodu do europejskich wybrzeży spowodował, że działania prezydencji koncentrowały się na poszukiwaniu rozwiązania problemu nielegalnej migracji. Ich wyrazem było oświadczenie szefów państw i rządów z 23 kwietnia 2015 r., w którym wskazano na konieczność podjęcia natychmiastowych działań zaradczych oraz ustanowienia mechanizmów relokacji i przesiedleń na zasadzie dobrowolności. W odpowiedzi na tragiczne wydarzenia i konieczność podjęcia przez UE konkretnych działań, Komisja Europejska opublikowała w dniu 13 maja 2015 r. Europejską Agendę na rzecz Migracji. Dokument KE był przedmiotem debaty na posiedzeniu Rady Europejskiej 25-26 czerwca 2015 r., w wyniku której RE potwierdziła, określone w kwietniu, zasady na których oparte muszą być działania w zakresie relokacji i przesiedleń, w szczególności ich dobrowolny i wyjątkowy charakter. RE potwierdziła również zaangażowanie wszystkich państw członkowskich na rzecz walki z przyczynami nielegalnej migracji oraz w wysiłki mające na celu odciążenie tych państw, które są obecnie narażone na najsilniejszą presję migracyjną. Te wysiłki ujęte są szeroko, obejmując nie tylko relokacje i przesiedlenia, ale również działania na rzecz ochrony granicy zewnętrznej UE.

Realizacja priorytetów prezydencji

Europa Konkurencyjna: zarządzanie gospodarcze, rynek wewnętrzny, energia (Unia Energetyczna) i polityka klimatyczna

Programowa aktywność Łotwy w Radzie UE skoncentrowała się na realizacji ambitnej agendy pro wzrostowej, ułatwiającej zwalczanie skutków kryzysu gospodarczego i finansowego oraz tworzenie nowych miejsc pracy. Dyskusje na agendzie UE koncentrowały się wokół propozycji Komisji Europejskiej w sprawie ustanowienia planu inwestycyjnego dla Europy, którego centralnym punktem jest utworzenie Europejskiego Funduszu Inwestycji Strategicznych (EFIS) oraz wykorzystanie środków publicznych do znaczącej mobilizacji funduszy pochodzących z sektora prywatnego dla finansowania projektów inwestycyjnych w kluczowych obszarach gospodarki. Porozumienie osiągnięte w ramach trilogu w odniesieniu do aspektu finansowania EFIS nie odbiega znacząco od wyjściowej propozycji KE, którą poparła Rada UE (w tym Polska). Należy podkreślić, że prace prowadzone przez Łotwę były bardzo efektywne: w niecałe pół roku udało się zmaterializować ideę o konkretnym wsparciu inwestycyjnym dla państw członkowskich UE, co pozwoli na rozpoczęcie funkcjonowania funduszu już w drugiej połowie roku. Zgodnie z założeniami planu inwestycyjnego, EFIS powinien zwiększyć możliwości banków w zakresie ekspozycji na ryzyko, ograniczone w ostatnich latach w wyniku presji na bilanse bankowe skutkiem ostatniego kryzysu i późniejszych zmian regulacyjnych. Ma to poprawić dostęp do finansowania zarówno dla dużych, ogólnoeuropejskich projektów infrastrukturalnych oraz dla małych i średnich przedsiębiorstw i firm rozpoczynających działalność. Polska liczy również, że fundusz pozwoli spopularyzować wśród polskich podmiotów nowe mechanizmy finansowania inwestycji oraz zwiększy ich wydatki na badania i rozwój.

Prezydencja Łotwy upłynęła również pod znakiem prac nad reformą unii gospodarczo-walutowej. Przebiegały one dwutorowo: od lutego do maja 2015 r. prowadzone były konsultacje z udziałem państw członkowskich (na posiedzeniach Sierpów), równoległe prowadzono prace nad tzw. raportem 5 Przewodniczących¹. Raport pt. *Dokończenie budowy europejskiej Unii Gospodarczej i Walutowej został opublikowany 22 czerwca 2015 r.* i był przedmiotem wstępnych obrad RE w dniach 25-26 czerwca 2015 r. Dyskusja na temat raportu będzie kontynuowana podczas prezydencji Luksemburga. W trakcie nieformalnych dyskusji przed ukazaniem się dokumentu, Polska prezentowała stanowisko, zgodnie z którym reforma architektury Unii Gospodarczej i Walutowej powinna być oparta na realistycznych celach do osiągnięcia w krótkim, średnim i długim okresie. Polska postulowała by prace koncentrowały się na krótkim horyzoncie czasowym, co znalazło odzwierciedlenie w Raporcie. Co więcej, w opinii Polski, działania do podjęcia w krótkim i średnim okresie powinny być realizowane w ramach obowiązujących Traktatów.

Ważnym zagadnieniem dla prezydencji Łotwy było bezpieczeństwo energetyczne. Bazą dla prowadzonych na forum UE prac był komunikat KE: *Strategia ramowa na rzecz stabilnej Unii Energetycznej opartej na przyszłościowej polityce w dziedzinie klimatu COM(2015) 080*. Komunikat w znacznej mierze opiera się na koncepcji bezpieczeństwa energetycznego przedstawionej przez Polskę w *Mapie Drogowej na rzecz Unii Energetycznej dla Europy* z kwietnia 2014 r., która powstała w obliczu potrzeby zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego UE w świetle realnych zagrożeń wynikających z konfliktu rosyjsko-ukraińskiego. Zwieńczeniem prac nad powstaniem Unii Energetycznej były konkluzje Rady Europejskiej z 19-20 marca 2015 r. Podkreślenie przez szefów państw i rządów potrzeby wzmocnienia przejrzystości na rynkach energetycznych i solidarności w przypadku zaburzeń na rynku jest bardzo dużym osiągnięciem Polski. Koncepcja Unii Energetycznej stanowi szansę na efektywną realizację podstawowych celów polityki energetycznej UE: zapewnienia odbiorcom, zarówno przemysłowym jak i detalicznym, bezpiecznej, zrównoważonej energii w konkurencyjnych cenach. Tym samym zawiera w sobie duży potencjał dla wprowadzenia UE na ścieżkę wzrostu gospodarczego i realizacji strategii Europa 2020.

¹ Przewodniczącego KE we współpracy z Przewodniczącym Szczytów Euro, Przewodniczącym Eurogrupy, Przewodniczącym EBC oraz Przewodniczącym Parlamentu Europejskiego

W zakresie polityki klimatycznej, prezydencja Łotwy upłynęła pod znakiem przygotowań do Szczytu Klimatycznego COP21 w Paryżu, podczas którego ma zostać podpisane globalne porozumienie mające na celu zobowiązanie wszystkich państw świata do podjęcia działań redukujących emisję gazów cieplarnianych. Najważniejszym osiągnięciem w zakresie klimatu w czasie prezydencji łotewskiej było uzgodnienie kontrybucji Unii Europejskiej do nowego porozumienia, wypracowanej na podstawie założeń przyjętych w październiku 2014 r. Zgodnie z uzgodnieniami unijna kontrybucja zakłada redukcję emisji o co najmniej 40% emisji do roku 2030 w porównaniu z rokiem 1990. W trakcie prezydencji łotewskiej toczyły się intensywne prace nad trudnym dla Polski projektem decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącej ustanowienia i funkcjonowania rezerwy zapewniającej stabilność rynku dla unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (ang. *Market Stability Reserve*, MSR). Mimo pewnych sukcesów negocjacyjnych (m.in. Polska uzyskała zapewnienie o braku wpływu MSR na pulę darmowych uprawnień przyznawanych energetyce), Polska nie poparła tekstu kompromisowego prezydencji, który nie zabezpieczał w pełni polskich interesów.

Europa Cyfrowa: Jednolity rynek cyfrowy, ochrona danych i cyberbezpieczeństwo

Polska popierała działania Rygi na rzecz realizacji ambitnej inicjatywy budowy Jednolitego Rynku Cyfrowego (JRC). Prace prezydencji opierały się na założeniach strategii Komisji Europejskiej dotyczącej JRC, która została opublikowana 6 maja 2015 r. Strategia odzwierciedla wiele zidentyfikowanych przez Polskę wyzwań i priorytetów. Z punktu widzenia Polski najważniejsze kwestie to: rozwój sieci i infrastruktury telekomunikacyjnej, pełna ochrona prywatności użytkowników Internetu i usług cyfrowych, budowanie zdolności w zakresie cyberbezpieczeństwa, tworzenie przyjaznego dla rozwoju gospodarki cyfrowej otoczenia prawnego, finansowego i społecznego, budowanie sprawnej e-administracji, podnoszenie kompetencji cyfrowych społeczeństwa. Należy również podkreślić, że prace nad JRC wymagały sprawnej współpracy pomiędzy różnymi konfiguracjami Rady, którą prezydencja zapewniła.

Łotwa kontynuowała prace nad kluczową inicjatywą dla zapewnienia obywatelom UE odpowiednich ram prawnych w zakresie danych osobowych i ich ochrony tj. wnioskiem dotyczącym rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych (projektem ogólnego rozporządzenia o ochronie danych).

Prezydencja łotewska z uwagą odniosła się do kwestii bezpieczeństwa sieci i informacji. W czasie trwania przewodnictwa nastąpił wyraźny postęp w pracach nad *dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie środków mających na celu zapewnienie wspólnego wysokiego poziomu bezpieczeństwa sieci i informacji w obrębie Unii*, który stanowi fundament wdrażanej od prawie dwóch lat Strategii Unii Europejskiej w zakresie cyberbezpieczeństwa. Polska jest zdania, że zagrożenie cyberatakami jest obecnie jednym z głównym wyzwań dla bezpieczeństwa gospodarki oraz dla korzystania ze wszystkich usług przez obywateli i wsparła prezydencję Łotwy w jej działaniach.

Europa Zaangażowana: Relacje z państwami trzecimi, polityka handlowa, Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony

W odniesieniu do relacji z państwami trzecimi, prezydencja łotewska nadała duże znaczenie przygotowaniu IV szczytu Partnerstwa Wschodniego (PW) w Rydze w dniach 21-22 maja 2015 r. oraz towarzyszących mu wydarzeń. Polska aktywnie uczestniczyła w przygotowaniu deklaracji szczytu promując m.in. przyjęcie postanowień dotyczących uznania aspiracji europejskich państw PW oraz umieszczenia ambitnych zapisów dotyczących liberalizacji wizowej z Ukrainą i Gruzją. Co więcej, Polska utrzymywała bliskie kontakty z państwami celem zmotywowania państw partnerskich do aktywnego i konsekwentnego wprowadzania niezbędnych reform oraz omówienia kwestii związanych ze wzajemnymi oczekiwaniami wobec szczytu PW.

W trakcie łotewskiej prezydencji Polska skutecznie lobbowała za podtrzymaniem decyzji UE o rozszerzeniu sankcji II fazy wobec Rosji oraz zabiegała również o zaostrzenie środków restrykcyjnych wobec Rosji w związku z eskalacją przemocy w południowo-wschodniej Ukrainie. Efektem tych zabiegów było przyjęcie decyzji o przedłużeniu stosowania sankcji II fazy najpierw do września 2015 r. a następnie w wyniku decyzji z czerwca – do 31 stycznia 2016 r. Dzięki staraniom Polski prowadzone również były systematyczne prace nad przygotowaniem kolejnych propozycji do rozszerzenia listy osób objętych sankcjami a także podjęciem przez KE i ESDZ dalszych przygotowań w sprawie dalszych działań (także w zakresie dalszych sankcji sektorowych) mających na celu zapewnienie pełnej implementacji porozumień mińskich.

W obszarze polityki handlowej jednym z priorytetów prezydencji łotewskiej byłby działania na rzecz przyspieszenia negocjacji nad Transatlantyckim Partnerstwem w dziedzinie Handlu i Inwestycji (ang. *Transatlantic Trade and Investment Partnership*, TTIP). W pierwszym półroczu 2015 r. miały miejsce 2 kolejne techniczne rundy negocjacyjne. Dotychczasowe rozmowy nie przyniosły jednak przełomu w żadnym z obszarów negocjacyjnych. Polska jest orędownikiem zawarcia szerokiej i ambitnej umowy handlowo-inwestycyjnej UE-USA i w trakcie ostatnich 6 miesięcy była aktywnie zaangażowana w prace nad umową na różnych forach.

Najważniejszym zadaniem w obszarze Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony (WPBiO) w pierwszej połowie 2015 r. była kwestia przygotowań czerwcowego posiedzenia Rady Europejskiej poświęconego m.in. obronności. RE była okazją do przeprowadzenia bardzo ważnej z punktu widzenia Polski dyskusji o przyszłości WPBiO i dalszym kierunku prac w tym obszarze. Dla Polski stanowiła również okazję do podkreślenia konieczności przyjęcia (do czerwca 2016 r.) nowej strategii UE w zakresie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa i uwzględnienia w niej m.in. geopolitycznych konsekwencji agresywnej polityki Rosji, więzi transatlantyckich i działań wobec regionu Azji i Pacyfiku oraz zagrożeń terroryzmem i działaniami hybrydowymi.

Deбата polityczna w UE

W aspekcie politycznym, w okresie prezydencji Łotwy, zintensyfikowały się dyskusje o miejscu Wielkiej Brytanii w UE i jej ewentualnym wyjściu z UE (tzw. Brexit) oraz wyjściu Grecji ze strefy euro (tzw. Grexit).

Zdecydowana wygrana Partii Konserwatywnej w wyborach parlamentarnych w Wielkiej Brytanii w maju 2015 r., zapewniająca jej możliwość samodzielnych rządów, otworzyła nowy etap w trwających od stycznia 2013 r. spekulacjach dotyczących ew. wyjścia Wielkiej Brytanii z UE (tzw. Brexit). Sukces wyborczy D. Camerona przełożył się na silny mandat rządu do rozmów z Brukselą na temat renegotjacji zasad członkostwa Wielkiej Brytanii w UE i rozpoczęcia prac nad referendum, które ma zostać przeprowadzone najpóźniej do końca 2017 r. Pomimo wstępnych deklaracji, nadal nie jest znany szczegółowy poziom i zakres oczekiwań UK wobec reformy UE. Jednak duża ich część, w szczególności w zakresie swobody przepływu osób, zabezpieczenia wyłączeń traktatowych oraz wzmocnienia roli parlamentów narodowych wymaga zmian traktatów. Na wniosek Wielkiej Brytanii, podczas posiedzenia Rady Europejskiej 25-26 czerwca 2015 r. premier Wielkiej Brytanii, D. Cameron przedstawił plany dotyczące referendum na temat członkostwa tego państwa w UE. Rada Europejska uzgodniła, że powróci do tej kwestii w grudniu 2015 r. Polska uznaje Wielką Brytanię za ważnego partnera w UE, szczególnie w zakresie promowania polityki pro-rynkowej. Polska jest również przekonana, że Wielka Brytania wzbogaca UE politycznie, kulturowo, militarnie i gospodarczo. Tym niemniej, Polska konsekwentnie sprzeciwia się zmianom traktatowym, które w tej chwili nie są ani możliwe ani konieczne.

Początek 2015 r. przyniósł również wznowienie dyskusji o możliwym wyjściu Grecji ze strefy euro w kontekście zwycięstwa w przedterminowych wyborach parlamentarnych (25 stycznia 2015 r.) lewicowej Syriza, kontestującej porozumienia z Trojką. Pierwsze porozumienie ministrów finansów strefy euro z Grecją w sprawie przedłużenia o 4 miesiące programu pomocy finansowej dla Grecji zostało zawarte 20 lutego 2015 r., nie stanowiło ono jednak przełomu w dyskusji o re-negocjacjach

samego porozumienia z Trojką w sprawie założeń pomocy finansowej dla Grecji. Strona grecka została zobowiązana do przedstawienia listy reform wpisujących się w realizację dotychczasowego programu. Od akceptacji przez euro grupę listy reform uzależniono dalsze losy programu pomocy. W obliczu braku porozumienia oraz decyzji przeprowadzenia referendum w sprawie przyjęcia warunków pomocy finansowej, coraz częściej podnoszone było ryzyko opuszczenia przez Grecję strefy euro. Polska, jako kraj spoza strefy nie uczestniczyła w negocjacjach z Grecją na forum euro grupy, była jednak orędownikiem znalezienia kompromisowego rozwiązania.

Mimo, iż prezydencja łotewska nie umieściła tematu swobodnego przepływu osób (SPO) i swobody świadczenia usług (SŚU) na agendzie żadnego formatu Rady UE, toczyła się jednak na ten temat żywa dyskusja polityczna. Asumptem dla niej były podtrzymywane zapowiedzi Wielkiej Brytanii w zakresie ograniczenia dostępu do świadczeń społecznych na terenie Wielkiej Brytanii pracownikom pochodzących z innych państw członkowskich. W tej kwestii Polska jednoznacznie i niezmiennie opowiada się za ochroną SPO jako jednego z filarów jednolitego rynku wewnętrznego oraz czynnika pozytywnie wpływającego na konkurencyjność gospodarki UE. Jednocześnie Polska popiera walkę z incydentalnymi nieprawidłowościami i nadużyciami w tym obszarze w oparciu o obowiązujące prawo UE. W obszarze swobodny świadczenia usług, szczególnie kontrowersyjne dla Polski było wprowadzenie przez Republikę Federalną Niemiec przepisów odnoszących się do ustanowienia płacy minimalnej oraz ich szerokiej interpretacji rozciągającej się na przedsiębiorców z innych państw członkowskich w tym Polskę. Dzięki aktywnym działaniom Polski we współpracy z 10 państwami członkowskimi (Czechy, Słowacja, Węgry, Słowenia, Grecja, Rumunia, Bułgaria, Estonia, Litwa i Chorwacja) Komisja Europejska wszczęła przeciwko Republice Federalnej Niemiec procedurę o naruszenie prawa unijnego w związku z przepisami o płacy minimalnej.

3. SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE NT. AKTYWNOŚCI POLSKI W KWESTIACH PRIORYTETOWYCH DLA PREZYDENCJI ŁOTEWSKIEJ

3.1 Europa Konkurencyjna

3.1.1 Międzyinstytucjonalne Porozumienie ws. lepszych regulacji

Prezydencja łotewska przypadła na realizację pierwszego rocznego programu prac Komisji Europejskiej pod kierownictwem J.-C. Junckera. Program ten zakładał m.in. przedstawienie przez Komisję propozycji nowego Międzyinstytucjonalnego Porozumienia ws. lepszych regulacji. Inicjatywa zawarcia nowego porozumienia (poprzednie pochodzi z 2003 r.) związana jest m.in. z dostosowaniem zasad współpracy instytucjonalnej do nowych oczekiwań politycznych, czyli potrzebą wzrostu konkurencyjności gospodarki Unii Europejskiej oraz stawieniem czoła spadającemu poparciu obywateli dla integracji europejskiej. Jego celem jest usprawnienie procesu stanowienia prawa i tworzenie regulacji o lepszej jakości. Na marcowym posiedzeniu Rada ds. Ogólnych zdecydowała o rozpoczęciu przygotowań do zawarcia porozumienia. W wyniku dyskusji wśród przedstawicieli rządów państw członkowskich przeprowadzonej na podstawie przygotowanych przez prezydencję dokumentów roboczych, Rada wypracowała priorytety wobec porozumienia w zakresie: poprawy współpracy instytucji przy programowaniu ich prac, wzrostu wpływu ekspertów państw członkowskich na proces przygotowywania aktów delegowanych przez Komisję oraz lepszego wykorzystania narzędzi służących poprawie jakości stanowionego prawa. Na podstawie tych prac prezydencja skierowała do I wiceprzewodniczącego Komisji list, w którym przekazała uzgodnione stanowisko Rady. 19 maja 2015 r. Komisja przedstawiła pakiet dotyczący lepszego stanowienia prawa, którego elementem jest projekt porozumienia. Prezydencja przeprowadziła wówczas kolejną rundę konsultacji w Radzie, podczas której wypracowane zostały uwagi Rady do dokumentu. Prace będą kontynuowane przez prezydencję luksemburską.

W ocenie Rządu RP propozycja porozumienia przedstawiona przez Komisję stanowi dobry punkt wyjścia do poprawy skuteczności legislacji UE. Większa liczba konsultacji społecznych w trakcie opracowywania projektu aktów legislacyjnych w KE oraz zwiększenie przejrzystości procesu legislacyjnego sprzyjać będzie nie tylko poprawie jakości stanowionego prawa, ale także wzrostowi zaufania obywateli do Unii jako takiej. Lepsze prawo jest również niezbędnym warunkiem realizacji ambitnych celów polityki UE. Najważniejszym postulatem Rządu RP wobec Porozumienia jest zachowanie równowagi w relacjach międzyinstytucjonalnych, w tym przede wszystkim wzmocnienie pozycji Rady w procesie przygotowania rocznego programu prac Komisji Europejskiej oraz zapewnienie Radzie odpowiedniego poziomu wpływu i kontroli nad procesem legislacyjnym w Unii Europejskiej. Równie ważną kwestią jest podniesienie jakości prawa UE poprzez ograniczenie obciążeń regulacyjnych, upraszczanie prawa oraz poprawę jakości ocen wpływu projektowanych regulacji, zgodnie z postulatem dwukierunkowej subsydiarności.

Rząd RP był inicjatorem *non-paper* państw Grupy Wyszehradzkiej prezentującego ich stanowisko i priorytety. Wiele z propozycji zawartych w dokumencie zostało uwzględnionych w stanowisku Rady i w projekcie porozumienia.

3.1.2 Zarządzanie gospodarcze

Europejski Fundusz Inwestycji Strategicznych

W ramach toczącej się debaty na temat sposobów pobudzania wzrostu gospodarczego w UE Przewodniczący Komisji Europejskiej J.-C. Juncker przedstawił w dniu 26 listopada 2014 r. *Plan inwestycyjny dla Europy*, którego rdzeń stanowiła propozycja utworzenia Europejskiego Funduszu Inwestycji Strategicznych (ang. *European Fund for Strategic Investments*, dalej EFIS). 13 stycznia 2015 r. KE przedstawiła projekt rozporządzenia o utworzeniu EFIS, którego celem jest pobudzenie wzrostu

gospodarczego poprzez wykorzystanie ograniczonych środków publicznych do znaczącej mobilizacji środków prywatnych na inwestycje w skali 315 mld euro w latach 2015-2017. W swoim stanowisku wobec projektu, sformułowanym w lutym 2015 r., Polska poparła tę inicjatywę. Propozycja utworzenia Funduszu uwzględniała w dużej mierze postulaty Polski zgłaszane w II połowie 2014 roku w ramach debaty nt. konieczności pobudzenia wzrostu w Europie poprzez inwestycje. W dniu 10 marca 2015 r. Rada UE przyjęła tzw. podejście ogólne w sprawie rozporządzenia EFIS. Polska poparła zawarte w nim propozycje m.in. dotyczące zasad jego finansowania w ramach budżetu UE. Z punktu widzenia Polski istotne było, aby realokowanie środków w ramach budżetu UE do EFIS nie odbywało się kosztem projektów finansowanych w ramach polityki spójności. Polska opowiadała się również za zapewnieniem elastyczności funkcjonowania Funduszu.

Prace nad wypracowaniem ostatecznego kształtu porozumienia odbywały się w ramach trilogu tj. negocjacji pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą UE i KE. W dniu 20 kwietnia 2015 roku Parlament Europejski przyjął raport końcowy w sprawie rozporządzenia EFIS. Porozumienie polityczne Parlamentu Europejskiego, Rady UE i KE w sprawie rozporządzenia EFIS zostało osiągnięte w dniach 27-28 maja 2015 r. i jest w większości zgodne ze stanowiskiem prezentowanym przez Polskę w toku negocjacji.

Zapisy dotyczące kryteriów selekcji projektów do finansowania przez EFIS, w tym zgodności z politykami UE, dodatkowości, uzasadnienia ekonomicznego i wykorzystania środków sektora prywatnego odpowiadają założeniom zawartym w podejściu ogólnym przyjętym przez Radę ECOFIN w marcu 2015 r. W obliczu konieczności wyjścia naprzeciw postulatom PE, dotyczącym precyzyjnego określenia potencjalnych obszarów zaangażowania finansowego EFIS, priorytetem dla Polski było zapewnienie elastyczności w jego funkcjonowaniu, co stworzyłoby możliwości inwestowania przez EFIS w projekty dotyczące lokalnych źródeł energii. Zgodnie z osiągniętym porozumieniem cele finansowane z EFIS zostaną podzielone na siedem obszernych sektorów, każdy z niewyczerpującym wykazem obszarów tematycznych, co powinno odpowiadać interesom Polski. Projekty w obszarze sektora energetycznego mają być realizowane w zgodzie z priorytetami unii energetycznej (która zakłada także wykorzystanie rodzimych źródeł energii), w tym bezpieczeństwem dostaw energii, co wychodzi naprzeciw postulatowi Polski. Porozumienie osiągnięte w ramach trilogu w odniesieniu do aspektu finansowania EFIS nie odbiega znacząco od wyjściowej propozycji KE, którą poparła Rada UE (w tym Polska) w swoim stanowisku.

Podczas posiedzenia w dniu 19 czerwca 2015 r. Rada ECOFIN zapoznała się z wynikami osiągniętego porozumienia. Głosowanie w Parlamencie Europejskim odbyło się w dniu 24 czerwca 2015 r. PE zaaprobował EFIS. Rada przyjęła rozporządzenie w procedurze pisemnej w dniu 25 czerwca 2015 r. Rozporządzenie zostało opublikowane w dniu 1 lipca 2015 r. i weszło w życie trzeciego dnia po tej publikacji.

Reforma Unii Gospodarczej i Walutowej

Na szczycie strefy euro w dniu 24 października 2014 r. przywódcy państw członkowskich strefy wezwali do podjęcia prac nad rozwojem mechanizmów służących wzmocnieniu koordynacji polityk gospodarczych oraz zapewnieniu większej spójności i solidarności w strefie euro. W tym celu Przewodniczący KE we współpracy z Przewodniczącym Szczytów Euro, Przewodniczącym Eurogrupy i Przewodniczącym EBC zostali zobowiązani do podjęcia działań na rzecz wypracowania mechanizmów lepszego zarządzania gospodarczego w strefie euro. Rada Europejska w konkluzjach z dnia 18 grudnia 2014 r. potwierdziła mandat przekazany Przewodniczącym. Następnie przedłożyli oni notę analityczną, która była podstawą dyskusji na posiedzeniu Rady Europejskiej 12 lutego 2015 r. W okresie od lutego do maja 2015 r. prowadzone były konsultacje z udziałem państw członkowskich (na posiedzeniach Sierpów), równoległe do prac nad tzw. raportem 5 Przewodniczących (do wymienionych powyżej dołączył Przewodniczący Parlamentu Europejskiego). W prowadzonej dyskusji Polska prezentowała stanowisko, zgodnie z którym reforma architektury Unii Gospodarczej i Walutowej (UGW) powinna być oparta na realistycznych celach do osiągnięcia w krótkim, średnim

i długim okresie. Działania do podjęcia w krótkim i średnim okresie powinny być realizowane w ramach obowiązujących Traktatów. Ich realizacja powinna stanowić warunek konieczny dla dalszej, pogłębionej integracji strefy euro w dłuższej perspektywie. Priorytetem dla Polski jest, aby wypracowane rozwiązania w zakresie zarządzania gospodarczego i ram instytucjonalnych strefy euro były zgodne z zasadą otwartości w stosunku do państw spoza strefy euro, wpisywały się w ramy prawne oraz instytucjonalne UE oraz pozostawały w zgodzie z zasadami Jednolitego Rynku. Nie powinny również prowadzić do zakłócenia konkurencyjności gospodarek państw członkowskich i UE jako całości. W interesie Polski leży obecnie, tj. przed przyjęciem wspólnej waluty, możliwie pełny udział w pracach dotyczących przyszłego funkcjonowania strefy euro. Działania do podjęcia w krótkim okresie powinny koncentrować się na:

- dalszym usprawnieniu funkcjonowania Semestru Europejskiego. Polska z aprobatą przyjmuje dotychczasowe działania mające na celu usprawnienie Semestru, mianowicie ograniczenie liczby zaleceń (CSR), przy jednoczesnej ich priorytetyzacji wobec poszczególnych państw, jak również wzmocnienie dialogu między Komisją Europejską (KE) a państwami członkowskimi w celu poprawy stopnia utożsamiania się przez państwa członkowskie z zaleceniami Komisji na każdym etapie całego procesu. W krótkim terminie Polska dostrzega jednak potrzebę dalszych zmian w harmonogramie Semestru Europejskiego w celu jak najlepszego wykorzystania Krajowych Programów Reform w procesie wypracowywania przez KE projektów zaleceń;
- dalszych działaniach służących zwiększeniu stopnia implementacji reform. W tym celu funkcjonowanie Semestru Europejskiego mogłoby zostać również dodatkowo wzmocnione poprzez dobrowolne umowy w sprawie reform strukturalnych. Polska proponowała wprowadzenie wiążących umów podpisanych między państwami członkowskimi a Komisją Europejską, które obejmowałyby obowiązek wdrożenia uzgodnionych reform strukturalnych w zamian za możliwość uwzględnienia pełnych bezpośrednich i pośrednich kosztów (szacunek wspólny, uzgodniony pomiędzy KE a państwem członkowskim) wprowadzenia reform przy szacowaniu deficytu w kontekście Paktu Stabilności i Wzrostu w sposób wykraczający poza warunki określone w klauzuli reform strukturalnych;
- poprawie przejrzystości działań w zakresie obowiązujących reguł i zasad zarządzania gospodarczego w UE, w szczególności w przypadkach gdy w oparciu o wspomniane reguły i zasady oraz obiektywne przesłanki możliwy jest pewien stopień dyskrecjonalności, np. w zakresie procedury nadmiernego deficytu (EDP) oraz procedury nadmiernych nierównowag makroekonomicznych (MIP). Za celowe uważamy przygotowywanie przez KE możliwych do realizacji scenariuszy projektów rekomendacji i decyzji;
- wzmocnieniu przestrzegania obecnych reguł z pełnym wykorzystaniem ich elastyczności. Wszystkie państwa powinny być traktowane w tym zakresie jednakowo (ang. *equal treatment*). Podejście takie pozwoli na przeciwdziałanie deprecjacji ustanowionych reguł, a także zwiększy zaangażowanie się państw członkowskich w realizację reguł/zasad/zaleceń, jak również utożsamianie się z nimi (ang. *ownership*);
- w obszarze finansowym celem powinna być poprawa współpracy między EBC a nadzorcami krajowymi, a także przyspieszenie osiągnięcia pełnej operacyjności unii bankowej;

W średnim okresie (tj. do 2019 r.) Polska proponowała zainicjowanie dyskusji nad analizą dotychczasowych reguł z obszaru zarządzania gospodarczego pod kątem ich urealnienia, uproszczenia i uporządkowania; rozpoczęcie dyskusji na temat ustanowienia mechanizmu zarządzania kryzysowego w strefie euro na wzór mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków; a także przyspieszenie osiągnięcia pełnej operacyjności unii bankowej (SRF) poprzez skrócenie okresu przejściowego dla uwspólnotowienia środków oraz adekwatne wzmocnienie *fiscal backstop*, jak również ustanowienie unii rynków kapitałowych.

W długim okresie Polska widzi potrzebę głębszej reformy UGW, która obejmowałaby działania na rzecz trwałego pobudzenia inwestycji w Europie, np. poprzez utworzenie nowego, większego

programu inwestycyjnego, opartego na koncepcji Europejskiego Funduszu Inwestycji Strategicznych. Jednak jego wdrożenie powinno być uzależnione od woli państw członkowskich do wdrożenia reform strukturalnych przyczyniających się do osiągnięcia wspólnych celów gospodarczych.

W dniu 22 czerwca 2015 r. opublikowany został raport 5 Przewodniczących pod tytułem *Dokończenie budowy europejskiej Unii Gospodarczej i Walutowej*. Raport był przedmiotem obrady RE w dniu 25-26 czerwca 2015 r. Zgodnie z przyjętymi konkluzjami Rada UE przeanalizuje raport z myślą o uzgodnieniu środków, które można podjąć w krótkim okresie, zwłaszcza w celu zwiększenia konkurencyjności i zapewnienia wzajemnej kompatybilności polityk krajowych, a także w celu poprawy skuteczności Semestru Europejskiego.

Semestr Europejski

W okresie prezydencji łotewskiej, Polska aktywnie uczestniczyła w kolejnej, piątej edycji Semestru Europejskiego, który rozpoczął się od dyskusji nad przedstawioną przez Komisję Europejską w listopadzie 2014 r. *Roczną analizą wzrostu gospodarczego na 2015 r.* (ang. *Annual Growth Survey 2015*, AGS 2015). Komisja Europejska przedstawiła w niej ogólne priorytety gospodarcze i społeczne na 2015 r.

W ocenie Polski dyskusja nad priorytetami zawartymi w AGS 2015 na poszczególnych formacjach Rady UE i w Parlamencie Europejskim stanowi ważny element wdrażania Semestru Europejskiego, który staje się coraz bardziej skutecznym instrumentem koordynacji i monitorowania polityk gospodarczych państw członkowskich.

Polska podzielała zawartą w AGS 2015 diagnozę kondycji europejskiej gospodarki. UE, która zdołała poradzić sobie z kryzysem zadłużenia publicznego i groźbą rozpadu strefy euro, stoi przed nowym, poważnym zagrożeniem. Niewielkie ożywienie gospodarcze, grożące przekształceniem się w stagnację, wymaga podjęcia zdecydowanych działań, zarówno na poziomie narodowym, jak i wspólnotowym, by pobudzić popyt, stworzyć nowe miejsca pracy i wzmocnić długofalowy potencjał wzrostowy.

W związku z tym Polska popierała postulat KE oparcia polityki gospodarczej i społecznej UE w 2015 r. na trzech głównych filarach:

- skoordynowanych działaniach stymulujących wzrost inwestycji (wraz z Planem Inwestycyjnym dla Europy),
- odnowionym zobowiązaniu do reform strukturalnych (zwłaszcza w takich obszarach, jak rynki pracy, usługi, energia, telekomunikacja i gospodarka cyfrowa, otoczenie regulacyjne przedsiębiorstw),
- odpowiedzialnej polityce budżetowej.

W lutym i marcu 2015 r. AGS 2015 był przedmiotem dyskusji na posiedzeniach formacji Rady UE (ECOFIN 17 lutego, COMPET 2-3 marca, TTE 5 marca, ENVI 6 marca, EPSCO 9 marca). Wyniki tej dyskusji zostały podsumowane przez prezydencję w raporcie przedstawionym na posiedzeniu Rady ds. Ogólnych (GAC) 17 marca 2015 r. Stanowiły one podstawę dla decyzji Rady Europejskiej, która w konkluzjach z 20 marca 2015 r. potwierdziła priorytety zaproponowane przez KE w AGS 2015 i zaleciła ich uwzględnienie przez państwa członkowskie w aktualizacji krajowych programów reform oraz programów stabilności lub konwergencji.

26 lutego 2015 r. KE opublikowała Komunikat *Semestr Europejski 2015: Ocena wyzwań dla wzrostu gospodarczego, zapobieganie i korygowanie nierównowag makroekonomicznych oraz wyniki pogłębionej analizy na mocy rozporządzenia (UE) nr 1176/2011* oraz sprawozdania krajowe (ang. *country reports*), czyli towarzyszące mu dokumenty robocze poświęcone poszczególnym państwom członkowskim. W sprawozdaniu krajowym połączono dwa dokumenty robocze publikowane w poprzednich latach odrębnie i w różnych terminach, mianowicie pogłębioną analizę w ramach procedury nierównowag makroekonomicznych (dla 16 państw członkowskich, które tej ocenie

podlegały, nie było wśród nich Polski) oraz dokument analityczny towarzyszący projektowi zaleceń Rady dla danego kraju (ang. *country-specific recommendations*, CSR).

13 maja 2015 r. Komisja Europejska przedstawiła projekt zaleceń Rady UE dla poszczególnych krajów (CSR) w sprawie krajowych programów reform i opinii na temat programów stabilności lub konwergencji oraz projekt zalecenia w sprawie wdrożenia wytycznych dotyczących polityki gospodarczej państw członkowskich, których walutą jest euro. Wraz z projektem zaleceń Komisja Europejska przedstawiła także opinię w sprawie wychodzenia państw członkowskich z procedury nadmiernego deficytu, proponując jej uchylenie w odniesieniu do Polski i Malty. Formalna decyzja w tej sprawie została przyjęta na posiedzeniu Rady ECOFIN 19 czerwca i stanowiła zwięźczenie starań Polski o poprawę kondycji finansów. Świadczy to o skuteczności strategii rządu i podejmowanych przez niego działań. Zakończenie procedury nadmiernego deficytu będzie się również wiązać ze wzrostem wiarygodności Polski. W przyszłości może to skutkować podwyższeniem ratingu Polski i będzie sprzyjać poprawie wyników gospodarki w średnim i długim okresie.

Projekt zaleceń dla poszczególnych państw członkowskich, w tym Polski, oraz strefy euro był przedmiotem szczegółowej analizy i dyskusji na posiedzeniach komitetów przygotowawczych Rady UE oraz odpowiednich formacji Rady (EPSCO 18 czerwca, ECOFIN 19 czerwca, GAC 23 czerwca), a następnie uzyskał polityczne poparcie na posiedzeniu Rady Europejskiej w dniach 25-26 czerwca 2015 r.

Wcześniejsza niż w latach ubiegłych publikacja projektu CSR pozwoliła na wydłużenie czasu na ich analizę i składanie uwag w ramach procedury pisemnej. Ponadto Polska z satysfakcją odnotowała pozytywne odniesienie się przez KE do wcześniejszych postulatów dotyczących ograniczenia liczby zaleceń poprzez koncentrację na kluczowych wyzwaniach.

Polska otrzymała stosunkowo niewielką liczbę szczegółowych zaleceń – zarówno w porównaniu do lat ubiegłych, jak i do innych krajów członkowskich. Komisja utrzymała jednak kilka zaleceń, które wzbudzały sprzeciw strony polskiej, zarówno na etapie dyskusji nad ubiegłorocznym kształtem CSR, jak i podczas całego cyklu Semestru Europejskiego 2015.

Pomimo zakończenia procedury nadmiernego deficytu wobec Polski, w projekcie CSR wskazano na konieczność uzyskania dalszej poprawy wyniku strukturalnego, zgodnie z zapisami Paktu Stabilności i Wzrostu, tj. o 0,5% PKB w roku 2015 i 2016. Ponadto zalecenia dla Polski w wersji proponowanej przez Komisję dotyczyły ustanowienia niezależnej rady fiskalnej (budżetowej), ograniczenia stosowania obniżonych stawek podatku VAT, reformy systemów emerytalnych rolników i górników, wprowadzenia systemu szacowania i rejestracji dochodów rolników, ograniczenia stosowania umów na czas określony i umów cywilnoprawnych na rynku pracy oraz usunięcia barier dla projektów inwestycyjnych w sektorze kolejowym.

Zalecenia tego typu Polska otrzymała także w 2014 r., jednakże obecnie Komisja złagodziła treść zalecenia dotyczącego systemów emerytalnych dla górników i rolników. Nowe zapisy mówią o rozpoczęciu procesu ich dostosowania do systemów emerytalnych przeznaczonych dla innych grup w celu pełnego dostosowania. Ubiegłoroczne zalecenie mówiło o włączeniu rolników do powszechnego systemu emerytalnego, pomimo starań strony polskiej o złagodzenie jego treści.

Polska zgłosiła uwagi do projektu zaleceń. Były one zbieżne ze stanowiskiem prezentowanym na etapie prac nad ubiegłorocznymi zaleceniami oraz w czasie całego Semestru Europejskiego. Polska przede wszystkim zaproponowała złagodzenie treści zapisów dotyczących rady fiskalnej, ograniczenia w stosowaniu obniżonych stawek podatku VAT oraz reformy systemów emerytalnych rolników i górników. W szczególności Rząd RP wskazał, że górnicy pracujący bezpośrednio przy wydobyciu surowców nie będą włączeni do powszechnego systemu emerytalnego, a zbliżenie systemu dla rolników do powszechnego systemu emerytalnego będzie długotrwałe i skomplikowane.

W toku prac komitetów przygotowawczych Rady UE i w wyniku ustaleń z KE, treść zaleceń oraz poprzedzających je motywów została zmodyfikowana w taki sposób, że pozostawia większą

elastyczność przy wyborze metod realizacji zaleceń – ograniczenie stosowania rozbudowanego systemu obniżonych stawek podatku VAT wskazuje się jako jedną z metod poszerzenia bazy podatkowej oraz doprecyzowano, że Rada Budżetowa może funkcjonować albo jako odrębna jednostka albo jednostka w ramach obecnych struktur instytucjonalnych.

Pewne wątpliwości może budzić brzmienie zalecenia dotyczącego systemów emerytalnych dla rolników i górników, wskazujące na ich „pełne dostosowanie” do powszechnego systemu emerytalnego. Podczas dyskusji na forum komitetów Polska uzyskała jednak deklarację ze strony KE, że użyte w zaleceniu sformułowanie: „pełne dostosowanie” nie oznacza konieczności włączenia rolników i górników do powszechnego systemu emerytalnego.

Zintegrowane Wytyczne

Ponadto, 2 marca 2015 r. KE opublikowała dwa dokumenty². W jednym przedstawiła projekt nowych ogólnych wytycznych dotyczących polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii (tzw. zintegrowane wytyczne część I), a w drugim projekt wytycznych dotyczących polityk zatrudnienia (tzw. zintegrowane wytyczne część II).

Przedstawiona przez Komisję Europejską propozycja 8 „zintegrowanych wytycznych” jest aktualizacją 10 Zintegrowanych Wytycznych na rzecz Wzrostu i Zatrudnienia, będących ramami strategii „Europa 2020” z 2010 r. Zgodnie z założeniami przyjętymi w 2010 r., zintegrowane wytyczne nie powinny ulegać większym zmianom do 2014 r. Ze względu na uregulowania traktatowe, zintegrowane wytyczne są przyjmowane jako dwa odrębne – choć wzajemnie ze sobą powiązane – instrumenty prawne. Celem nowych wytycznych jest określenie zakresu i kierunku koordynacji polityki państw członkowskich na obecnym etapie realizacji strategii *Europa 2020*. W szczególności mają one realizować zaproponowane w AGS 2015 podejście do polityki gospodarczej opartej na trzech filarach: inwestycjach, reformach strukturalnych i odpowiedzialności budżetowej. Będą one również, obok innych czynników, brane pod uwagę przy formułowaniu zaleceń dla poszczególnych państw członkowskich w ramach Semestru Europejskiego.

W kontekście prowadzonych na forum Komitetów i odpowiednich formacji Rady UE (ECOFIN i EPSCO) dyskusji, Polska z aprobatą przyjęła zaproponowany w projekcie ogólny charakter wytycznych. Dzięki temu państwa członkowskie, w zależności od osiągniętego poziomu rozwoju, tradycji prawnych i społecznych oraz bieżącej sytuacji, będą mieć swobodę w doborze środków i tempa postępu w wyznaczonym w zaleceniach kierunku.

Podatki

W trakcie prezydencji łotewskiej Polska aktywnie uczestniczyła w pracach dotyczących zapewnienia przejrzystości podatkowej, walki z unikaniem opodatkowania i oszustwami podatkowymi. Jednym z elementów ww. prac było przyjęcie w styczniu 2015 r. dyrektywy dot. opodatkowania spółek dominujących i zależnych w zakresie ogólnej klauzuli służącej zapobieganiu unikaniu opodatkowania. Ich celem jest zapobieganie obejściu dyrektywy w celu wykorzystania jej na potrzeby unikania opodatkowania oraz zapewnienie większej spójności w jej stosowaniu w poszczególnych państwach członkowskich UE. Klauzula ułatwi także państwom członkowskim walkę z agresywnym planowaniem podatkowym przez grupy przedsiębiorstw oraz zapewni bardziej sprawiedliwe opodatkowanie w zakresie opodatkowania działalności gospodarczej w UE.

² Zalecenie Rady w sprawie ogólnych wytycznych dotyczących polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii COM(2015) 099 oraz Decyzja Rady w sprawie wytycznych dotyczących polityk zatrudnienia państw członkowskich COM(2015) 098

Usługi finansowe

W dniu 20 kwietnia 2015 r. w ramach Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa przyjęto *dyrektywę w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu oraz rozporządzenie w sprawie informacji towarzyszących transferom środków pieniężnych*. Dyrektywa i rozporządzenie zostały przyjęte przez Parlament Europejski w dniu 20 maja 2015 r. Celem dyrektywy jest zapobieganie wykorzystywaniu unijnego systemu finansowego do prania pieniędzy i finansowania terroryzmu i w konsekwencji zapewnienie integralności, stabilności i wiarygodności sektora finansowego oraz wzmocnienie rynku wewnętrznego Unii Europejskiej. Celem rozporządzenia jest dodatkowo poprawa możliwości śledzenia płatności i zaostrzenie istniejących przepisów UE w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w celu poprawy ich skuteczności, przy zapewnieniu ich dalszej pełnej zgodności z nowymi międzynarodowymi standardami przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz proliferacji. Polska poparła oba ww. dokumenty, zgłaszając w procesie prac nad nimi swoje uwagi. Zgodnie ze stanowiskiem Polski dyrektywa w zadowalającym stopniu odnosi się do zmieniającego się charakteru zagrożeń związanych z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu i wprowadza adekwatne ramy mające na celu ochronę solidności, uczciwości i stabilności instytucji kredytowych i finansowych. Rząd RP poparł również proponowane rozwiązania zawarte w rozporządzeniu, które mają na celu zwiększenie możliwości śledzenia transferów, w tym dostosowanie przepisów unijnych do nowych standardów międzynarodowych.

Dodatkowo, Rada przyjęła *rozporządzenie ws. regulacji opłat transakcji płatniczych kartą*, ustalając m.in. maksymalne poziomy opłaty interchange dla transakcji kartami debetowymi i kredytowymi. Uzgodniony projekt rozporządzenia przewiduje co do zasady stawkę opłaty interchange – w przypadku transakcji krajowych i transgranicznych - na poziomie 0,2% dla kart debetowych i 0,3% dla kart kredytowych. Niemniej jednak, w przypadku transakcji krajowych kartami debetowymi rozporządzenie przewiduje większą elastyczność, zostawiając PCZ kilka możliwości (opcji) ustalania maksymalnej opłaty interchange. Poza regulacją opłat w transakcjach kartowych, projekt rozporządzenia zakłada wprowadzenie zakazu stosowania bądź ograniczenia stosowania zasad biznesowych, narzucanych na wszystkich uczestników rynku płatności kartowych przez organizacje kartowe (systemy kart płatniczych), takie jak m.in. rozdzielenie systemów kart płatniczych i podmiotów obsługujących transakcje, zakaz poboru opłat stanowiących próby obchodzenia zapisów regulacji. Rząd RP od samego początku popierał ww. rozporządzenie.

Ponadto Rada zaakceptowała *rozporządzenie w sprawie europejskich długoterminowych funduszy inwestycyjnych*, którego celem było zidentyfikowanie barier utrudniających inwestycje o długim horyzoncie czasowym. Dotyczyło to w szczególności inwestycji, które uzależnione są od długoterminowego zaangażowania kapitału, np. zakrojone na szeroką skalę projekty infrastrukturalne lub projekty z zakresu inżynierii przemysłowej wymagające dostępu do zasobów kapitałowych, które nie zawsze są dostępne, gdy są pozyskiwane wyłącznie w jednym państwie członkowskim. Głównym celem rozporządzenia jest stworzenie źródeł długoterminowego finansowania gospodarki europejskiej poprzez zagwarantowanie zarządzającym długoterminowymi funduszami inwestycyjnymi równych warunków działania oraz zwiększenie dostępnych dla przedsiębiorstw źródeł finansowania pozabankowego. Zagadnieniami, które podlegały szczególnej uwadze strony polskiej były proponowane rozwiązania w zakresie zapisów odnoszących się do zezwoleń na prowadzenie działalności przez europejski model długoterminowych funduszy inwestycyjnych (ELTIF) oraz zasad zbywania przez te fundusze tytułów uczestnictwa inwestorom detalicznym. Między innymi w wyniku działań podejmowanych przez przedstawicieli Polski w trakcie prac nad projektem, w przedstawionym akcie zostały doprecyzowane kwestie zezwoleń wydawanych na prowadzenie działalności, wraz z przyjęciem rozwiązania dotyczącego wewnątrznie zarządzanych ELTIF.

Natomiast w dniu 19 czerwca 2015 r. Rada ECOFIN uzgodniła ogólne podejście w sprawie *rozporządzenia w sprawie środków strukturalnych zwiększających odporność instytucji kredytowych w UE*. Polska popierała ww. prace i pozytywnie oceniała założone cele projektu, który może

przyczynić się do zwiększenia stabilności sektora bankowego w UE i ograniczyć koszty finansowania systemowo ważnych instytucji finansowych. W trakcie dyskusji Polska zwracała uwagę na konieczność zapewnienia właściwych relacji w zakresie uprawnień instytucji nadzorczych pochodzących z państw macierzystych i goszczących oraz wprowadzenie odpowiednich zabezpieczeń. W kompromisowej wersji projektu rozporządzenia przedstawionej przez Prezydencję łotewską takie zabezpieczenia zostały ustanowione.

3.1.3 Rynek wewnętrzny

Zgodnie z zapowiedzią prezydencja łotewska skoncentrowała swoje prace na bardziej efektywnym wykorzystaniu istniejących instrumentów i inicjatyw zamiast tworzeniu nowych. Zgodnie z programem działania prowadzone były wyłącznie w priorytetowych obszarach, co oznaczało, że postęp prac widoczny jest przede wszystkim w obszarze wzmocnienia konkurencyjności UE, a w szczególności w tempie prac nad Planem Inwestycyjnym dla Europy. Ponadto prezydencja łotewska zintensyfikowała prace w obszarze cyfrowym. Koncentracja prac w tych obszarach spowodowała, iż pozostałe elementy rynku wewnętrznego nie stanowiły priorytetu prezydencji.

Jednolity rynek

W ramach realizacji priorytetu dot. rynku wewnętrznego prezydencja łotewska zorganizowała debatę polityczną dot. jednolitego rynku w oparciu o roczną analizę wzrostu gospodarczego na 2015 r. oraz Plan inwestycyjny dla Europy, która odbyła się podczas Rady ds. Konkurencyjności 2 marca 2015 r. Debatę ukierunkowana była m.in. na wskazanie priorytetów dla przyszłych działań UE, poprawę warunków funkcjonowania przedsiębiorstw oraz usuwanie istniejących barier. Polska szczególnie zwracała uwagę na brak uzasadnienia dla wprowadzania nowych obciążeń poprzez prawo krajowe, gdyż w konsekwencji osłabia to rolę jednolitego rynku jako efektywnego instrumentu powrotu przez UE na ścieżkę wzrostu i rozwoju. Głos Polski był także wyraźny w kwestiach upraszczania regulacji, sprawnej i pełnej implementacji prawa UE oraz jego egzekwowania, w tym dyrektywy usługowej. Ministrowie wskazywali ponadto na wzmocnienie sektora usług, szczególnie biznesowych, rynku cyfrowego, innowacyjność, lepszy dostęp konsumentów do zakupów online, prawidłowe funkcjonowanie zasady wzajemnego uznawania, wzmocnienie oraz zintegrowanie instrumentów i narzędzi pomocy obywatelom i przedsiębiorcom, zwłaszcza Pojedynczych Punktów Kontaktowych. Rada omówiła także priorytety przemysłu w kontekście oczekiwanej strategii UE na rzecz jednolitego rynku cyfrowego jako wkładu – w zakresie określania działań i priorytetów – w bieżące prace Komisji nad tą inicjatywą. Rada zgodziła się, iż szansą na ożywienie oraz umocnienie przemysłu europejskiego, również przemysłu tradycyjnego, jest jego cyfryzacja. Ponadto wskazywano na potrzebę znoszenia barier w obszarze cyfrowym, wspierania start-up'ów i MŚP m.in. poprzez poprawę dostępu do finansowania, upraszczanie regulacji, propagowanie innowacyjnych rozwiązań. Podkreślane przez Polskę wielokrotnie na różnych forach znaczenie zachowania bezpieczeństwa przepływu danych, podnoszenia kwalifikacji w sferze cyfrowej poprzez inwestycje w edukację oraz potrzeba zapewnienia odpowiedniej infrastruktury były słyszalne również podczas wypowiedzi innych delegacji. Polska zaznaczyła ponadto, że w celu wzmocnienia wpływu technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT) na modernizację pozostałych gałęzi gospodarki, należy wspierać upowszechnianie innowacji oraz więzi pomiędzy nauką i przemysłem poprzez stwarzanie warunków do szybkiego i łatwego przenoszenia zdobyczy nauki do zastosowań komercyjnych. Polska zwróciła także uwagę na znaczenie wspierania producentów w szybszej absorpcji nowoczesnych technologii.

Na posiedzeniu Rady ds. Konkurencyjności w dniu 28 maja 2015 r. przy poparciu Polski przyjęto porozumienie polityczne dotyczące dyrektywy w sprawie imprez turystycznych i aranżowanych usług turystycznych, mimo sprzeciwu kilku państw członkowskich, które nie zdołały utworzyć mniejszości blokującej. Ministrowie odbyli także debatę polityczną na temat pakietu dotyczącego bezpieczeństwa produktów. Impas w pracach nad pakietem koncentruje się wokół problematycznego art. 7 (tzw. „made in”), który dotyczy obowiązkowego oznaczania miejsca pochodzenia produktów.

Polska na wczesnym etapie prac postulowała, aby przepisy dotyczące obowiązku oznaczania produktu krajem pochodzenia ujmowane były w aktach legislacyjnych dotyczących konkretnych sektorów, a nie w prawodawstwie o charakterze horyzontalnym. Komisja Europejska przychyliła się do propozycji podjęcia prac nad analizą skutków regulacji w zakresie dzielącego państwa członkowskie art. 7. Jednakże, pomimo kompromisowych propozycji ze strony prezydencji oraz Komisji Europejskiej, kraje powtórzyły swoje stanowiska niezmiennie od samego początku dyskusji nad pakietem. Polska jako jedyna zaprezentowała elastyczne podejście, podkreślając przede wszystkim konieczność przyjęcia *Pakietu* w jak najszybszym czasie.

Dodatkowo, podczas Rady osiągnięto podejście ogólne do projektu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie jednoosobowych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością. Projekt był popierany przez Polskę z uwagi na jego cel, jakim jest ułatwienie prowadzenia działalności gospodarczej, w tym w wymiarze transgranicznym, poprzez umożliwienie zakładania drogą elektroniczną jednoosobowych spółek z ograniczoną odpowiedzialnością. Projekt jest zgodny z postulatami Polski w szczególności w zakresie gwarancji ochrony wierzycieli.

W zakresie praw własności przemysłowej, prezydencja poinformowała o osiągnięciu porozumienia z Parlamentem Europejskim w odniesieniu do pakietu dot. znaków towarowych. Polska nie wyraziła zadowolenia ze wszystkich przyjętych rozwiązań szczegółowych, a przede wszystkim z rozwiązania dotyczącego przekazywania nadwyżki budżetowej Urzędu Harmonizacji Rynku Wewnętrznego do budżetu UE. Niemniej jednak, w duchu kompromisu, Polska poparła cały pakiet ws. znaków towarowych, tj. dyrektywy mającej na celu zbliżenie ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do znaków towarowych oraz rozporządzenia w sprawie wspólnotowego znaku towarowego. W opinii Polski rozwiązania przyjęte w pakiecie znaków towarowych przyczynią się do pobudzenia innowacyjności i wzrostu gospodarczego.

Polityka przemysłowa

W oczekiwaniu na zapowiadaną na koniec 2015 roku przez Komisję Europejską publikację *Strategii ws. rynku wewnętrznego towarów i usług*, Polska przygotowała przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich *Non-paper* ws. strategii, który zawiera polskie sugestie dotyczące działań w tym obszarze. Został on przekazany zarówno do Komisji Europejskiej, jak i obecnej prezydencji łotewskiej i przyszłej prezydencji luksemburskiej. *Non-paper* przedstawia 4 kluczowe elementy, które w opinii Polski powinny znaleźć odzwierciedlenie w przygotowywanej przez Komisję Europejską strategii, tj.: Konkurencyjny przemysł w UE, Rozwój sektora usług, Poprawa warunków obrotu towarami, Warunki prawno-administracyjne funkcjonowania przedsiębiorców w UE. Z uwagi na zrezygnowanie przez Komisję Europejską z publikacji *Mapy drogowej dla przemysłu* i włączenie jej w całość strategii, Polska szczególną wagę przykładła do części strategii poświęconej przemysłowi, co znalazło wyraz również w ww. dokumencie Polski. Podkreślono w nim, że silny i konkurencyjny przemysł ma i będzie miał kluczowe znaczenie dla ożywienia gospodarczego w UE.

Konkurencyjność europejskiej gospodarki, w tym jej przedsiębiorstw, jest warunkowana zapewnieniem równowagi i spójności pomiędzy polityką przemysłową, a pozostałymi politykami UE. Polska, wielokrotnie podkreślając na forum organów UE tę zależność, przygotowała *Non-paper* ws. projektów aktów prawnych opartych na art. 114 TFUE - Rola Rady ds. Konkurencyjności (dokument przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich). W opinii Polski Rada ds. Konkurencyjności razem z Komisją Europejską powinny dążyć do wypracowania mechanizmu współpracy, który umożliwi przedstawienie opinii/rekomendacji dla projektów legislacyjnych opartych na art. 114. Propozycja Polski będzie przedmiotem dalszych dyskusji i prac zapowiedzianych przez przewodniczącą HLG (Łotwa) na okres obecnego trio, jak również przez nadchodzącą prezydencję Luksemburga w Radzie UE.

Własność intelektualna

W obszarze prawa autorskiego, Polska prowadziła aktywne działania związane z pracami nad decyzją Rady o zawarciu w imieniu Unii Europejskiej Traktatu z Marrakeszu w sprawie dostępu do utworów opublikowanych na rzecz osób niewidomych, słabowidzących lub niepełnosprawnych w sposób uniemożliwiający im zapoznanie się z drukiem. Działania Polski nakierowane były w szczególności na przyjęcie decyzji odzwierciedlającej w treści dokumentu podział kompetencji pomiędzy Unią a Państwami Członkowskimi. Prace będą kontynuowane podczas kolejnej prezydencji.

Polityka audiowizualna

W zakresie polityki audiowizualnej, Polska wzięła udział w debacie dotyczącej przyszłości europejskich regulacji usług medialnych. Debata wiąże się z prowadzoną przez Komisję Europejską procedurą REFIT wobec dyrektywy 2010/13/UE o audiowizualnych usługach medialnych i planowanym w 2016 r. opublikowaniem projektu zmian w tej dyrektywie. W swoim stanowisku Polska podkreśliła, że nowe regulacje prawne powinny w znacznie skuteczniejszy sposób zapewniać równe warunki konkurencji dla wszystkich dostawców usług medialnych, ochronę konsumentów, a także wsparcie dla twórczości europejskiej.

Turystyka

Polska bardzo pozytywnie ocenia wysiłek i aktywność prezydencji łotewskiej na rzecz zakończenia prac nad projektem dyrektywy w sprawie imprez turystycznych i aranżowanych usług turystycznych. Polska czynnie uczestniczyła w pracach prezydencji nad dokumentem, przekazując szczegółowe uwagi i argumentacje oraz propozycje zmian w projekcie, tak aby w negocjacjach z Parlamentem Europejskim można było wypracować jak najlepszy tekst kompromisowy. Głównym celem aktualizacji dyrektywy jest objęcie jej zakresem różnych form imprez turystycznych i połączonych usług turystycznych, w tym ofert *on-line* (tzw. pakiety dynamiczne). 5 maja 2015 r. prezydencja i Parlament osiągnęły porozumienie polityczne w zakresie ostatecznego tekstu dyrektywy, które zostało przyjęte na posiedzeniu Rady ds. Konkurencyjności 28 maja 2015 r.

W przyjętym tekście uwzględniono uwagi Polski, m.in. uszczegółowiono zakres i definicje dyrektywy oraz doprecyzowano przepisy dotyczące realizacji imprezy turystycznej, odpowiedzialności za szkody i systemu zabezpieczeń finansowych na wypadek niewypłacalności pod kątem ich wpływu na przedsiębiorstwa (np. ograniczenie odpowiedzialności organizatora w nadzwyczajnych okolicznościach).

Koleje linowe

Rozporządzenie w sprawie urządzeń kolei linowych ujednolici sposób stosowania przepisów w całej UE, nie powodując utrudnień w funkcjonowaniu podmiotów, które zajmują się projektowaniem, wytwarzaniem oraz oceną zgodności elementów bezpieczeństwa oraz podsystemów, dlatego też w trakcie prezydencji łotewskiej, Polska brała udział w pracach nad tym dokumentem. Zgodnie z wypracowanym podejściem ogólnym przyjętym w dniu 4 grudnia 2014 r., Polska popierała zastąpienie dotychczasowej dyrektywy nr 2000/9/WE rozporządzeniem w sprawie urządzeń kolei linowych, dostosowanym do zasad i przepisów nowych ram prawnych określonych w decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 768/2008/WE z dnia 9 lipca 2008 r. Dodatkowo, Polska zabiegała również o utrzymanie zapisów przyjętych w podejściu ogólnym, pozostawiających w gestii państw członkowskich, nadzór nad kompletnymi urządzeniami kolei linowej, zmontowanymi na terytorium tych państw członkowskich z podsystemów i elementów bezpieczeństwa oraz zapisów ułatwiających prowadzenie procesów oceny zgodności przez jednostki notyfikowane. Polska dążyła do utrzymania zapisów zapewniających właściwą klasyfikację kolei napowietrznych oraz spójność z innymi aktami dostosowanymi do nowych ram prawnych.

Bezpieczeństwo energetyczne - w kierunku Unii Energetycznej

W zakresie polityki energetycznej głównym priorytetem prezydencji łotewskiej była koncepcja utworzenia Europejskiej Unii Energetycznej. Polska z zadowoleniem przyjęła przedstawione przez Komisję Europejską w dniu 25 lutego 2015 r. założenia koncepcyjne w postaci komunikatu: *Strategia ramowa na rzecz stabilnej Unii Energetycznej opartej na przyszłościowej polityce w dziedzinie klimatu COM(2015) 080*. Komunikat KE wskazuje m.in. na konieczność dalszych prac nad koncepcją wspólnych zakupów gazu oraz mechanizmów na rzecz solidarności i dywersyfikacji dostaw. Komunikat w znacznej mierze opiera się na koncepcji bezpieczeństwa energetycznego przedstawionej przez Polskę w *Mapie Drogowej na rzecz Unii Energetycznej dla Europy* z kwietnia 2014 r., która powstała w obliczu potrzeby zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego UE w świetle realnych zagrożeń wynikających z konfliktu rosyjsko-ukraińskiego. W tym dokumencie Polska zwróciła szczególną uwagę na bezpieczeństwo dostaw gazu i zasoby własne źródeł energii.

Zgodnie z komunikatem KE rozwój koncepcji Unii Energetycznej będzie bazował na pięciu równoważnych i wzajemnie się wzmacniających filarach:

- bezpieczeństwo dostaw w oparciu o zasady solidarności i zaufania;
- konkurencyjny i ukończony rynek wewnętrzny energii,
- obniżenie popytu na energię (poprawa efektywności energetycznej),
- dekarbonizacja gospodarki,
- badania, innowacje i konkurencyjność.

Przedstawiona przez Polskę inicjatywa stworzenia Unii Energetycznej stała się bodźcem do głębokich dyskusji oraz naznaczyła kierunek dalszych prac UE. Przez cały okres prezydencji łotewskiej, Polska aktywnie uczestniczyła w dyskusjach na rzecz budowy Unii Energetycznej, podkreślając, że kluczowym wyzwaniem przed którym stoi UE jest zapewnienie bezpieczeństwa dostaw energii do UE, w szczególności gazu, którego dostawy powinny być warunkowane przesłankami rynkowymi, a nie politycznymi. Wzmocnienie pozycji państw UE wobec zewnętrznych dostawców można osiągnąć przez unijne mechanizmy solidarności i transparentności na rynku gazu. Polityka energetyczna UE powinna wspierać rozwój gospodarczy i konkurencyjność gospodarek Unii Europejskiej, a także zapewnić europejskim konsumentom bezpieczną energię po przystępnych cenach.

Wśród najważniejszych postulatów podnoszonych przez Polskę w kontekście prac nad utworzeniem Unii Energetycznej były i nadal pozostają m.in: wykorzystanie własnych zasobów energetycznych UE, w tym węgla i gazu ziemnego (np. poprzez zastosowanie technologii czystego węgla); wykorzystanie źródeł odnawialnych mających największy potencjał rozwoju w danym państwie członkowskim; zapewnienie odpowiedniego do potrzeb poziomu zdolności przesyłowych energii elektrycznej i gazu ziemnego pomiędzy państwami członkowskimi; wzmocnienie mechanizmów koordynacji i współpracy państw członkowskich, poszukiwanie transgranicznych synergii i działanie w duchu prawdziwej solidarności na wypadek kryzysu, a także zwiększenie przejrzystości na rynku gazu.

W dniu 6 lutego 2015 r. odbyła się ministerialna konferencja wysokiego szczebla nt. koncepcji Unii Energetycznej w Rydze, będąca odpowiedzią na obecną sytuację geopolityczną w Europie, a także oczekiwania państw członkowskich do zwiększenia niezależności energetycznej Unii Europejskiej. Podczas spotkania Polska podkreśliła, że kluczowymi elementami Unii Energetycznej powinny być działania na rzecz wzmocnienia bezpieczeństwa dostaw energii do UE oraz dywersyfikacji dostaw surowców energetycznych poprzez budowę kluczowej infrastruktury energetycznej, mechanizmy solidarnościowe na wypadek kryzysu dostaw, wykorzystanie siły przetargowej UE w negocjacjach z dostawcami, wykorzystanie rodzimych źródeł energii, dywersyfikację dostaw energii do UE oraz wzmocnienie bezpieczeństwa energetycznego sąsiadów UE. W tym kontekście Polska podkreśliła, że niezbędne jest m.in. przeprowadzenie rewizji *Rozporządzenia 994/2010 dot. bezpieczeństwa dostaw gazu*, a także *Decyzji 994/2012 ws. ustanowienia mechanizmu wymiany informacji*

w odniesieniu do umów międzyrządowych w dziedzinie energii między państwami UE a państwami trzecimi oraz wypracowanie nowej architektury rynku obejmującej usuwanie zjawisk zakłócających funkcjonowanie rynku.

Przedstawiciele Polski aktywnie zwracali uwagę na ww. kwestie także na nieformalnych spotkaniach, w tym z Wiceprzewodniczącym KE M. Šefčovičem podczas jego wizyty w Polsce w dniu 2 lutego 2015 r.

Nieformalną inicjatywą, która zapoczątkowała szerszą współpracę wielu państw europejskich (Bułgaria, Czechy, Finlandia, Francja, Węgry, Litwa, Holandia, Polska, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Hiszpania, Wielka Brytania) było również zawiązanie, w lutym 2015 r., grupy państw popierających rozwój energetyki jądrowej. W wyniku tej współpracy, przy udziale Polski, wystosowano list do Wiceprzewodniczącego KE ds. unii energetycznej oraz do Komisarza ds. działań w zakresie klimatu i energii, w którym nakreślono korzyści, jakie rozwój energetyki jądrowej niesie dla europejskiego rynku energii w kontekście realizacji celów klimatycznych oraz przypomniano, że każde państwo ma traktatowo zagwarantowane prawo do samodzielnego kształtowania swojego miks energetycznego.

Na posiedzeniu Rady ds. Energii w dniu 5 marca 2015 r. miała miejsce pierwsza formalna dyskusja dotycząca komunikatu KE ws. Unii Energetycznej. Polska z zadowoleniem przyjęła fakt, iż duża część istotnych elementów odnoszących się do bezpieczeństwa energetycznego znalazła odzwierciedlenie w propozycji Komisji z dnia 25 lutego 2015 r. W wypowiedziach państw członkowskich wśród priorytetów i wymiarów Unii Energetycznej szczególnie podkreślana była kwestia bezpieczeństwa energetycznego oraz ukończenia budowy wewnętrznego rynku energii, co jest zbieżne ze stanowiskiem Polski. Ponadto podkreślano konieczność transformacji energetycznej UE w kierunku gospodarki niskoemisyjnej z silnym akcentem na efektywność energetyczną.

Na ww. posiedzeniu obydła się również debata polityczna poświęcona drugiemu z komunikatów KE ujętych w pakiecie z dnia 25 lutego 2015 r.: *Osiągnięcie docelowego poziomu 10 % w zakresie elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych. Przygotowanie europejskiej sieci elektroenergetycznej na 2020 r.* Rozwój infrastruktury energetycznej ma szczególne znaczenie dla Polski w kontekście prac nad koncepcją Europejskiej Unii Energetycznej i stanowił pierwszy filar polskiej propozycji Unii Energetycznej. W dyskusji podczas posiedzenia Rady większość państw członkowskich wskazała, iż infrastruktura energetyczna jest kluczowym elementem wewnętrznego rynku energii i przyczynia się do zwiększenia bezpieczeństwa dostaw energii.

Główne postulaty Polski zaprezentowane na konferencji w Rydze w lutym 2015 r. i Radzie ds. Energii w marcu 2015 r. znalazły swoje odzwierciedlenie w konkluzjach Rady Europejskiej z dnia 20 marca 2015 r., zobowiązujących do budowy Unii Energetycznej z przyszłościową polityką klimatyczną, na bazie ramowej strategii przedłożonej przez Komisję Europejską. Na skutek starań Polski, w konkluzjach wskazano m.in. na konieczność przyśpieszenia realizacji projektów infrastrukturalnych, pełnego wdrożenia i ścisłego przestrzegania przepisów prawa UE w sektorze energii, wzmocnienia przepisów dotyczących bezpieczeństwa dostaw energii, zapewnienia pełnej zgodności z przepisami prawa UE wszystkich porozumień i kontraktów związanych z zakupami gazu ziemnego od dostawców zewnętrznych, przeprowadzenia analizy dostępnych opcji w odniesieniu do mechanizmów agregacji popytu w sektorze energii, wzmocnienia współpracy regionalnej, wykorzystania instrumentów zewnętrznej polityki energetycznej na rzecz utworzenia dedykowanych partnerstw strategicznych z państwami trzecimi oraz reformy Wspólnoty Energetycznej.

Z perspektywy Polski, najważniejszym rezultatem Rady Europejskiej z marca 2015 r., w odniesieniu do energii, jest objęcie *testem przejrzystości* wszystkich kontraktów gazowych - zarówno międzyrządowych, jak i komercyjnych. Wszystkie umowy mają być sprawdzane pod kątem zgodności z prawem i priorytetami energetycznymi Unii Europejskiej. Szczegóły zostaną doprecyzowane na poziomie zmian legislacyjnych, jednak już teraz można mówić o przełomie, gdyż kwestia ta była kluczowa dla pełnej implementacji jednolitego rynku energetycznego (kontrakty komercyjne często zawierają niedozwolone klauzule, np. zakaz eksportu gazu do innych państw UE).

Podkreślenie przez szefów państw i rządów potrzeby wzmocnienia przejrzystości na rynkach energetycznych i solidarności w przypadku zaburzeń na rynku jest bardzo dużym osiągnięciem tej RE, a także sukcesem Polski.

Konkluzje RE wskazują także, iż bezpieczeństwo energetyczne można wzmocnić m.in. poprzez korzystanie z lokalnych źródeł energii oraz bezpiecznych i zrównoważonych technologii niskoemisyjnych.

Zwieńczeniem intensywnych prac prezydencji łotewskiej nad koncepcją Unii Energetycznej było przyjęcie podczas posiedzenia Rady ds. Energii w dniu 8 czerwca 2015 r. w Luksemburgu *konkluzji ws. Implementacji strategii ramowej w zakresie Unii Energetycznej*. W pracach nad ostatecznym kształtem konkluzji Polska podnosiła postulaty w sprawie uwzględnienia prawa państw członkowskich do tworzenia własnego miks energetycznego. Sukcesem Polski było poparcie dla zmiany zapisu w preambule dot. nie wiązania budowy Unii Energetycznej z celem polityki klimatycznej do 2050 r. i zastąpienia ogólnym nawiązaniem do długoterminowych celów polityki energetyczno-klimatycznej UE. Polska wynegocjowała także zapis dotyczący efektywności energetycznej w odniesieniu również do ciepłownictwa i chłodnictwa. Jednym z najważniejszych dla Polski zapisów w konkluzjach było odniesienie do synchronizacji Państw Bałtyckich z Europą Kontynentalną. Synchronizacja z systemem Europy Kontynentalnej, będzie miał głębokie - w tym finansowe - konsekwencje dla systemu polskiego, Polska dążyła więc do podkreślenia w konkluzjach nacisku przede wszystkim na integrację rynków energii lub integrację sieci, co oznacza budowę połączeń elektroenergetycznych. Polska aktywnie uczestniczyła też w pracach nad reformą forum współpracy regionalnej Państw Bałtyckich w obszarze energii (ang. *Baltic Energy Market Interconnection Plan*, BEMIP). W ramach BEMIP ulegnie rozszerzeniu zakres współpracy obejmujący dotychczas przede wszystkim infrastrukturę energetyczną, o zagadnienia bezpieczeństwa dostaw energii, energetyki jądrowej, efektywności energetycznej i energetyki odnawialnej, a w ramach integracji rynków energii rozpatrzone zostaną możliwości dalszej integracji rynków energii elektrycznej Litwy, Łotwy i Estonii z rynkiem Europy Kontynentalnej, w tym ewentualnej współpracy synchronicznej systemów elektroenergetycznych.

Podczas ww. posiedzenia Rady ds. Energii odbyła się również debata polityczna na temat bezpieczeństwa dostaw energii w kontekście implementacji zaprezentowanej przez KE w maju 2014 r. Europejskiej Strategii Bezpieczeństwa Energetycznego. Podczas debaty Polska opowiedziała się za zwiększeniem bezpieczeństwa energetycznego poprzez dywersyfikację dróg dostaw surowców energetycznych do UE, pilną rewizję *Rozporządzenia nr 994/2010 ws. bezpieczeństwa dostaw gazu ziemnego*, w tym wprowadzenie obowiązkowych regionalnych i unijnych planów zapobiegawczych i kryzysowych, przeprowadzenie analizy dot. możliwości utworzenia mechanizmu wspólnych zakupów gazu oraz wprowadzenie obowiązku kontroli ex-ante umów międzyrządowych w obszarze energii oraz kontraktów na dostawy gazu z państw trzecich.

Waga kwestii energetycznych znalazła odzwierciedlenie także w innych działaniach na agendzie europejskiej. Komisja Europejska w Rocznej Analizie Wzrostu Gospodarczego (AGS) na 2015 r. wskazała w ramach priorytetu „Pobudzenie inwestycji” na konieczność modernizacji i rozwoju infrastruktury energetycznej opartej na nowoczesnych technologiach, jako jeden z warunków wprowadzenia Unii Europejskiej na ścieżkę wzrostu gospodarczego. Wsparcie dla projektów z zakresu infrastruktury energetycznej przewidziane jest również w ramach Europejskiego Funduszu Inwestycji Strategicznych (EFIS).

Efektywność energetyczna

W dniu 15-16 kwietnia 2015 r. podczas nieformalnego spotkania Ministrów w Rydze, w czasie dyskusji poruszono kwestie dotyczące efektywności energetycznej. Zgodnie z polskimi postulatami, państwa członkowskie wskazywały w szczególności na konieczność uwzględnienia różnych warunków, w tym klimatycznych i historycznych w poszczególnych krajach. Państwa członkowskie poparły przygotowanie przez KE *Strategii dotyczącej sektora ciepłowniczego i chłodnictwa* oraz były

zgodne co do istotnego potencjału tego sektora w odniesieniu do poprawy efektywności energetycznej. Podczas sesji dotyczącej współpracy regionalnej (jednego z ważniejszych akcentów programu prezydencji łotewskiej w zakresie polityki energetycznej), przedstawiciel Polski wyraził poparcie dla jej rozwoju, wskazując na doświadczenia związane z inicjatywami i forami, w których Polska uczestniczy, jak Grupa Wyszehradzka (V4), CEE Forum oraz BEMIP. Kontynuację dyskusji poświęconej podkreśleniu wagi współpracy regionalnej stanowiło posiedzenie Dyrektorów Generalnych ds. Energii w dniu 7 maja 2015 r.

Odnawialne źródła energii

Prezydencja łotewska w ramach procedury II czytania podjęła (wstrzymane przez prezydencję włoską) prace nad trudnym, przedłożonym już w 2012 r., projektem Dyrektywy zmieniającej Dyrektywę 98/70/WE, odnoszącą się do jakości benzyny i olejów napędowych, oraz zmieniającą dyrektywę 2009/28/WE w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (tzw. dyrektywa ILUC). W toku prac nad stanowiskiem Rady, Polska podtrzymała zgłaszane wcześniej wątpliwości w zakresie rozszerzenia obowiązku raportowania o emisjach ILUC na przedsiębiorców oraz skutecznie wpłynęła na utrzymanie 7% limitu dla biopaliw I generacji (dzięki zbudowanej koalicji z Estonią, Słowacją, Czechami, Rumunią, Hiszpanią, Francją, Węgrami i Bułgarią) i zapisów wskazujących na niedoskonałość obecnej metody wyliczania dodatkowych emisji wynikających ze zjawiska pośredniej zmiany użytkowania gruntów. Mając na uwadze uzgodnienia w ramach Rady (poparcie kompromisu przez zdecydowaną większość państw członkowskich; uwzględnienie szeregu polskich postulatów) oraz stanowisko PE, Polska zdecydowała się poprzeć końcowy tekst dyrektywy będący w zgodności ze stanowiskiem rządu. W dniu 28 kwietnia 2015 r. Parlament Europejski przyjął tekst dyrektywy w ramach procedury II czytania.

3.1.5 Polityka klimatyczna

Łotwa objęła przewodnictwo w Radzie Unii Europejskiej w roku, w którym w Paryżu podczas COP21 ma zostać podpisane globalne porozumienie mające na celu zobowiązanie wszystkich państw świata do podjęcia działań redukujących emisję gazów cieplarnianych. Najważniejszym osiągnięciem w czasie prezydencji łotewskiej było uzgodnienie kontrybucji Unii Europejskiej do nowego porozumienia, wypracowanej na podstawie przyjętych w październiku 2014 r. Konkluzji Rady Europejskiej. Polska była aktywnym uczestnikiem tych negocjacji. Zgodnie z uzgodnieniami unijna kontrybucja zakłada redukcję emisji o co najmniej 40% emisji do roku 2030 w porównaniu z rokiem 1990. Kontrybucja została zgłoszona do Sekretariatu UNFCCC w połowie marca 2015 r.

Prezydencja łotewska koordynowała prace Unii Europejskiej podczas dwóch sesji negocjacyjnych – sesji Platformy Durbańskiej (ADP) w Genewie (Szwajcaria) w lutym 2015 r. oraz sesji Organów Pomocniczych i Platformy Durbańskiej w Bonn (Niemcy) w czerwcu 2015 r. W trakcie sesji nastąpił umiarkowany postęp prac nad tekstem negocjacyjnym nowego porozumienia. Współprzewodniczący ADP zapewnili, że w tekście zostały uwzględnione wszystkie stanowiska negocjacyjne. W trakcie pierwszego półrocza nie odbyły się jednak negocjacje zawartości nowego porozumienia. W czasie sesji UE prezentowała spójne stanowisko, oparte m.in. na ustaleniach październikowej Rady Europejskiej. Prezydencja łotewska zadbała o przeprowadzenie *outreachu* na szeroką skalę, w który zostały zaangażowane wszystkie państwa członkowskie, o ile wyraziły zainteresowanie. Polska była aktywnym uczestnikiem prac nad stanowiskiem UE na każdym poziomie decyzyjnym, a także działań *outreachowych* w trakcie sesji negocjacyjnych.

W trakcie prezydencji łotewskiej toczyły się bardzo intensywne prace nad projektem *decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącej ustanowienia i funkcjonowania rezerwy zapewniającej stabilność rynku dla unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych* (ang. market stability reserve , MSR).

W trakcie negocjacji część państw członkowskich oraz Parlament Europejski opowiadały się za wprowadzeniem do projektu decyzji zapisów przyspieszających jej wejście w życie oraz mających

na celu zasilenie rezerwy uprawnieniami do emisji pochodzącymi z *backloadingu* oraz uprawnieniami niewykorzystanymi w III okresie rozliczeniowym systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (2013-2020).

Polska wraz z grupą państw tworzących mniejszość blokującą w Radzie UE skupionych wokół listu Premier Kopacz do Przewodniczącego KE J.C. Junckera konsekwentnie sprzeciwiała się wprowadzeniu takich rozwiązań, zgodnie ze stanowiskiem Rządu RP.

W wyniku sprzeciwu mniejszości blokującej prezydencja łotewska nie uzyskała mandatu obejmującego możliwość wprowadzenia do decyzji ww. elementów podczas pierwszego trilogu.

Polsce udało się wywalczyć korzystne zmiany w tekście kompromisowym w stosunku do pierwotnej wersji projektu, polegające na:

- wyłączeniu spod działania MSR do roku 2025 części aukcjonowanych uprawnień do emisji przydzielanych niektórym państwom członkowskim (w tym Polsce) w ramach tzw. puli solidarnościowej (dzięki temu wyłączeniu pula uprawnień przypadająca Polsce będzie większa niż przy scenariuszu wejścia w życie mechanizmu rezerwy stabilizacyjnej w 2021 r.);
- ograniczeniu działania MSR wyłącznie do uprawnień do emisji sprzedawanych przez państwa członkowskie, co gwarantuje brak wpływu mechanizmu rezerwy stabilizacyjnej na liczbę uprawnień do emisji w ramach funduszu modernizacyjnego (utworzonego w wyniku ustaleń Rady Europejskiej z października 2014 r.);
- rozszerzeniu zakresu przeglądów działania MSR, w tym uwzględnieniu w przeglądach aspektów gospodarczych. W artykułach projektu decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczących monitorowania oraz przeglądów działania MSR dodano odniesienia, iż powinien być sprawdzany wpływ na m.in. zjawisko ucieczki emisji i konkurencyjność, a także PKB i zatrudnienie.

Dzięki intensywnym zabiegom polskich negocjatorów Polska uzyskała pisemne zapewnienie Komisarza M. Canete, że MSR nie powinien negatywnie wpływać na pulę darmowych uprawnień, które będą mogły zostać przyznane energetyce na podstawie art. 10c znowelizowanej dyrektywy EU ETS. Podczas posiedzenia COREPER, w wyniku wyłamania się z mniejszości blokującej Republiki Czeskiej, prezydencja łotewska uzyskała szeroki mandat i podczas kolejnego trilogu uzgodniono tekst kompromisowy projektu decyzji.

Polska nie poparła tekstu kompromisowego z powodu wcześniejszego, niż w pierwotnej propozycji Komisji Europejskiej, wejścia w życie omawianej regulacji (z początkiem działania MSR od 2019 r.) oraz skierowania bezpośrednio do rezerwy uprawnień wycofanych w ramach *backloadingu* oraz uprawnień niewykorzystanych w III okresie rozliczeniowym systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych. W opinii Polski tekst kompromisowy nie odzwierciedla zarówno ustaleń Rady Europejskiej z października 2014 r., jak i decyzji Rady Europejskiej z 2007 i 2008 r. w zakresie pakietu energetyczno-klimatycznego 2020 oraz pomija kompromis z 2012 r. ws. *backloadingu*. Dodatkowo Polska zapowiedziała głosowanie przeciwko przyjęciu decyzji i przekazanie oświadczenia na piśmie w momencie oficjalnego przyjmowania projektu na forum Rady UE.

3.2 Europa Cyfrowa

3.2.1 Jednolity rynek cyfrowy

Łotwa wskazała „konkurencyjną i cyfrową UE” jako jeden z priorytetów horyzontalnych na czas swojej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej. W konkluzjach przyjętych przez Radę do Spraw Konkurencyjności w pierwszej połowie 2015 r. dominowały więc zagadnienia koncentrujące się wokół szeroko pojętej cyfryzacji – zarówno w obszarze rynku wewnętrznego, jak i w dziedzinie badań naukowych.

Uwidaczniało się to zarówno w tekście konkluzji (np. *konkluzje Rady dotyczące polityki jednolitego rynku* przyjęte w dniu 2 marca 2015 r. oraz *konkluzje Rady w sprawie cyfrowej transformacji europejskiego przemysłu*, przyjęte w dniu 28 maja 2015 r.), jak i w dyskusjach na wielu różnych forach UE (również na innych radach sektorowych). Polska była krajem aktywnie zaangażowanym w rozmowy i uzgodnienia na ten temat, poprzez odpowiednio wczesne zaakcentowanie swoich kierunkowych priorytetów w formie non-paper (*Cyfrowe priorytety Polski na potrzeby dyskusji o Jednolitym Rynku Cyfrowym*), przyjętym przez Komitet do Spraw Europejskich w dniu 25 lutego 2015 r., a następnie przekazanym instytucjom UE oraz pozostałym państwom członkowskim.

W dniu 28 maja 2015 r. Rada ds. Konkurencyjności przeprowadziła debatę na temat opublikowanej w dniu 6 maja 2015 r. *Strategii jednolitego rynku cyfrowego dla Europy*³. Dyskusja została poprzedzona przyjęciem ww. *konkluzji Rady w sprawie cyfrowej transformacji europejskiego przemysłu*, opracowanych przy aktywnym udziale Polski. Wśród działań priorytetowych wymienianych przez ministrów znalazł się handel elektroniczny, reforma prawa autorskiego, cyberbezpieczeństwo, inwestycje w rozwój umiejętności cyfrowych. Wskazywano także na potrzebę przeprowadzenia kompleksowej analizy roli platform internetowych. Polska zwróciła uwagę na ww. kwestie istotne również dla innych delegacji, co może zaowocować możliwością współpracy w tych aspektach z wieloma państwami członkowskimi. Ponadto, znamienym było podkreślenie przez Polskę potrzeby poddania wszystkich działań związanych z budową jednolitego rynku cyfrowego odpowiednim konsultacjom i wielowymiarowej ocenie skutków, biorąc pod uwagę kwestie spójności.

Działania zapowiedziane w *Strategii jednolitego rynku cyfrowego dla Europy* wyznaczają zasadnicze kierunki oraz intensywność prac w tym obszarze na forum instytucji europejskich w perspektywie najbliższych 5 lat. Strategię oparto bowiem na trzech głównych filarach, które w przekrojowy sposób dotykają horyzontalnych zagadnień rynku wewnętrznego UE, tj.:

- zapewnienie konsumentom i przedsiębiorstwom łatwiejszego dostępu do towarów i usług cyfrowych w całej Europie;
- tworzenie odpowiednich warunków do rozwoju sieci i usług cyfrowych;
- maksymalizacja potencjału wzrostu gospodarki cyfrowej.

Dzięki aktywnej postawie Polski i wczesnym prezentowaniu KE krajowych priorytetów cyfrowych, w treści opublikowanej przez KE *Strategii* można zauważyć akcenty, korespondujące ze stanowiskiem Polski, dotyczące np. ułatwień w obszarze handlu elektronicznego, modernizacji prawa telekomunikacyjnego czy bezpieczeństwa oraz znaczenia przetwarzania danych.

Polska w dyskusji na forum Rady UE ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii (w części telekomunikacja) w dniu 12 czerwca 2015 r. podkreśliła, m.in. konieczność efektywnej kontynuacji budowy JRC w UE oraz wyraziła kierunkowe poparcie dla szczegółowych celów zawartych w przedmiotowej strategii. W opinii Polski, ważne jest ograniczenie obciążeń administracyjnych i biurokratycznych procedur, tak aby JRC w UE nie został przeregulowany oraz stworzenie rozwiązań, które są elastyczne i dostosowane do szybkich zmian zachodzących w świecie cyfrowym. Szczególnie ważne jest, aby ocena skutków poszczególnych rozwiązań uwzględniała nie tylko wymiar branżowy, lecz także była prowadzona pod kątem skutków terytorialnych, zapewniając tym samym równomierny rozwój wszystkich państw członkowskich UE.

Polska uczestniczyła także aktywnie w debacie podczas posiedzenia Rady UE ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych 15 czerwca 2015 r., dotyczącej rozwiązań z zakresu prawa cywilnego, w kontekście zapowiedzianego przez Komisję Europejską w strategii JRC przedłożenia wniosku ustawodawczego, który ma zwiększyć stopień harmonizacji głównych praw i obowiązków

³ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów *Strategia jednolitego rynku cyfrowego dla Europy*, COM(2015) 192 final, 6 maja 2015 r. (ang. *Digital Single Market strategy*, DSM).

stron transgranicznych umowy sprzedaży. Polska poparła ideę współpracy w ramach Rady UE w tej rozległej materii, co pozwoli uwolnić potencjał rynku cyfrowego. W ocenie Polski, ingerencja unijnego ustawodawcy powinna dotyczyć tylko tych przepisów, które stwarzają rzeczywiste (stwierdzone w praktyce) przeszkody w handlu towarami (dobrami materialnymi), jak i w obrocie treściami cyfrowymi *on-line*, a ponadto nowe rozwiązania w zakresie handlu *on-line* powinny zapewniać wysoki poziom ochrony konsumentów.

Jednolity rynek telekomunikacyjny w UE

Polska była aktywnym uczestnikiem prac nad *projektem rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego środki dotyczące europejskiego jednolitego rynku łączności elektronicznej i mające na celu zapewnienie łączności na całym kontynencie (zmieniającego dyrektywy 2002/20/WE, 2002/21/WE i 2002/22/WE oraz rozporządzenia (WE) nr 1211/2009 i (UE) nr 531/2012)*. Polska wyrażała poparcie dla celu tej inicjatywy i podkreślała wagę jak najszybszego przyjęcia projektu, stanowiącego jeden z warunków dokończenia budowy jednolitego rynku telekomunikacyjnego w UE.

W trosce zarówno o konsumentów, jak i przedsiębiorców telekomunikacyjnych, Polska popierała jak najszybszą eliminację wygórowanych opłat za usługi *roamingu* międzynarodowego. Polska sprzeciwiała się jednocześnie wprowadzaniu skomplikowanych mechanizmów dotyczących funkcjonowania tych usług. W opinii Polski dysproporcje na rynku hurtowym usług *roamingowych* są podstawową przyczyną nieregularności i braku konkurencji na europejskim rynku *roamingu*, a zatem przed zniesieniem opłat *roamingowych* powinna być przeprowadzona analiza i reforma stanu rynku hurtowego tych usług.

W zakresie przepisów dotyczących neutralności sieci Polska głosiła pogląd, iż priorytetowa jest ochrona zasady otwartego Internetu poprzez zagwarantowanie neutralności sieci i w konsekwencji sprzeciwiała się wprowadzaniu mechanizmów pozwalających na filtrowanie i cenzurowanie sieci Internet.

Prezydencja łotewska zdołała wypracować porozumienie z PE w sprawie rozporządzenia. Uzgodniono datę zniesienia *roamingu* (15 czerwca 2017 r.) oraz datę przeglądu stawek hurtowych (15 czerwca 2016 r.). Porozumienie zawiera mechanizm odzyskiwania poniesionych kosztów (ang. *cost-recovery*), gwarancje dotyczące otwartego Internetu, definicję dozwolonego użytkownika (ang. *fair-use*) oraz nie przewiduje przejściowych limitów i zapisów w zakresie ochrony rodzicielskiej.

Zarządzanie Internetem

Polska uczestniczyła w wypracowaniu przez Radę UE konkluzji ws. przekazania społeczności międzynarodowej nadzoru nad funkcjami internetowego organu rejestracyjnego IANA. Przyjęty tekst oddaje najważniejsze kierunki polityki Polski w zakresie zarządzania Internetem, którymi są:

- poparcie dla wielostronnego modelu zarządzania Internetem, w którym najważniejsze decyzje podejmowane są w otwartym i równym dialogu pomiędzy rządami, przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi, środowiskami naukowymi i organizacjami technicznymi;
- poparcie dla potrzeby zmian i reform w najważniejszych strukturach i instytucjach związanych z zarządzaniem Internetem.

Biorąc udział w powyższych pracach, Polska kierowała się nadrzędną zasadą „*do no harm*”, która zakłada, że wszelkie zmiany w modelu zarządzania technicznymi zasobami Internetu powinny być przygotowane i wdrożone w taki sposób, aby nie zagrozić sprawnemu, stabilnemu i globalnemu działaniu Internetu.

Interoperacyjne rozwiązania dla europejskich administracji publicznych, przedsiębiorstw i obywateli

Polska poparła również przyjęcie podejścia ogólnego do *projektu decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej program na rzecz rozwiązań interoperacyjnych dla europejskich administracji*

publicznych, przedsiębiorstw i obywateli (ISA2), który stworzy podstawę dla kontynuacji funkcjonującego od połowy lat 90-tych ogólnoeuropejskiego mechanizmu koordynacji współpracy między europejskimi administracjami publicznymi w obszarze budowy systemów teleinformatycznych.

3.2.2 Ochrona danych i cyberbezpieczeństwo

Ochrona danych

Polska konsekwentnie i aktywnie uczestniczyła w pracach nad *wnioskiem dotyczącym rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych* (projektem ogólnego rozporządzenia o ochronie danych) - inicjatywy kluczowej dla zapewnienia UE odpowiednich ram prawnych w zakresie danych osobowych i ich ochrony.

Polska poparła przyjęcie podejścia ogólnego do kompromisowego tekstu prezydencji na Radzie ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych w czerwcu 2015 r., jednocześnie zwracając uwagę na zawarte w nim rozwiązania, które wciąż budzą wątpliwości Polski i wymagają dalszej pracy w trakcie negocjacji Rady UE z Parlamentem Europejskim. Są to:

- kwestia dalszego przetwarzania danych osobowych w innym celu, niż ten dla którego zostały one pierwotnie zebrane. Może ona bowiem stanowić wyłom w zasadzie celowości przetwarzania danych osobowych, stanowiącej jeden z fundamentów obecnie obowiązującego reżimu prawnego;
- zagadnienie transferów danych osobowych do tzw. państw trzecich – w ocenie Polski powinny one móc mieć miejsce jedynie przy zagwarantowaniu odpowiedniej ochrony praw osób, których dane dotyczą;
- prawo do bycia zapomnianym, które w obecnym kształcie może okazać się nieefektywne i nakładać na administratorów danych nadmierne obciążenia;
- mechanizm one-stop-shop – Polska podtrzymała swoje stanowisko z marcowej Rady JHA, z punktu widzenia Polski model przyjęty przez Radę może nie realizować celów, jakie stawiano przed tym mechanizmem, tj. prostoty, efektywności i zapewnienia pewności prawa, tak podmiotom danych, jak i administratorom danych oraz procesorom;
- kwestia relacji przepisów rozporządzenia o ochronie danych osobowych i rozporządzenia nr 1215/2012 (Bruksela I Bis) dotyczących jurysdykcji i zawieszenia postępowania.

Większość z tych kwestii została również opisana w dołączonej do protokołu z Rady deklaracji Polski.

Cyberbezpieczeństwo

Polska prezentowała aktywną postawę w negocjacjach projektu *dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie środków mających na celu zapewnienie wspólnego wysokiego poziomu bezpieczeństwa sieci i informacji w obrębie Unii*, który stanowi fundament wdrażanej od prawie dwóch lat Strategii Unii Europejskiej w zakresie cyberbezpieczeństwa. Polska wyrażała poparcie dla podstawowego celu projektu, tzn.: zapewnienia wspólnego w całej UE wysokiego poziomu bezpieczeństwa sieci teleinformatycznych i przetwarzanych w nich informacji poprzez wdrożenie właściwych zasad w firmach prywatnych i w sektorze publicznym, wprowadzenie mechanizmów notyfikowania cyber-zagrożeń oraz przyjęcie planów reakcji na cybernetyczne incydenty i ataki, a także dzięki współpracy między instytucjami z państw członkowskich UE. Podczas prac Polska zwracała szczególną uwagę na potrzebę harmonizacji zapisów dyrektywy z już istniejącymi aktami prawa UE, w poszczególnych sektorach, aby uniknąć dublowania przepisów. Podkreślała także wagę precyzyjnego określenia zasad identyfikowania operatorów, którzy zostaną objęci dyrektywą, aby uniknąć nakładania nadmiernych obciążeń administracyjnych na przedsiębiorców.

Z inicjatywy Polski do oświadczenia Rady Europejskiej z lutego 2015 r. zostało wprowadzone wezwanie do szybkiego zakończenia prac ws. dyrektywy. Polska konsekwentnie promowała ten

przekaz, w tym podczas Rady ds. Telekomunikacji w dniu 12 czerwca 2015 r. Prezydencja wypracowała porozumienie z PE dotyczące głównych zasad dyrektywy (ang. *general principles*). Prace ws. dyrektywy będą kontynuowane podczas prezydencji luksemburskiej.

3.3 Europa Zaangażowana

3.3.1 Stosunki zewnętrzne

3.3.1.1 Rozszerzenie i Europejska Polityka Sąsiedztwa

Choć rozszerzenie UE nie stanowiło priorytetu, łotewskiej prezydencji udało się utrzymać w pierwszym półroczu dobre tempo prac grup roboczych ds. rozszerzenia oraz Bałkanów Zachodnich. Działania Łotwy - przy zachowaniu roli neutralnego arbitra - były spójne z polskim stanowiskiem, prezentowanym na forum UE oraz w kontaktach bilateralnych. W tym okresie nie zostały podjęte żadne istotne decyzje z punktu widzenia kierunku polityki rozszerzeniowej UE.

Dyskusje na temat Bałkanów Zachodnich zdominowała sytuacja w Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii. Od wyborów parlamentarnych i prezydenckich w kwietniu 2014 r. w Macedonii trwa kryzys między rządem (koalicja VMRO-DPMNE oraz albańskiej partii DUI) a opozycją (lewicowa SDSM), która zakwestionowała wyniki przegranych wyborów i bojkotowała prace parlamentu. Od stycznia 2015 r. konflikt wszedł w nową fazę - doszło do zatrzymań kluczowych współpracowników SDSM, oskarżanych przez premiera o szpiegostwo i próbę doprowadzenia do siłowej zmiany władzy z wykorzystaniem obcego wywiadu. UE wykazała duże zaangażowanie na rzecz zażegnania konfliktu, zarówno na płaszczyźnie politycznej (m.in. udział komisarza J. Hahna w podpisaniu porozumienia między rządem a opozycją) i prawnej. Zwieńczeniem tych wysiłków było przyjęcie przez Radę do Spraw Ogólnych 23 czerwca 2015r. konkluzji w sprawie Macedonii. Polska była w grupie państwa zdecydowanie popierających przyjęcie konkluzji.

Partnerstwo Wschodnie

Prezydencja łotewska nadała duże znaczenie przygotowaniu IV szczytu Partnerstwa Wschodniego (PW) w Rydze w dniach 21-22 maja 2015 r. oraz towarzyszących mu wydarzeń.

Przed szczytem w Rydze Polska prowadziła aktywne działania, mające na celu przedstawienie na forum UE polskich propozycji dotyczących oczekiwanych rezultatów szczytu oraz dalszego rozwoju wschodniego wymiaru Europejskiej Polityki Sąsiedztwa (EPS).

Polska zainicjowała lub współtworzyła szereg dokumentów (tzw. *non-paper*) w tej sprawie, m.in. z udziałem Szwecji i Czech, państw Grupy Wyszehradzkiej, państw Beneluksu, a także Niemiec i Francji w formacie Trójkąta Weimarskiego. Polska uczestniczyła w licznych konsultacjach, których celem było uzgadnianie, w ramach UE, stanowisk dotyczących PW. Wymienić tu należy m.in. konsultacje z prezydencją łotewską, z Niemcami, Szwecją, Litwą, Rumunią, a także z państwami Grupy Wyszehradzkiej. Były one istotne nie tylko w kontekście szczytu PW w Rydze, ale także w związku z trwającym przeglądem EPS.

W okresie prezydencji łotewskiej Polska prowadziła również aktywne działania wobec państw PW. Należy do nich zaliczyć m.in. wizyty ministra spraw zagranicznych na Ukrainie oraz w Mołdawii i Gruzji, wizyty podsekretarza stanu w MSZ odpowiedzialnego za kwestie polityki wschodniej na Ukrainie i Białorusi, w Gruzji i Mołdawii, wizytę dyrektorów politycznych MSZ Polski i Szwecji w Armenii i Azerbejdżanie, konsultacje dyrektorów politycznych państw Trójkąta Weimarskiego na Białorusi, konsultacje Pełnomocnika Ministra Spraw Zagranicznych ds. PW oraz udział w konferencjach m.in. na Białorusi. Ich celem było przede wszystkim zmotywowanie państw partnerskich do aktywnego i konsekwentnego wprowadzania niezbędnych reform oraz omówienie kwestii związanych z oczekiwaniami wobec szczytu PW.

Podczas negocjacji tekstu deklaracji szczytu w Rydze Polska aktywnie promowała m.in. przyjęcie postanowień dotyczących uznania aspiracji europejskich państw PW oraz umieszczenia ambitnych zapisów dotyczących liberalizacji wizowej z Ukrainą i Gruzją.

Ostateczny kształt deklaracji ryskiej należy uznać za satysfakcjonujący. Dokument ten, zgodnie z polskimi oczekiwaniami, uznaje „aspiracje europejskie i wybór europejski” państw PW (Gruzji, Mołdawii oraz Ukrainy), a w odniesieniu do liberalizacji wizowej podkreśla osiągnięcia Ukrainy i Gruzji oraz wskazuje, że wprowadzenie ruchu bezwizowego nastąpi w momencie wypełnienia warunków technicznych (kolejny raport Komisji Europejskiej dotyczący wykonania przez Gruzję i Ukrainę tych warunków powinien być opublikowany jeszcze jesienią 2015 r.).

Podczas prac nad tekstem deklaracji szczytu PW trwały także trudne negocjacje w sprawie jej aspektów handlowych, zwłaszcza dotyczących wejścia w życie przepisów umowy stowarzyszeniowej (AA) z Ukrainą, przewidujących utworzenie pogłębionej i całościowej strefy wolnego handlu (DCFTA) pomiędzy UE i Ukrainą.

Polska wskazywała, że UE powinna zadeklarować wsparcie dla unowocześnienia gospodarek państw partnerskich i wzrostu ich udziału w wymianie handlowej z Unią. Polska podkreślała także pozytywne efekty tymczasowego stosowania DCFTA z Mołdawią i Gruzją, a także zachęcała władze Ukrainy, Mołdawii i Gruzji do kontynuowania reform wynikających z wdrażania postanowień AA/DCFTA.

Polska opowiadała się za zwiększeniem wsparcia dla krajów wdrażających AA/DCFTA oraz dostosowaniem współpracy UE z pozostałymi partnerami do ich aspiracji oraz nowych uwarunkowań.

Na marginesie szczytu PW odbyło się III Forum Biznesu PW. Celem Forum było wypracowanie i przedstawienie rekomendacji środowisk biznesowych w sprawie kierunków dalszego rozwoju PW w sferze gospodarczej, a także aktywizacja środowisk biznesowych wspierających integrację gospodarczą krajów partnerskich z Unią Europejską. Uczestnicy spotkania mieli okazję do wymiany doświadczeń, nawiązania kontaktów biznesowych oraz do dyskusji na temat możliwości inwestycyjnych i wspólnych projektów przedsiębiorców i rządów w ramach PW.

Polska zabiegała również o jak najszybsze doprowadzenie do pełnej ratyfikacji umów stowarzyszeniowych z Ukrainą, Gruzją i Mołdawią przez wszystkie państwa UE (do szczytu PW w Rydze pełnej ratyfikacji umów dokonało – w zależności od umowy – od 15 a 18 państw UE). Polska ratyfikowała wymienione umowy przed szczytem PW.

W odniesieniu do kwestii wejścia w życie przepisów umowy stowarzyszeniowej UE - Ukraina, przewidujących utworzenie całościowej i pogłębionej strefy wolnego handlu (DCFTA), kontynuowano rozmowy w formacie trójstronnym UE – Ukraina – Federacja Rosyjska. Strona rosyjska nadal prezentowała podejście polegające na podkreślaniu zagrożeń, jakie miałyby wyniknąć dla rosyjskiej gospodarki w związku z wdrożeniem umowy. Rosja groziła wycofaniem preferencji w ramach WNP dla Ukrainy i wprowadzeniem dalszych środków odwetowych, jeżeli wejście w życie DCFTA nie zostanie odroczone o kolejny rok, tj. do 1 stycznia 2017 r. W dniu 18 maja 2015 r., podczas spotkania w formacie trójstronnym na poziomie ministerialnym, Rosja odstąpiła od swych żądań, ogłaszając, że nie sprzeciwia się, aby DCFTA UE – Ukraina weszła w życie 1 stycznia 2016 r., zgodnie z dotychczasowymi założeniami. Ponadto, 3 czerwca 2015 r. Rosja zaproponowała UE i Ukrainie podpisanie trójstronnego, wiążącego prawnie porozumienia międzynarodowego dot. kwestii współpracy handlowej pomiędzy trzema stronami. Rosyjskie propozycje ograniczają suwerenność Ukrainy w odniesieniu do kształtowania relacji z UE i uniemożliwiają Kijowowi pełne wdrożenie AA/DCFTA. Polska konsekwentnie opowiadała się za wejściem z życia AA/DCFTA z Ukrainą w dniu 1 stycznia 2016 r., sprzeciwiając się również idei zawierania wiążących prawnie porozumień pomiędzy UE, Ukrainą i Rosją w tym zakresie.

Polska stała także na stanowisku, że format rozmów trójstronnych UE – Ukraina – Rosja nie powinien prowadzić do renegocjacji postanowień już uzgodnionych przez strony DCFTA.

Europejska Polityka Sąsiedztwa

W I półroczu 2015 r. Polska kontynuowała zaangażowanie na rzecz zwiększenia efektywności Europejskiej Polityki Sąsiedztwa (EPS) oraz jej dostosowania do aktualnych wyzwań i uwarunkowań. Aktywnie uczestniczyliśmy w uruchomionych w marcu 2015 r. przez Komisję Europejską i Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ) konsultacjach ws. reformy EPS. Polska podkreślała konieczność większego zróżnicowania między wschodnim i południowym wymiarem EPS oraz między poszczególnymi partnerami, w tym silniejszego wsparcia politycznego i finansowego dla sąsiadów wdrażających umowy stowarzyszeniowe przewidujące także utworzenie pogłębionych i całościowych stref wolnego handlu (Gruzja, Mołdawia i Ukraina na wschodzie oraz Tunezja i Maroko na południu). Postulowaliśmy priorytetyzację działań w ramach EPS i ich koncentrację na konkretnych sektorach, takich jak energia i nielegalna migracja. Zabiegaliśmy o zwiększenie nacisku na kwestie bezpieczeństwa w EPS oraz wzmocnienia stabilności i niezależności sąsiadów UE. Rząd RP uczestniczył w szeregu inicjatyw we współpracy z innymi państwami członkowskimi UE, ukierunkowanych na zdefiniowanie kluczowych dla reformy elementów. Minister G. Schetyna był współsygnatariuszem (obok ministrów spraw zagranicznych Wielkiej Brytanii, Danii, Szwecji, Bułgarii, Rumunii i Litwy) listu do Wysokiej Przedstawiciel F. Mogherini i komisarza J. Hahna ws. zwiększenia roli państw członkowskich w kształtowaniu EPS. W kwietniu 2015 r. Polska przyłączyła się do *non-paper* Wielkiej Brytanii, Danii, Szwecji, Rumunii, Bułgarii i Litwy ws. zróżnicowania współpracy z partnerami w ramach EPS. Minister G. Schetyna uczestniczył w spotkaniu ministrów spraw zagranicznych państw członkowskich UE oraz państw południowego sąsiedztwa UE w Barcelonie 13 kwietnia 2015 r. Pod przewodnictwem podsekretarza stanu w MSZ odbyło się 29 kwietnia 2015 r. w Warszawie zamknięte spotkanie konsultacyjne nt. reformy EPS, w którym wzięli udział przedstawiciele KE, ESDZ oraz polskich ośrodków analitycznych.

3.3.1.2. Relacje z pozostałymi państwami trzecimi

Ukraina

W I połowie 2015 r. Polska była zaangażowana we wspieranie Ukrainy w ramach licznych formatów zarówno formalnych (m.in. posiedzeń Rady do Spraw Zagranicznych), jak i nieformalnych (m.in. Grupa Przyjaciół Ukrainy).

Dodatkowo, Polska działała na rzecz deeskalacji konfliktu na wschodzie Ukrainy, podkreślając konieczność pełnego wdrożenia w życie postanowień mińskich, w tym uzgodnień dotyczących zawieszenia broni i wycofania ciężkiego uzbrojenia z linii kontaktu oraz zagranicznych formacji zbrojnych z terytorium Ukrainy. Aktywność Polski koncentrowała się na utrzymaniu jednolitego frontu unijnego w sprawie sankcji wobec Rosji, wspieraniu procesu ratyfikacji i implementacji umowy stowarzyszeniowej UE-Ukraina, a także zabieganiu o postęp w liberalizacji reżimu wizowego pomiędzy UE a Ukrainą. Polska lobbowała na rzecz udzielenia Ukrainie – przez społeczność międzynarodową i UE – znacznego wsparcia finansowego i eksperckiego we wdrażaniu programu ambitnych reform politycznych i ekonomicznych. Podkreślaliśmy również potrzebę uzależnienia wsparcia od wdrażania konkretnych reform oraz konieczność monitorowania ich wdrażania.

W ramach dalszego zacieśnienia kontaktów bilateralnych (m.in. wizyta Premier RP i konsultacje międzyrządowe w Kijowie – 19 stycznia 2015 r., wizyta Prezydenta RP na Ukrainie – 8-9 kwietnia 2015 r., narada kierownictw Ministerstw SZ w Warszawie 11 czerwca 2015 r.), Polska zaoferowała Ukrainie kredyt wiązany w wysokości 100 mln EUR na okres 10 lat. Podejmowaliśmy również intensywne działania w zakresie dostarczania Ukrainie pomocy humanitarnej. W trakcie prezydencji łotewskiej odbyły się dwa posiedzenia Komitetu Instrumentu Finansowania na rzecz Rozwoju (DCI). Podczas posiedzenia Komitetu poświęconego priorytetowi tematycznemu: „Organizacje społeczeństwa obywatelskiego i władze lokalne” Polska postulowała o wcześniejsze uruchomienie środków skierowanych do władz lokalnych na Ukrainie i tym samym wsparcie przeprowadzanej w tym kraju reformy samorządowej. KE zapewniła, że ten obszar jest wspierany z innych

instrumentów UE, głównie z Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa, a środki z DCI zostaną uruchomione w 2017 r.

Działania Polski wpisywały się w priorytety prezydencji łotewskiej odnoszące się do nowej sytuacji geopolitycznej na Wschodzie.

W aspekcie finansowym, Polska angażowała się w proces udzielenia Ukrainie pomocy makrofinansowej (Macro-Financial Assistance - MFA). Decyzje w tej sprawie przyjęto w dniu 31 marca 2015 r. w ramach procedury pisemnej w Radzie. Polska opowiadała się równocześnie za utrzymaniem silnej presji na rząd w Kijowie w zakresie konieczności wdrożenia niezbędnych reform. Polska (wraz z grupą kilkunastu innych państw członkowskich) postulowała, aby przyjęciu MFA III w kwocie 1,8 mld EUR towarzyszyło niezwłoczne przyjęcie deklaracji o gotowości UE do dalszego zwiększania MFA poprzez zaproponowanie w odpowiednim momencie przez KE MFA IV dla Ukrainy. Pomoc UE ma przyczynić się do ograniczenia zagrożenia dla gospodarki w perspektywie krótkookresowej w kategoriach budżetu i bilansu płatniczego, przy jednoczesnym wspieraniu rządowych programów dostosowań i reform poprzez odpowiedni pakiet towarzyszących środków politycznych, uzgodnionych z władzami Ukrainy w protokole ustaleń.

Gruzja

W ramach wsparcia Gruzji w procesie implementacji umowy stowarzyszeniowej Polska zainicjowała proces tzw. Konferencji Tbiliskiej. Biorąc pod uwagę wieloletnie polskie doświadczenia z prac w ramach Konferencji Utrechckiej⁴, zaproponowaliśmy ustanowienie podobnego modelu współpracy polsko-gruzińskiej. Konferencja Tbiliska została oficjalnie zainaugurowana podczas wizyty ministra G. Schetyny w Tbilisi 14 kwietnia 2015 r., w obecności ministrów spraw zagranicznych Danii oraz Szwecji. Ze stroną gruzińską podpisano także Protokół ustaleń o współpracy dwustronnej w dziedzinie integracji europejskiej i euroatlantyckiej.

Mołdawia

Polska kontynuowała wsparcie w wymiarze dwustronnym oraz na forum UE na rzecz zbliżenia Mołdawii z UE. Było to szczególnie ważne w trakcie przygotowań do szczytu PW w Rydze ze względu na słabą pozycję nowego mniejszościowego rządu, wzrost separatyzmów wewnątrz kraju i niestabilną sytuację bezpieczeństwa w bezpośrednim sąsiedztwie Mołdawii. Polska prowadziła działania również w wymiarze gospodarczym. W pierwszym półroczu 2015r. rozpoczął się proces selekcji projektów w ramach polskiego kredytu rządowego na rozwój mołdawskiego rolnictwa. Mołdawia pozostaje od wielu lat priorytetowym biorcą polskiej pomocy rozwojowej.

Armenia, Azerbejdżan, Białoruś

Polska była zaangażowana w proces wypracowania przez UE mandatu negocyjnego nowego porozumienia UE–Armenia, regulującego wzajemne stosunki polityczno-gospodarcze. Nowe porozumienie zastąpiłoby obecną umowę o partnerstwie i współpracy, dostosowując relacje UE–Armenia do nowej sytuacji wynikającej z porzucenia przez Erywań projektu umowy stowarzyszeniowej i przystąpienia do Eurazjatyckiej Unii Gospodarczej.

Podczas szczytu PW w Rydze, Azerbejdżan przekazał projekt nowej umowy o partnerstwie, który jest aktualnie analizowany przez instytucje unijne i wkrótce zostanie poddany wspólnej ocenie państw członkowskich. Polska aktywnie wspierała proces definiowania nowej podstawy prawnej w relacjach UE – Azerbejdżan.

W czasie łotewskiego przewodnictwa nastąpiła intensyfikacja dialogu politycznego z Białorusią. Polska popierała proces negocjacji umów o ułatwieniach wizowych i readmisji z Białorusią. Ze

⁴ *Regularny format dwustronnej współpracy polsko-holenderskiej powołany do życia w celu wymiany doświadczeń pomiędzy państwem członkowskim UE oraz państwem kandydującym, jakim ówczesznie była Polska, którego celem była wymiana doświadczeń i ułatwienie procesu integracji ze strukturami UE.*

względu na zastrzeżenia części państw UE do jakości białoruskich paszportów dyplomatycznych, negocjacje nie zostały zakończone przed szczytem PW w Rydze. Jednocześnie postępował dialog w ramach partnerstwa dla mobilności: 15-16 czerwca 2015 r. Rada ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (JHA) przyjęła deklarację w tej sprawie. W ramach kontynuacji dotychczasowej polityki UE wobec Białorusi i jednoczesnych prób dostosowania wzajemnych relacji do nowej sytuacji geopolitycznej w regionie, Polska współorganizowała w Mińsku konsultacje unijnych pełnomocników ds. PW.

Federacja Rosyjska

Wobec agresji Rosji przeciw Ukrainie priorytetem Polski pozostawało utrzymanie jednolitego i spójnego stanowiska UE w relacjach z Federacją Rosyjską. Polska sprzeciwiała się rosyjskiej polityce „dzielenia” UE poprzez aktywizowanie kontaktów i wprowadzanie zachęt ekonomicznych dla przyjaznych Rosji państw członkowskich, przy jednoczesnym wprowadzaniu przez Kreml nowych barier w handlu wobec państw, z którymi jej relacje są szczególnie napięte.

Okres łotewskiej prezydencji nie przyniósł przełomu w relacjach UE – Federacja Rosyjska. Z uwagi na zaangażowanie rosyjskich wojsk na Ukrainie, współpraca UE z Rosją miała bardzo ograniczony charakter i była zdominowana głównie przez spory o charakterze gospodarczo-handlowym. Partnerstwo Wschodnie stanowiło kluczowy punkt sporny w relacjach między Brukselą a Moskwą, uważającą obszar wschodniego sąsiedztwa za swoją wyłączną strefę wpływów. Również projekt stworzenia Unii Energetycznej napotkał na sprzeciw Rosji w kontekście wykorzystywania przez Kreml w relacjach z państwami UE kwestii dostaw surowców energetycznych do osiągnięcia celów politycznych.

Sankcje wobec Rosji

W trakcie łotewskiej prezydencji Polska zabiegała o zaostrzenie środków restrykcyjnych wobec Rosji w związku z eskalacją przemocy w południowo-wschodniej Ukrainie. W odpowiedzi na ostrzał Mariupola i otwarte działania zbrojne w Donbasie, podczas nadzwyczajnego posiedzenia Rady do Spraw Zagranicznych 29 stycznia 2015 r., podjęto decyzję o:

- przedłużeniu stosowania sankcji II fazy do września 2015 r. oraz przygotowaniu kolejnych propozycji do rozszerzenia listy osób objętych sankcjami,
- podjęciu przez KE i ESDZ dalszych przygotowań ws. właściwych działań (także w zakresie dalszych sankcji sektorowych) mających na celu zapewnienie pełnej implementacji porozumień mińskich.

Polska skutecznie lobbowała za podtrzymaniem decyzji UE o rozszerzeniu sankcji II fazy podczas spotkania Rady Europejskiej 12 lutego 2015 r. W dniu 16 lutego 2015 r. weszły w życie uzgodnione przez Radę do Spraw Zagranicznych sankcje wizowe i finansowe wobec kolejnych 19 osób i 9 podmiotów, odpowiedzialnych za podważanie integralności terytorialnej Ukrainy.

Podczas posiedzenia Rady Europejskiej 19-20 marca 2015 r. szefowie państw i rządów podjęli decyzję o konieczności powiązania sankcji sektorowych (sankcje III fazy) wobec Rosji z kwestią pełnej implementacji porozumień mińskich. Formalną decyzję o przedłużeniu okresu stosowania sankcji III fazy do końca stycznia 2016 r. podjęła Rada do Spraw Zagranicznych na posiedzeniu 22 czerwca 2015 r.

Aktywnie prezentowaliśmy stanowisko, iż w obliczu przesłanek o możliwym wznowieniu otwartych działań zbrojnych przez popieraną przez Rosję separatystów, wspólnota międzynarodowa musi być przygotowana na podjęcie wzmoczonych wysiłków dla zapobieżenia potencjalnej eskalacji i nowym ofiarom. Wskazywaliśmy na potrzebę posiadania planu alternatywnego, tzn. konkretnych propozycji dalszego rozszerzenia środków ograniczających, które mogłyby być zastosowane, w przypadku dalszej eskalacji rosyjskich działań na Ukrainie.

Odpowiedź Federacji Rosyjskiej na restrykcje unijne

W okresie prezydencji Łotewskiej nadal obowiązywał, wprowadzony 1 sierpnia 2014 r. przez Rosję zakaz importu z Polski wybranych grup produktów pochodzenia roślinnego. 7 sierpnia 2014 r. Rosja wprowadziła także na rok zakaz importu towarów rolnych i spożywczych m.in. z Unii Europejskiej, USA, Norwegii. Polska interweniowała na forum unijnym w sprawie podjęcia odpowiednich działań w odpowiedzi na rosyjskie retorsje, m.in. poprzez ewentualne złożenie wniosku do WTO w trybie procedury rozstrzygania sporów. Polska prowadziła także działania bilateralne na forum UE nakierowane na otwieranie rynków zbytu krajów trzecich na towary unijne, w tym polskie, których import do Rosji jest lub może być blokowany. Dzięki tym zabiegom, spadek eksportu towarów rolnych do Rosji został zrekompensowany wzrostem sprzedaży na nowych rynkach (m.in. Afryce i Azji) i w zakresie objętym embargiem wzrósł o 2,3%, a biorąc pod uwagę wszystkie towary rolno-spożywcze – osiągnął globalnie wzrost o 4,5%.

W październiku 2014 r. Moskwa wprowadziła ponadto zakaz importu niektórych produktów mięsnych z terenu UE. Z kolei 20 lutego 2015 r. wprowadzony został zakaz wwozu na terytorium Rosji produktów serowych i seropodobnych z Polski. Natomiast 30 maja 2015 r. Moskwa ogłosiła listę osób z krajów UE objętych zakazem wjazdu na terytorium Federacji Rosyjskiej. Wśród nich znalazło się 18 osób z Polski.

Rosyjskojęzyczna platforma medialna

Podczas prezydencji Łotewskiej Polska konsekwentnie wspierała działania polegające na przeciwdziałaniu propagandzie rosyjskiej, usprawiedliwiającej działania Kremla na Ukrainie, deprecjonującej politykę Kijowa i prezentującej zakłamaną wizję historii. Aktywność Polski przejawiała się m.in. poprzez udział w promocji projektu funkcjonowania rosyjskojęzycznej platformy medialnej, przygotowywanego przez Europejski Fundusz na Rzecz Demokracji. W konkluzjach Rady Europejskiej z 19-20 marca 2015 r. znalazło się (m.in. z inicjatywy Polski) odniesienie do konieczności przeciwdziałania rosyjskiej propagandzie. Rada Europejska wezwała Wysoką Przedstawiciel, aby przygotowała do czerwca 2015 r. plan działań w sprawie komunikacji strategicznej. Wspomniany plan działań został zaprezentowany na posiedzeniu Rady Europejskiej w czerwcu 2015 r. Jednocześnie, w strukturach ESDZ powołano specjalny zespół odpowiedzialny za komunikację strategiczną UE, w tym za przeciwdziałanie rosyjskiej propagandzie.

Współpraca transgraniczna

Z uwagi na interes gospodarczy, mimo złożonej sytuacji politycznej, Polska podejmowała próby współpracy z Rosją w możliwych do zrealizowania kwestiach i obszarach. Należy odnotować postęp w odniesieniu do rozwoju polsko-rosyjskiej współpracy transgranicznej z Obwodem Kaliningradzkim, ściśle związanej z funkcjonowaniem umowy o Małym Ruchu Granicznym (MRG). MRG działa bez zarzutu od ponad trzech lat i przynosi wymierne korzyści mieszkańcom terenów przygranicznych. Liczba 6,5 mln przekroczeń granicy pomiędzy Polską i Obwodem Królewieckim świadczy o dobrych międzyludzkich kontaktach między Polakami a Rosjanami. O pozytywnym charakterze polsko-rosyjskich relacji na szczeblu regionalnym świadczy również zorganizowanie w dniach 26-27 maja 2015 r. posiedzenia Polsko-Rosyjskiej Rady ds. Współpracy Regionów RP z Obwodem Kaliningradzkim FR.

Azja Środkowa

W zakresie relacji z państwami trzecimi, prezydencja Łotewska zaliczyła do swych priorytetów region Azji Środkowej. Przełożyło się to na intensyfikację prac przeglądowych wokół realizacji *Strategii UE dla Azji Środkowej*. Z inspiracji prezydencji Łotewskiej, szczególnego impetu nabrały prace nad implementacją Platformy Edukacyjnej UE dla Azji Środkowej, zwłaszcza w zakresie starań o wyłonienie państwa wiodącego ze strony UE. Z inspiracji prezydencji Łotewskiej, w marcu 2015 r. ESDZ wystąpiła z nieformalną sugestią objęcia roli państwa wiodącego przez Polskę.

Objęcie przez Polskę roli państwa wiodącego w Platformie Edukacyjnej UE dla Azji Środkowej przyczyniłoby się do zwiększenia obecności i widoczności Polski w regionie oraz promocji polskiej i europejskiej oferty edukacyjnej w regionie.

Południowe sąsiedztwo UE

Przedłużająca się wojna domowa w Syrii i eskalacja konfliktu wewnętrznego w Libii, prowadząca do rozkładu struktur państwowych, wywołały bezprecedensową falę uchodźców usiłujących dotrzeć na teren UE. Skala związanych z tym problemem wyzwań sprawiła, że zdominował on europejską agendę pierwszej połowy 2015 r. Polska, okazując zrozumienie dla najbardziej dotkniętych migracyjnym kryzysem krajów południa UE, rozszerzyła zakres wsparcia dla misji morskiej Tryton działającej pod auspicjami Frontexu oraz poparła propozycję uruchomienia nowej operacji wojskowej w ramach Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony (WPBiO) na Morzu Śródziemnym, której celem jest zwalczanie grup przestępczych zajmujących się przemytem nielegalnych migrantów do UE. Pierwsza faza operacji EUNAVFOR Med została uruchomiona decyzją Rady do Spraw Zagranicznych 22 czerwca 2015 r.

W wewnątrzunijnej debacie Polska konsekwentnie stoi na stanowisku opierającym się na zasadach solidarności i dobrowolności, jako podstawach ewentualnego europejskiego systemu przesiedleń i relokacji, sprzeciwiając się wprowadzeniu obowiązkowych kwot.

Zagrożenia związane z obecnością struktur tzw. państwa islamskiego w Iraku i Syrii oraz rozszerzeniem ich zasięgu geograficznego m.in. na Egipt i Libię spowodowały koncentrację na działaniach zapobiegających dalszej destabilizacji regionu południowego sąsiedztwa.

Polska wzięła aktywny udział w wypracowywaniu europejskiej strategii regionalnej w odniesieniu do Iraku i Syrii, przyjętej podczas posiedzenia Rady do Spraw Zagranicznych w marcu 2015 r. Na forum UE Polska akcentowała konieczność kompleksowego podejścia wspierającego odbudowę irackich (a w przyszłości także syryjskich) struktur państwowych, w tym wymiaru sprawiedliwości, administracji lokalnej oraz służb bezpieczeństwa. Poparła plan Specjalnego Przedstawiciela Sekretarza Generalnego ONZ ds. Syrii Staffana de Mistury, zakładający doprowadzenie do konferencji pokojowej angażującej wszystkie strony konfliktu (tzw. Genewa III). W ramach pomocy humanitarnej przeznaczonej dla uchodźców dotkniętych eskalacją konfliktu Polska zrealizowała szereg projektów w Iraku, Jordanii, Libanie i Turcji.

Eskalacja konfliktu wewnętrznego i kryzys władzy państwowej w Libii ograniczył możliwości politycznego zaangażowania UE. Na forum UE Polska popiera działania mediacyjne prowadzone przez Specjalnego Przedstawiciela Sekretarza Generalnego ONZ ds. Libii Bernardino Leona.

W okresie sprawowania przewodnictwa w Radzie przez Łotwę kontynuowany był strategiczny dialog ze światem arabskim. Polska uczestniczyła 23-24 maja 2015 r. w spotkaniu ministerialnym UE-Rada Współpracy Państw Zatoki w Dausze wskazując między innymi na regionalne implikacje syryjskiego konfliktu. Ważnym tematem dyskusji była też interwencja wojskowa koalicji arabskiej i wsparcie dla normalizacji sytuacji w Jemenie.

Polska kontynuowała działania na rzecz wsparcia transformacji w Tunezji – głównie w ramach projektu Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju, mającego na celu wzmocnienie potencjału administracji tunezyjskiej w zakresie realizacji reformy regionalnej oraz wypracowanie propozycji założeń do strategii rozwoju regionalnego Tunezji.

Polska była także aktywnym uczestnikiem prac na forum Unii dla Śródziemnomorza oraz w ramach Fundacji im. A. Lindh.

Relacje UE-Afryka

Polska aktywnie uczestniczyła w kształtowaniu polityki UE w stosunku do państw Afryki Subsaharyjskiej. Podczas dyskusji strategicznej na temat relacji UE-Afryka na forum Rady do Spraw Zagranicznych w marcu 2015 r. Polska postulowała wyciągnięcie wniosków z dotychczasowych

sukcesów i porażek polityki UE wobec Afryki i wykorzystanie ich do zwiększenia skuteczności współpracy w przyszłości. Polska opowiadała się też za położeniem nacisku na partnerstwo w relacjach UE-Afryka i współodpowiedzialność za rozwój sytuacji na kontynencie, ze szczególnym uwzględnieniem wzmocnienia instytucji państwa prawa, dobrego rządzenia i zwalczania korupcji, stymulowania wzrostu gospodarczego oraz rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw. Polski głos był też słyszalny w debacie nt. przyszłości współpracy UE z krajami Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP) po 2020 r., tj. wygaśnięciu Umowy z Kotonu, gdzie wskazywaliśmy na konieczność włączenia państw członkowskich w prace nad koncepcją przyszłych ram współpracy UE-AKP.

Polska kontynuowała swoją aktywność w ramach nieformalnej grupy państw członkowskich szczególnie zaangażowanych ws. Sahelu, zwracając uwagę na potrzebę rozwoju regionu w takich obszarach jak edukacja, rolnictwo, lokalna przedsiębiorczość i infrastruktura. W kwietniu 2015 r. przyjęto Regionalny Plan Działania UE dla Sahelu na lata 2015-2020, który koncentruje się na kwestiach: zwalczania radykalizacji; tworzenia lepszych warunków życia dla młodzieży; migracji i mobilności oraz zarządzania granicami i walki z przestępczością transgraniczną. Z inicjatywy Polski na liście priorytetów uwzględniono wsparcie rozwoju edukacji.

Polska poparła zdecydowane stanowisko UE w odniesieniu do sytuacji w Burundi po nieudanym zamachu stanu z maja 2015 r., w tym decyzję o zawieszeniu unijnej misji obserwacji wyborów prezydenckich do czasu pełnego uspokojenia sytuacji w tym kraju. W debacie na forum UE dot. sytuacji w Nigerii, Polska wskazywała na konieczność wsparcia przez UE mobilizacji państw regionu do ściślejszej współpracy w walce z ugrupowaniem terrorystycznym Boko Haram oraz na potrzebę wielopłaszczyznowego podejścia do zwalczania przyczyn radykalizacji i rozwiązywania kluczowych problemów regionu. Polska opowiadała się także za utrzymaniem aktywnej roli UE w Mali, m.in. poprzez wsparcie rozwoju edukacji i małej przedsiębiorczości, wskazując na kluczowe znaczenie implementacji porozumienia pokojowego podpisanego 20 czerwca 2015 r.

Potwierdzeniem polskiego zaangażowania w pogłębianie współpracy z kontynentem afrykańskim była wizyta w Polsce w kwietniu 2015 r. przewodniczącej Komisji Unii Afrykańskiej.

Równoległe do zaangażowania w wypracowywanie europejskiego stanowiska wobec Afryki, w czasie prezydentury Łotewskiej rozwijały się nasze relacje i kontakty dwustronne, w tym parlamentarne, z krajami Afryki Subsaharyjskiej (m.in. Senegalem, Angolą, Etiopią, Tanzanią i Kenią).

Na płaszczyźnie relacji handlowych, 7 maja 2015 r. Polska podpisała Umowę o Partnerstwie Gospodarczym (EPA – *Economic Partnership Agreement*) między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony a państwami Afryki Zachodniej, Wspólnotą Gospodarczą Państw Afryki Zachodniej (ECOWAS) oraz Zachodnioafrykańską Unią Gospodarczą i Walutową (UEMOA), z drugiej strony. Po wejściu w życie porozumienia, towary pochodzące z UE, w tym z Polski, uzyskają pewien poziom preferencyjnego dostępu do rynków tych krajów. Polska popiera proces zawierania porozumień EPA z krajami Afryki, Pacyfiku i Karaibów, przy równoczesnym uwzględnieniu kwestii wrażliwych dla państw członkowskich UE (kwestie cukru, etanolu, wybranych towarów rolnych). Opowiadamy się za tworzeniem ram prawnych, które gwarantowałyby stosowanie także przez kraje rozwijające się międzynarodowych standardów handlu.

Relacje UE-USA

W kontekście relacji UE-Stany Zjednoczone, prezydencja łotewska skupiła się przede wszystkim na negocjacjach umowy o Transatlantyckim Partnerstwie w dziedzinie Handlu i Inwestycji (ang. *Transatlantic Trade and Investment Partnership*, TTIP). Ponadto, w ramach relacji transatlantyckich nastąpiło otwarcie negocjacji ws. umowy dot. reasekuracji (21 kwietnia) oraz odbyło się spotkanie UE-USA w formacie ministrów ds. sprawiedliwości i spraw wewnętrznych (3 czerwca).

TTIP zostało wskazane przez prezydenturę łotewską jako jedna z najważniejszych kwestii w ramach priorytetu „zaangażowana Europa”. Prezydencja łotewska przyjęła za cel wzmocnienie współpracy

transatlantycznej w kontekście negocjacji TTIP, umożliwiające uzgodnienie umowy ze Stanami Zjednoczonymi do końca 2015 r. W pierwszym półroczu 2015 r. przeprowadzono dwie techniczne rundy negocjacyjne TTIP. Polska była aktywnie zaangażowana w prace nad umową na forach UE wskazując na potrzebę maksymalnego zaawansowania negocjacji TTIP. Jednocześnie Polska podkreślała konieczność ostrożnego podejścia do liberalizacji w niektórych obszarach, m.in. ubiegała się o zabezpieczenie interesów branż energochłonnych poprzez wprowadzenie najdłuższych możliwych okresów przejściowych w liberalizacji stawek celnych oraz wprowadzenie dwustronnej klauzuli ochronnej w przypadku nadmiernego importu z USA. W tym celu został wysłany wspólny list Polski, Rumunii i Słowacji do unijnej komisarz ds. handlu C. Malmström.

Ze względu na relatywnie niskie stawki celne występujące w handlu z USA, największe korzyści, w opinii Polski, przyniesie eliminacja barier pozataryfowych i konwergencja w zakresie standardów i norm. W ramach negocjacji powinno się także dążyć do wyeliminowania ograniczeń eksportowych w eksporcie gazu z USA.

Kolejnym istotnym elementem prac związanych z umową TTIP była klauzula ISDS (klauzula rozstrzygania sporów inwestor – państwo). Polska aktywnie zabiegała o zabezpieczenie interesów narodowych w kontekście prac Komisji Europejskiej nad dokumentem koncepcyjnym ws. ISDS. W ocenie Polski prace te idą we właściwym kierunku.

Aktywnie uczestniczyliśmy w wypracowaniu finalnych wersji dokumentów koncepcyjnych przygotowanych przez Komisję Europejską do przedstawienia stronie amerykańskiej. Polska systematycznie podkreślała konieczność stworzenia oddzielnego rozdziału dotyczącego kwestii energetycznych, w kształcie zbieżnym z *acquis* UE. Kontynuowano proces spotkań konsultacyjnych w Polsce z przedstawicielami Komisji Europejskiej i polskiego przemysłu, w tym z branżą chemiczną, kosmetyczną, farmaceutyczną i motoryzacyjną. Polska dostrzega także potrzebę dalszego budowania pozytywnego postrzegania TTIP, co znajdowało praktyczny wymiar w konferencjach i konsultacjach publicznych.

Relacje UE – Kanada

Najważniejszymi elementami współpracy UE-Kanada w trakcie trwania łotewskiej prezydencji były: umowa o partnerstwie strategicznym UE – Kanada (*Strategic Partnership Agreement, SPA*) oraz umowa handlowa UE – Kanada (*Comprehensive Economic and Trade Agreement, CETA*). Zakończenie negocjacji obu porozumień ogłoszono jeszcze podczas szczytu UE-Kanada w Ottawie we wrześniu 2014 r. Wysiłki prezydencji łotewskiej koncentrowały się na kolejnych krokach związanych z formalną finalizacją prac nad CETA i SPA, które będą podlegały ratyfikacji na poziomie UE i poszczególnych państw członkowskich. W odniesieniu do CETA realizowany był proces weryfikacji prawnej (tzw. *legal scrubbing*). Po jego zakończeniu umowa zostanie przetłumaczona na wszystkie języki urzędowe UE, a następnie przedstawiona państwom członkowskim i Parlamentowi Europejskiemu do akceptacji. W przypadku SPA trwały prace związane z podpisaniem umowy przez stronę unijną oraz podjęciem decyzji o jej tymczasowym stosowaniu.

Relacje UE – Ameryka Łacińska i Karaiby

W trakcie prezydencji łotewskiej Polska aktywnie włączyła się w przygotowania do II szczytu UE-CELAC (CELAC - Wspólnota Państw Ameryki Łacińskiej i Karaibów), który odbył się 10-11 czerwca 2015 r. w Brukseli, z udziałem 61 głów państw i rządów. Polskę reprezentowała premier Ewa Kopacz. Szczyt potwierdził wolę ożywienia relacji biregionalnych, w tym poprzez skoordynowaną współpracę obu regionów na forum ONZ w kwestiach globalnych, tj. klimat, agenda post-2015 r., nieproliferaacja, zwalczanie przestępczości narkotykowej. Przyjęto dwie deklaracje: polityczną pt. *Partnerstwo dla kolejnych pokoleń* oraz *Deklarację Brukselską*, odnoszącą się do poszczególnych dziedzin współpracy biregionalnej. Do najważniejszych ustaleń szczytu należały: przekształcenie Fundacji EU-LAC w organizację międzynarodową, parafowanie umów z Peru i Kolumbią w sprawie wprowadzenia krótkoterminowych wiz turystycznych, powołanie grupy roboczej ds. przyspieszenia negocjacji modernizacji umowy stowarzyszeniowej UE-Chile, wyrażenie woli do rozpoczęcia negocjacji ws. modernizacji umowy stowarzyszeniowej UE-Meksyk, przekazanie politycznego sygnału na rzecz

doprowadzenia do wymiany ofert w negocjacjach umowy handlowej UE-Mercosur. Państwa członkowskie, w ramach wsparcia działań post-konfliktowych, wyraziły polityczne poparcie dla idei utworzenia Funduszu Powierniczego UE dla Kolumbii. KE ogłosiła programy wsparcia dla państw Ameryki Łacińskiej i Karaibów na łączną kwotę ponad 800 mln euro (m.in. projekt nowego kabla światłowodowego łączącego Europę i Amerykę Południową).

W kontekście przygotowań do szczytu UE-CELAC Polska akcentowała, że będzie on dobrym forum do zacieśnienia współpracy UE z krajami regionu, zwłaszcza z Meksykiem. Apelowaliśmy jednak, aby w przypadku dyskusji nad renegocjacją umów z Meksykiem oraz Chile Komisja Europejska podkreślała zasadę wzajemności oraz konieczność respektowania wrażliwych obszarów negocjacyjnych po stronie partnerów.

Polska zwróciła uwagę KE na sytuację polskich przedsiębiorców, zwłaszcza kwestii wszczęcia postępowania antydumpingowego przez Brazylię na import kauczuków syntetycznych m.in. z Polski, co jest istotne z punktu widzenia największej polskiej inwestycji bezpośredniej w Brazylii, planowanej przez firmę Synthos.

Amerykańskie działania na rzecz normalizacji relacji z Kubą spotkały się z pozytywnym odbiorem w UE, w tym w Polsce. W ramach negocjacji Porozumienia o Dialogu Politycznym i Współpracy (PDCA) odbyła się w marcu 2015 r. III runda rozmów UE-Kuba. Równolegle, podjęto decyzję o ustanowieniu dialogu ds. praw człowieka. Przełomowym wydarzeniem była wizyta Wysokiej Przedstawiciel F. Mogherini na Kubie w kwietniu 2015 r., której celem było przede wszystkim przyspieszenie negocjacji PDCA i intensyfikacja współpracy gospodarczej między UE i Kubą. Polska utrzymywała poparcie dla Wspólnego Stanowiska UE wobec Kuby.

Podczas prezydencji łotewskiej trwały prace nad Wspólnym Planem Działania UE-Brazylia na lata 2015-2020.

Nie odnotowano postępu w negocjacjach umowy stowarzyszeniowej UE-MERCOSUR; nie doszło także do wymiany kompleksowych ofert dostępu do rynku towarów, usług i zamówień publicznych.

12 czerwca 2015 r. odbył się szczyt UE-Meksyk, podczas którego podjęto decyzję o rozpoczęciu w 2015 r. negocjacji na temat modernizacji umowy o partnerstwie. Polska popierała rozpoczęcie rozmów zgodnie z procedurami UE oraz przyjmując tzw. *balanced approach*. Przedmiotem dyskusji w ramach UE było także rozwiązanie problemów związanych z meksykańskim żądaniem przekazywania danych pasażerów linii lotniczych. Z uwagi na połączenia czarterowe PLL LOT z Meksykiem, Polska podkreślała zainteresowanie korzystnymi rozstrzygnięciami w tej sprawie (w zależności od wyroku ETS ws. umowy nt. wymiany danych pasażerów linii lotniczych z Kanadą).

Chile wystąpiło z sugestią modernizacji umowy handlowej UE-Chile, choć rozmowy obecnie nie mają zaawansowanego charakteru. Chile jest zainteresowane zawarciem ambitnego porozumienia oraz polepszenia warunków dostępu do rynku UE, najprawdopodobniej w zakresie towarów rolnych i spożywczych. Polska popiera działania KE zmierzające do zbadania możliwości rozszerzenia porozumienia z Chile. Szczególnie interesującym elementem może być współpraca w zakresie technologii energii odnawialnej.

W I półroczu 2015 r. Europejska Służba Działań Zewnętrznych przygotowywała w konsultacji z państwami członkowskimi Plan Działania na rzecz Strategii Bezpieczeństwa Obywatelskiego dla Ameryki Centralnej i Karaibów (*Citizen Security Strategy for Central America and Caribbean Action Plan*), który został ogłoszony w czerwcu podczas szczytu UE-CELAC.

Azja Południowo-Wschodnia

W okresie prezydencji łotewskiej UE podtrzymywała konstruktywne kontakty z krajami ASEAN (Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej), starając się powstrzymać eskalację konfliktów zwłaszcza w obszarze Morza Południowochińskiego. Współpraca UE-ASEAN przyczyniała się do wzmocnienia bezpieczeństwa i stabilizacji regionu. Kontakty UE z ASEAN mają szczególne

znaczenie w świetle zbliżającego się (koniec 2015 r.) formalnego utworzenia wspólnego rynku regionalnego Wspólnoty Gospodarczej ASEAN (*ASEAN Economic Community*), której podstawowe założenia wzorowane są na zasadach działania wspólnego rynku Unii Europejskiej.

UE utrzymywała wysoki poziom zaangażowania w Azji Południowo-Wschodniej, w szczególności w ramach wsparcia przemian demokratycznych w Mjanmie, wsparcia dla ośrodków demokratycznych w Wietnamie i Kambodży, działań na rzecz przywrócenia struktur demokratycznych w Tajlandii, a także w wymiarze gospodarczym w kontekście rozwoju połączeń transportowych i komunikacyjnych oraz poprzez udział w projektach ASEAN Regional Forum (ARF). Kontynuowane były negocjacje umów FTA z Wietnamem i Malezją oraz umowy o wzajemnej ochronie inwestycji z Mjanmą (pierwszej umowy dwustronnej UE z tym krajem). W odniesieniu do umowy z Wietnamem, Polska aktywnie popierała negocjacje umowy wskazując jednocześnie na konieczność wynegocjowania korzystnych dla Polski zapisów. Zabiegaliśmy przede wszystkim o poprawę dostępu do wietnamskiego rynku rolnego, w tym dla napojów alkoholowych, a także zapewnienie odpowiednich reguł pochodzenia towarów.

Polska angażowała się w krajach ASEAN, co pozwoliło naszemu krajowi na włączenie się w nurt współpracy UE z partnerami z Azji Południowo-Wschodniej. W kontaktach politycznych z państwami regionu (Mjanma, Kambodża, Laos, Wietnam i Tajlandia) Polska przedstawiała własne doświadczenia z okresu transformacji ustrojowo-gospodarczej i obecną rolę w UE.

Chiny

Działania prezydencji łotewskiej w zakresie stosunków Chiny-UE skupiły się na wdrażaniu Agendy 2020 (*EU-China Strategic Agenda for Cooperation*) oraz przygotowaniach do 17. szczytu UE-Chiny 29 czerwca 2015 r.

Tematy rozmów podczas szczytu objęły między innymi zagadnienia współpracy inwestycyjnej, propozycję utworzenia tzw. *connectivity platform*, zmiany klimatyczne oraz wspólne stanowisko na konferencję COP21 w Paryżu. Priorytety szczytu to: dokonanie przeglądu implementacji Strategicznej Agendy 2020, deklaracja ws. zmian klimatycznych, oszacowanie synergii chińskiej inicjatywy „*One Belt One Road*” z projektami UE, uzgodnienie umowy o ułatwieniach wizowych dla posiadaczy paszportów dyplomatycznych w zamian za otwarcie centrów wizowych UE w Chinach, nadanie impulsu negocjacjom umowy inwestycyjnej oraz ustalenie zasad dialogu nt. porządku prawnego.

Unia i Chiny poruszyły wstępnie temat możliwych form współpracy w ramach projektu *One Belt One Road*, w tym ewentualnych połączeń z istniejącą i planowaną siecią transportową UE (również w oparciu o tzw. Plan Junckera, przy wykorzystaniu środków z Europejskiego Funduszu Inwestycji Strategicznych). Polska kontynuowała rozwój platformy 16+1 w ramach pobudzania regionu Europy Środkowo-Wschodniej do współpracy z Chinami i czerpania korzyści z planowanych projektów inwestycyjnych, w tym *One Belt One Road*. Polska wraz z szeregiem państw UE (m.in. Niemcy, Francja, Wielka Brytania, Włochy, Niderlandy) przystąpiła do grona założycieli powołanego jesienią 2014 roku Azjatyckiego Banku Inwestycji Infrastrukturalnych (AIIB), którego zadaniem jest wspieranie chińskich inwestycji.

Jednym z najważniejszych wydarzeń w czasie prezydencji łotewskiej w wymiarze UE-Chiny było czterdziestolecie unijno-chińskich relacji połączone z wizytą Wysokiej Przedstawiciel F. Mogherini w Pekinie 5-6 maja 2015 r. Była to pierwsza wizyta Wysokiej Przedstawiciel w Chinach, mająca służyć pogłębieniu relacji z kierownictwem politycznym ChRL.

W I połowie 2015 r. w obszarze polityki handlowej z Chinami kontynuowano strategię opartą o trzy elementy:

- poprawę warunków działania firm europejskich w Chinach poprzez zawarcie umowy inwestycyjnej,
- poprawę dostępu do chińskiego rynku zamówień publicznych poprzez ustalenie odpowiednich warunków akcesji Chin do Umowy o Zamówieniach Rządowych WTO (GPA),

- poprawę sytuacji w zakresie przestrzegania w Chinach praw własności intelektualnej poprzez zawarcie porozumienia o ochronie unijnych oznaczeń geograficznych.

Żadna z powyższych inicjatyw nie została zakończona w okresie prezydencji łotewskiej, a największy postęp odnotowano w odniesieniu do porozumienia o ochronie oznaczeń geograficznych. Z punktu widzenia Polski najistotniejszym elementem byłoby zawarcie ambitnego porozumienia inwestycyjnego, obejmującego nie tylko ochronę inwestycji, ale także dostęp do rynku, co podkreślaliśmy w trakcie dyskusji na forum UE. Pekin podnosił w kontaktach z UE kwestię możliwości zawarcia umowy o wolnym handlu, jednak Komisja Europejska popierana przez większość krajów członkowskich, w tym Polskę, nie przewiduje rozpoczęcia kompleksowych rozmów w tej sprawie. Możliwe i pożądane są natomiast negocjacje kolejnych porozumień sektorowych, analogicznych do umowy inwestycyjnej.

Japonia

W okresie prezydencji łotewskiej kontynuowano negocjacje umów o partnerstwie strategicznym (SPA) oraz o wolnym handlu (FTA) pomiędzy UE i Japonią. Podczas wizyty prezydenta RP Bronisława Komorowskiego w Japonii w lutym 2015 r., Polska podtrzymała swoje poparcie dla jak najszybszej finalizacji negocjacji, podkreślając jednocześnie konieczność zagwarantowania odpowiedniego poziomu ambicji porozumień.

W I połowie 2015 r. miały miejsce 2 rundy negocjacji umowy SPA UE-Japonia (w marcu i kwietniu). Postępy w negocjacjach są satysfakcjonujące. Jedną z kwestii problematycznych są odniesienia w SPA do FTA (łączniki prawne pomiędzy SPA a FTA). Japonia skłania się do zaakceptowania rozwiązania, które zostało zastosowane w umowie pomiędzy UE i Kanadą.

W ramach negocjacji umowy FTA w okresie prezydencji łotewskiej odbyły się 2 rundy rozmów (w lutym i kwietniu 2015 r.). Kolejna planowana jest na lipiec 2015 r. W ocenie KE postęp w ostatnich rundach nie był znaczący, a końcowa faza negocjacji Umowy o Partnerstwie Transpacyficznym (TPP) w sposób zasadniczy wpływa na zaangażowanie Japonii w negocjacje z UE.

Istotne dla Polski kwestie w tych negocjacjach to: liberalizacja handlu towarami przemysłowymi i rolnymi (także w odniesieniu do produktów wrażliwych dla Japonii jak mięso, produkty mleczne, cukier, zboża), eliminacja barier pozataryfowych, zamówienia publiczne. Dla zapewnienia odpowiednio wysokiego poziomu ambicji umowy, Polska popiera dalsze działania zmierzające do wyegzekwowania od Japonii likwidacji barier pozataryfowych, barier w obszarze zamówień publicznych, oznaczeń geograficznych, usług i inwestycji.

Polska podtrzymuje oczekiwanie konstruktywnej postawy Tokio w związku z wprowadzonym w lutym 2014 r. zakazem importu mięsa wieprzowego z Polski do Japonii, po wystąpieniu u dzików w Polsce przypadków afrykańskiego pomoru świń (ASF). Zakaz ten dotyczy całego terytorium Polski, co jest niezgodne z zasadą regionalizacji Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt (OIE). Po katastrofie w elektrowni jądrowej w Fukushima w 2011 r. UE uznała zasadę regionalizacji w imporcie japońskich produktów rolno-spożywczych na rynek unijny. Polska spodziewa się podobnej postawy ze strony Japonii.

29 maja 2015 r. odbył się w Tokio 23. szczyt UE-Japonia. W ramach przygotowań do szczytu Polska postulowała wykorzystanie tego wydarzenia do ponownej oceny stanu negocjacji umów SPA i FTA UE-Japonia, w tym postępu w eliminacji przez Japonię barier pozataryfowych oraz sformułowania oczekiwań stron wobec dalszych prac w ramach tych negocjacji. Polska opowiedziała się też za pogłębianiem współpracy z Japonią w kontekście Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony (WPBiO), w obszarach takich jak: kontynuacja współdziałania w odniesieniu do misji WPBiO (Afryka Północna, Sahel), wspólne ćwiczenia antypirackie oraz dialog ws. cyberbezpieczeństwa oraz przestrzeni kosmicznej. Zwracaliśmy uwagę na konieczność zachowania jedności G7 w kwestii agresji Rosji na Ukrainę. Polska postulowała także uwzględnienie podczas szczytu szerszego kontekstu regionalnego w Azji Wschodniej i wrażliwych tematów w relacjach Japonii z ChRL i Rep. Korei, m.in.

w odniesieniu do obchodów 70. rocznicy zakończenia II wojny światowej. Podkreślaliśmy konieczność odnotowania w dialogu z partnerami japońskimi kwestii pojednania i współpracy regionalnej w Azji Wschodniej oraz potrzeby refleksji historycznej, podkreślając, że UE – w tym Polska - może zaoferować w tym obszarze swoje doświadczenia. Ostateczny tekst wspólnego oświadczenia ze szczytu odzwierciedla ww. postulaty zgłaszane przez Polskę.

Afganistan

W trakcie prezydencji łotewskiej Polska aktywnie uczestniczyła w wypracowywaniu strategii UE wobec Afganistanu. Kulminacją tego procesu było zakończenie trwających od 2012 r. negocjacji umowy *Cooperation Agreement for Partnership and Development* (CAPD). Przełom nastąpił podczas IV rundy negocjacyjnej 20 maja 2015 r. dzięki zgodzie strony afgańskiej na treść artykułu dotyczącą Międzynarodowego Trybunału Karnego. Parafowanie umowy powinno nastąpić w najbliższym czasie.

Polska aktywnie wspiera działania unijne mające na celu budowę demokracji oraz ochronę praw człowieka w Afganistanie.

3.3.1.3. Pozostałe instrumenty polityki handlowej

Poza działaniami omówionymi w poprzedniej części, Polska koncentrowała się na bieżących pracach w obszarze negocjacji multilateralnych i plurilateralnych Światowej Organizacji Handlu (WTO) oraz działaniach zmierzających do wsparcia, za pomocą unijnych środków handlowych, konkurencyjności polskiej gospodarki.

Wielostronne negocjacje handlowe w ramach WTO

Podczas trwania Prezydencji łotewskiej na forum Światowej Organizacji Handlu kontynuowana była dyskusja nad sposobem prac w zakresie realizacji postanowień IX Konferencji Ministerialnej na Bali. Dyskusja skupiała się głównie wokół sposobów przełamania impasu w odniesieniu do przygotowania projektu planu dalszych prac WTO w ramach tzw. Procesu post-Bali. Propozycje w tym zakresie powinny być uzgodnione do lipca 2015 r. Rozmowy wciąż znajdują się jednak w sferze uzgadniania generalnego podejścia do kształtu i sekwencyjności w zakresie 3 kluczowych obszarów negocjacyjnych Rundy DDA WTO tj. rolnictwa, dostępu do rynku dla towarów nierolnych (NAMA) i usług.

Polska opowiadała się za tym, aby wypracowany program był wiarygodny i realistyczny. Zrównoważony wynik Rundy Rozwojowej Doha - DDA powinien łączyć się bowiem z uzyskaniem koncesji od krajów *emerging economies* adekwatnych do ich roli w handlu światowym. Przyszłe elastyczności powinny jedynie dotyczyć krajów LDC's i krajów o niskim poziomie rozwoju gospodarczego.

Na tym etapie UE powinna zdecydowanie opowiadać się za zachowaniem paralelizmu negocjacji tak, aby poziom uzgodnień w NAMA i usługach odzwierciedlał ew. ustalenia w rolnictwie. Polska podzielała także stanowisko innych krajów UE, żeby brać pod uwagę także fakt, że negocjacje DDA WTO toczą się równoległe do negocjacji sieci dwustronnych i regionalnych umów o wolnym handlu. Rozmowy dwustronne mogą faktycznie mieć większe przełożenie na korzyści ekonomiczne dla gospodarki UE, dlatego należy mieć na uwadze także konieczność zachowania odpowiednich argumentów do rozmów dwustronnych.

Porozumienie w sprawie ułatwień w handlu zostało przyjęte podczas IX Konferencji Ministerialnej WTO na Bali. Na posiedzeniu Rady Generalnej w dniu 27 listopada 2014 r. został przyjęty Protokół, umożliwiający przeprowadzenie ratyfikacji porozumienia. Na podstawie protokołu, porozumienie wejdzie w życie, gdy zostanie ratyfikowane przez co najmniej 2/3 liczby członków WTO. Dotychczas cztery kraje zakończyły proces ratyfikacji – USA, Singapur, Hongkong i Mauritius. Jednocześnie wciąż trwa proces składania notyfikacji zobowiązań kategorii A, z którego wywiązało się 55 krajów

członkowskich, w tym pierwszym krajem najmniej rozwiniętym, który notyfikował zobowiązania tej kategorii jest Senegal.

Porozumienie o liberalizacji towarów środowiskowych WTO

W pierwszej połowie 2015 r. kontynuowano na forum unijnym dyskusje nad nową inicjatywą liberalizacji towarów środowiskowych, z możliwym uwzględnieniem kwestii usług środowiskowych i pozataryfowych barier w handlu (NTBs).

W pierwszym kwartale zakończył się pierwszy etap, który polegał na stworzeniu wspólnej listy towarów. Obecnie stanowi ona podstawę właściwych negocjacji handlowych. Każdorazowo odbywały się także prezentacje powstałych problemów w poszczególnych sektorach z udziałem ekspertów. W ramach konsultacji z Komitetem Polityki Handlowej, KE przygotowała projekty list towarów proponowanych do liberalizacji w każdej z kategorii środowiskowych. Polska zgłosiła szczególne zainteresowanie liberalizacją produktów izolacji styropianowej do listy ACP- *Air pollution control*. Polska jest jednym z największych producentów izolacji styropianowej w Europie. Produkt ten pozwala na zaoszczędzenie do 90% termoenergii lub energii elektrycznej. Propozycje włączenia jakichkolwiek produktów z działu chemikaliów spotkały się z krytyką niektórych państw członkowskich UE. Polska zabiegła także skutecznie o to, aby na liście UE nie znalazły się towary rolne, w szczególności bioetanol.

W trakcie dyskusji podnoszono także kwestię podejścia Chin do negocjacji. Kraj ten aktywnie współuczestniczył we wszystkich rozmowach. Jednakże nie dopełniał terminowego przekazywania swoich propozycji towarowych. Równocześnie tylko odnosił się do oczekiwań innych członków negocjacji. W efekcie Chiny zgłosiły propozycję łączną, obejmującą 70 linii taryfowych, przy czym łączna lista obejmuje 580 linii taryfowych. Na ten podstawie można przypuszczać, że Chiny są gotowe do negocjacji porozumienia o dość ograniczonym zakresie przedmiotowym.

Rozmowom o liberalizacji taryfowej tych towarów towarzyszy szeroka dyskusja na temat włączenia do inicjatywy usług środowiskowych, o co zabiegają liczne kraje (m.in. Dania, Szwecja, Finlandia, Irlandia, Luksemburg). Wytyczne negocjacyjne wypracowane dla KE uwzględniają takie podejście. KE podejmuje działania promujące to podejście w rozmowach z innymi uczestnikami inicjatywy. Ten element inicjatywy, według KE, jest szczególnie interesujący dla Chin, które na obecnym etapie nie uczestniczą w negocjacjach porozumienia TiSA (*Trade in Services Agreement*).

Prace w zakresie liberalizacji towarów środowiskowych toczą się przy założeniu zamknięcia tych negocjacji w terminie do końca roku 2015. Celem jest ogłoszenie zakończenia tych rozmów w terminie zbliżonym do terminu odbycia się 10 Konferencji Ministerialnej WTO. Prace związane z dostosowaniem ostatecznych list koncesyjnych toczyłyby się wówczas w nadchodzącym roku. Takie założenia popierają inni członkowie inicjatywy, zwłaszcza USA, Kanada, Japonia i Chiny.

Porozumienie ws. handlu usługami (TiSA)

W I połowie 2015 r. prace nad plurilateralnym Porozumieniem w sprawie handlu usługami (*Trade in Services Agreement* - TiSA), negocjowanym poza rundą DDA, zostały znacznie zaawansowane głównie za sprawą dużego zaangażowania UE m.in. podczas organizowanych przez nią rund negocjacyjnych. Od rozpoczęcia prac nad TiSA w 2013 roku odbyło się już 12 rund negocjacyjnych, z których 4 były prowadzone przez UE. Ostatnia runda odbyła się w dniach 13-17 kwietnia 2015 r. Podczas tej rundy po raz pierwszy w dyskusjach uczestniczył Urugwaj, który stał się 24 członkiem WTO negocjującym TiSA. Członkowie TiSA odpowiadają łącznie za około 70% światowego handlu usługami.

TiSA, jako Porozumienie oparte na Układzie Ogólnym w sprawie Handlu Usługami (GATS) z 1995 roku obejmuje swoim zakresem wszystkie sektory usługowe oraz wszystkie sposoby świadczenia usług. Na obecnym etapie przedstawione zostały wstępne oferty usługowe przez prawie wszystkich członków TiSA. Planuje się, że podczas 13 rundy negocjacji TiSA w dniach 6-10 lipca 2015 zakończone zostaną rozmowy m.in. w kwestii usług finansowych oraz w sprawie regulacji krajowych obejmujących takie tematy jak kwestie licencji, standardów technicznych czy kwalifikacji. Znaczne zaawansowanie prac

związane jest też z planowanym w lipcu tzw. *stock-taking*, czyli posiedzeniem podsumowującym dotychczasowe negocjacje odbywającym się na poziomie Ambasadorów krajów TISA w Genewie.

Ze względu na relatywnie silny sektor usługowy, Polska popiera te negocjacje. Polska podczas Komitetu Polityki Handlowej Rady UE przedstawia swoje interesy ofensywne zwłaszcza w odniesieniu do sektora usług profesjonalnych, w tym w szczególności usług dla biznesu. Polska zabiega także o zabezpieczenie interesów defensywnych takich jak usługi audiowizualne, kulturalne, usługi publiczne, w tym w szczególności usługi zdrowotne i edukacyjne, a także usługi tradycyjnie regulowane umowami dwustronnymi jak np. transport drogowy i lotniczy.

Porozumienie o handlu elektroniką (WTO)

W I połowie 2015 r. ponownie doszło do formalnego zawieszenia negocjacji dot. rewizji porozumienia ITA. Pomimo politycznej deklaracji o przełomie w rozmowach (szczyt APEC listopad 2014), na poziomie technicznym, po raz kolejny, okazało się że kraje Azji Południowo-Wschodniej wykazują niewystarczająco elastyczną postawę i nie są zdolne do ustępstw umożliwiających osiągnięcie porozumienia. Pomimo formalnego zawieszenia negocjacji toczył się nieformalny proces konsultacji roboczych w tym obszarze.

Prace dot. rewizji ITA mają skutkować objęciem 0% stawką celną nowych produktów z zakresu elektroniki oraz kształtować podejście do eliminacji barier pozataryfowych pomiędzy sygnatariuszami ITA. Rewizja porozumienia ITA ma duże znaczenie dla Polski z uwagi na produkcję elektroniki użytkowej, w tym telewizorów. Polsce udało się wpłynąć na stanowisko negocjacyjne KE m.in. w zakresie ochrony produkcji telewizorów płaskich.

Zgodnie z ostatnią propozycją KE dot. zrewidowanej listy towarowej, przesłaną przed formalnym zawieszeniem rozmów, część ze szczególnie wrażliwych dla Polski towarów, m.in. telewizory płaskoekranowe, pozostałe projektory oraz pozostałe monitory, nie powinny zostać objęte liberalizacją wynikającą z ITA. Powrót do rozmów jest spodziewany w II połowie 2015, przed 10 Konferencją Ministerialną WTO w Nairobi.

Obniżenie unijnych ceł ze względów gospodarczych

Dzięki aktywności Polski na forum UE, Komisja Europejska podejmuje decyzje o zawieszeniu poboru ceł i ustanawianiu preferencyjnych kontyngentów taryfowych lub przeciwdziałaniu wnioskom o obniżenie ceł na import towarów produkowanych w UE, w tym w Polsce.

W ramach prac w okresie prezydencji łotewskiej nad regulacjami wchodzącymi w życie z dniem 1 lipca 2015 r., Polska przekazała do Komisji Europejskiej 5 wniosków o ustanowienie zawieszek poboru cła. Wszystkie polskie wnioski w ramach tej rundy (1 lipiec 2015 r.) zostały zaakceptowane. Wnioski te dotyczyły towarów, które są komponentami dla przemysłu motoryzacyjnego i elektronicznego. Stawki celne stosowane wobec tych towarów w UE kształtują się obecnie na poziomie od 1,8% do 6,5 %. Dzięki zawieszeniu poboru ceł, szczególnie w odniesieniu do surowców i komponentów do produkcji, polskie firmy mogą kupić niedostępne w UE materiały z krajów trzecich po obniżonych lub zerowych stawkach celnych. Rozwiązanie to jest wsparciem dla rozwoju firmy, zwiększając jej konkurencyjność na rynku i dając możliwość tworzenia nowych miejsc pracy.

Działaniem chroniącym polskich producentów jest możliwość złożenia sprzeciwu do wniosków innych państw członkowskich UE w zakresie zawieszenia poboru ceł lub ustanowienia preferencyjnego kontyngentu taryfowego, w sytuacji w której istnieje w Polsce produkcja danego towaru. W ramach prac nad rundą 1 lipca 2015 r., Polska złożyła 6 sprzeciwów do wniosków innych państw członkowskich UE oraz do obowiązujących już regulacji, z uwagi na zidentyfikowanie w Polsce produkcji towarów objętych tymi wnioskami.

Wszystkie polskie sprzeciwy w ramach tej rundy zostały uwzględnione (kwestionowane wnioski zostały wycofane, kwestionowane preferencje celne w obowiązujących już regulacjach przestaną

obowiązywać, albo zawężono zakres wnioskowanych zawiesznień poboru ceł w taki sposób, aby wyłączyć towary produkowane w Polsce.).

Unijne postępowania ochronne

Dzięki ścisłej współpracy z krajowymi producentami, Polska na forum UE podejmuje konkretne kroki przeciwdziałające nieuczciwym praktykom handlowym ze strony dostawców pozaunijnych, takim jak dumping czy niedozwolone subsydia eksportowe. Efektem tych działań jest zniwelowanie przewagi uzyskiwanej w nieuczciwy sposób i przywrócenie równych zasad konkurencji na rynku. Prowadzone są także działania, których celem jest obrona polskich eksporterów przed środkami ochronnymi wprowadzanymi przez inne kraje pozaunijne.

W pierwszym półroczu 2015 r. wszczęto 14 nowych postępowań ochronnych (antydumpingowych i antysubsydyjnych). Według stanu na 30 kwietnia 2015 r., w mocy pozostają ogółem 81 środków antydumpingowych i 14 środków wyrównawczych (antysubsydyjnych). Nadal toczy się 38 różnego rodzaju postępowań ochronnych.

Z punktu widzenia interesów polskiego przemysłu, szczególnie istotne są aktualnie obowiązujące cła antydumpingowe lub antysubsydyjne na import następujących towarów: rowerów i części rowerowych z Chin, saletry amonowej z Rosji, zastawy stołowej i kuchennej z porcelany z Chin, kukurydzy z Tajlandii, żelazokrzemu z Rosji i Chin, stali powlekanej organicznie z Chin, łączników rur i przewodów rurowych z Chin i Tajlandii, rur spawanych z Rosji, Białorusi i Chin, rur bez szwu z Chin, płytek ceramicznych z Chin, desek do prasowania z Chin, pstrąga tęczowego z Turcji, elementów złącznych z Chin.

Stosowanie zreformowanego GSP

Podczas prezydencji łotewskiej Polska aktywnie brała udział w pracach Komisji Europejskiej, dotyczących stosowania zreformowanego tzw. systemu GSP (jednostronny system preferencji celnych UE dla krajów rozwijających się i najstabiliej rozwiniętych).

Na forum UE trwały prace nad aktami delegowanymi dotyczącymi aktualizacji list beneficjentów rozwiązania ogólnego GSP, szczególnego rozwiązania motywacyjnego dotyczącego zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów (GSP+) oraz dostosowaniem systemu do wyłączenia z listy beneficjentów znaczących importerów, m.in. CHRL, Tajlandii oraz Ekwadoru. W zakresie nowych, proponowanych przez Komisję Europejską tzw. progów graduacji (wyłączenie preferencji celnych UE dla danej kategorii towarów wobec konkretnego kraju trzeciego ze względu na przekroczenie określonego poziomu importu do UE), Polska zaproponowała wprowadzenie do projektu maksymalnej wysokości progów na poziomie 50%. W tej ostatniej sprawie prace nadal się toczą.

Dostęp do rynków krajów trzecich

W okresie prezydencji łotewskiej, Polska zaangażowana była także w bieżące działania na forum UE w zakresie znoszenia barier (taryfowych, pozataryfowych) w dostępie do rynków krajów trzecich (pozaunijnych), które ograniczają dostęp dla unijnego, w tym polskiego eksportu. Według stanu na maj 2015 r. zestawienie tego typu barier w skali całej UE wskazuje na 48 krajów trzecich, zidentyfikowanych jako stosujących bariery w dostępie do rynku, istotnych dla unijnego eksportu. Wskazane kraje trzecie stosują łącznie 414 różnego rodzaju barier w poszczególnych sektorach (lista obejmuje tylko oficjalnie zgłoszone bariery). Najwięcej w sektorze rolnym i rybołówstwa (135), barier o charakterze horyzontalnym (a zatem bez względu na sektor) – 114, farmaceutycznym (25), tekstylnym i skórzanym (9), samochodowym (18), spirytusowym (12), innych gałęziach przemysłu (23). W usługach odnotowano 53 bariery, w tym w zakresie usług transportowych i finansowych odpowiednio 13 i 14. Działania Polski znacząco przyczyniają się do znoszenia barier przez kraje trzecie stosowanych wobec unijnego, w tym polskiego eksportu. KE publikuje corocznie osiągnięcia w tym zakresie w ramach raportów UE: a) dotyczących potencjalnych środków protekcyjnych wprowadzanych przez kraje trzecie wobec unijnego eksportu, b) dot. barier w handlu i inwestycjach

w dostępie do rynków krajów trzecich. W drugim z ww. raportów⁵ Komisja Europejska przedstawiła działania w roku 2014 mające na celu eliminację lub ograniczenie barier na rynkach krajów trzecich (sześciu strategicznych partnerów gospodarczych UE, tj. Chin, Indii, Japonii, państw Mercosuru (Brazylia/Argentyna), Rosji i Stanów Zjednoczonych dla unijnego, w tym polskiego eksportu.

Bariery wskazane w tych raportach są następnie w sposób priorytetowy podnoszone na najwyższym szczeblu przez Komisję Europejską na forach międzynarodowych i w kontaktach Unii Europejskiej z krajami trzecimi, których te bariery dotyczą.

Działania te przekładają się na poprawę warunków eksportu także dla polskich produktów, usług, inwestycji.

Udział w pracach międzynarodowych organizacji surowcowych

Elementem działań na rzecz zrównoważonego rozwoju i zabezpieczenia dostaw surowców poprzez zwiększanie przejrzystości rynków surowcowych jest aktywność Polski w ramach międzynarodowych organizacji surowcowych oraz Grupy Roboczej Rady UE ds. Grup Towarowych której zadaniem jest ustalanie polityki UE prowadzonej wobec tych organizacji.

W działaniach tych Polska kładzie szczególny nacisk na zwiększanie merytorycznej jakości prac poszczególnych organizacji surowcowych – tworzenie baz danych statystycznych, opracowań i raportów oraz dyskusji nt. najważniejszych problemów rynków surowcowych – tak aby miały one jak największe praktyczne zastosowanie dla przemysłu, sektora prywatnego i pozostałych uczestników rynków surowcowych.

W okresie prezydencji łotewskiej Polska aktywnie uczestniczyła na forum ww. grupy w wypracowaniu stanowisk UE m.in. wobec następujących kwestii dotyczących aktualnych prac międzynarodowych organizacji surowcowych:

- Analiza 4 scenariuszy akcesji UE do Międzynarodowego Komitetu Doradczego ds. Bawełny (ICAC) na zasadzie kompetencji wyłącznych pod względem systemu podziału głosów i wyliczania składek członkowskich, jak również zabezpieczenia aktywnego zaangażowania w działalność tej organizacji krajowych ekspertów i sektora prywatnego (na czele z Izłą Bawełny w Gdyni);
- Ogólne wytyczne określające działania UE na poszczególnych etapach wyborów dyrektorów wykonawczych międzynarodowych organizacji surowcowych oraz zasady wspierania wspólnych kandydatów UE na te stanowiska – w kontekście przeciągających się procedur wyborczych w Międzynarodowej Organizacji Drewna Tropikalnego (ITTO) i Międzynarodowej Radzie Zbożowej (IGC);
- Ocena propozycji przeniesienia siedziby Międzynarodowej Organizacji Kakao (ICCO) do Abidżanu, pod kątem stabilizacji i bezpieczeństwa wewnętrznego na Wybrzeżu Kości Słoniowej oraz finansowych kosztów operacji przeniesienia biur Organizacji;
- Rewizja międzynarodowej umowy w sprawie oliwy z oliwek z 2005 r. oraz propozycje UE dotyczące zakresu niezbędnych zmian w jej tekście (m.in. zmiany mechanizmu decyzyjnego w Międzynarodowej Radzie Oliwy z Oliwek – IOC).

Przedstawiciele Polski aktywnie promowali markę polskiej gospodarki i reprezentowali interesy polskiego przemysłu podczas posiedzeń Międzynarodowej Organizacji Kakao (ICCO), Międzynarodowej Organizacji Kawy (ICO) oraz Międzynarodowych Grup Studyjnych ds. Miedzi oraz Ołowiu i Cynku (ICSG i ILZSG). Utrzymywano także współpracę statystyczną z organizacjami surowcowymi i prowadzono działania na rzecz promocji wiedzy o ich działalności.

⁵ (COM(2015)127)

3.3.1.4. Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony

Najważniejszym zadaniem w obszarze Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony (WPBiO) w pierwszej połowie 2015 r. była kwestia przygotowań do zaplanowanego w dniach 25-26 czerwca 2015 r. posiedzenia Rady Europejskiej poświęconej obronności. Jest to drugie spotkanie Rady poświęcone tej kwestii po spotkaniu w grudniu 2013 r.

W ramach tych przygotowań Polska wraz z Francją i Niemcami przygotowała list weimarski ministrów spraw zagranicznych i obrony do Wysokiej Przedstawiciel, F. Mogherini zawierający propozycje działań w odniesieniu do trzech bloków tematycznych, którymi zajmie się RE. Chodzi o następujące zagadnienia:

- zwiększenie skuteczności, widoczności i wpływu WPBiO;
- rozwój zdolności obronnych,
- wzmocnienie europejskiego przemysłu i rynku obronnego.

Ważnym elementem debaty na temat zdolności wojskowych UE jest kwestia funkcjonowania grup bojowych (GB). 17 lutego 2015 r. na Komitecie Politycznym i Bezpieczeństwa (PSC) został zaprezentowany weimarski *food – for – thought paper* dot. grup bojowych (*Entry operations as the primary operational option of EU Battlegroups*). Głównym postulatem dokumentu jest utworzenie podstawowego, standardowego pakietu zdolności w ramach GB, który dawałby wszystkim grupom możliwość przeprowadzenia działań typu *entry operation*.

Polska intensywnie działała na rzecz wypracowania odpowiedzi na nowe rodzaje zagrożeń występujące w sąsiedztwie UE. Polska jest jednym ze współautorów *non – paper* ws. działań hybrydowych (*Hybrid Operations and Our Response*), przygotowanego przez 10 z 12 państw Grupy Północnej (tj. Danię, Estonię, Finlandię, Holandię, Litwę, Łotwę, Niemcy, Norwegię, Polskę i Wielką Brytanię) w kontekście nieformalnego spotkania ministrów obrony państw członkowskich UE w Rydze (18 – 19 lutego 2015 r.).

Dodatkowo, w marcu 2015 r. Polska i Szwecja przygotowały wspólny *non–paper* ws. możliwości wzmocnienia współpracy z państwami Partnerstwa Wschodniego w ramach WPBiO w kontekście przygotowań do szczytu w Rydze 21-22 maja 2015 r. *Non–paper* został zaprezentowany na forum PSC w dniu 11 marca 2015 r. Pośród poruszanych zagadnień znalazły się: wzmocnienie zdolności państw PW do radzenia sobie, samodzielnie i we współpracy z krajami regionu, z zagrożeniami i wyzwaniem dla bezpieczeństwa; wsparcie reformy sektora bezpieczeństwa; umożliwienie krajom PW udziału w procesie przygotowań do dyżuru grup bojowych, z rolą państwa ramowego jako mentora.

3.3.1.5. Polityka rozwojowa i pomoc humanitarna

W okresie sprawowania przewodnictwa w Radzie UE przez Łotwę, w obszarze polityki rozwojowej tematem wiodącym była debata na temat ram nowej agendy rozwojowej po 2015 r. (post-2015). Polska brała aktywny udział w tej debacie, wносиła wkłady do przyjmowanych dokumentów brała udział w licznych spotkaniach wysokiego i eksperckiego szczebla. Stanowczo prezentowane stanowisko m.in. w sprawie zobowiązań UE i jej państw członkowskich w finansowanie rozwoju po 2015 r. przyczyniło się do przyjęcia racjonalnej strategii i odnowienia zobowiązań w sprawie udziału UE w pomocy rozwojowej w odniesieniu do Oficjalnej Pomocy Rozwojowej (ang. ODA). Stanowisko UE ws. finansowania pomocy po 2015 r. zostało sformułowane w Konkluzjach Rady pt. *Nowe Globalne Partnerstwo na rzecz eliminacji ubóstwa i zrównoważonego rozwoju po roku 2015* i będzie stanowić podstawę stanowiska UE między innymi na III Międzynarodową Konferencję NZ na Rzecz Finansowania Rozwoju (Addis Abeba, lipiec 2015). Dzięki aktywnej postawie Polski, w konkluzjach zostały wypracowane rozwiązania kompromisowe wychodzące naprzeciw polskim postulatami. Dotyczy to na przykład zapewnienia rynkowego charakteru mechanizmów obciążających kosztami emisję dwutlenku węgla oraz nie zwiększania dotychczasowych zobowiązań UE na rzecz ODA zarówno kolektywnych, jak i indywidualnych.

Polska brała również udział w przygotowaniu konkluzji *Równouprawnienie płci i rozwój*, w których najwięcej kontrowersji budziły zapisy dotyczące zobowiązania Rady do prowadzenia dyskusji nt. zdrowia i praw seksualnych i reprodukcyjnych (SRHR). Na skutek zabiegów Polski umieszczono w nim odwołanie do Programu Działań Międzynarodowej Konferencji Ludności i Rozwoju (ICPD) oraz Deklaracji Pekinńskiej/Platformy Działań IV Światowej Konferencji ONZ ws. Kobiet (BPfA), wskazując na rozumienie zagadnienia SRHR w ich kontekście. Ponadto z udziałem Polski zostało wynegocjowanych szereg zestawów konkluzji Rady, m.in. do „*Sprawozdania rocznego 2015 dla Rady Europejskiej na temat celów w zakresie pomocy rozwojowej UE*”, w sprawie pierwszego sprawozdania dwuletniego „*Wdrażanie unijnej polityki bezpieczeństwa żywnościowego i żywieniowego*” oraz kilka innych odnoszących się do sprawozdań specjalnych Europejskiego Trybunału Obrachunkowego.

W zakresie pomocy rozwojowej wobec krajów Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP) jednym z ważniejszych wydarzeń podczas prezydencji łotewskiej było rozpoczęcie debaty odnośnie do przyszłości relacji Unii Europejskiej z krajami AKP po roku 2020 w związku z wygaśnięciem Umowy z Kotonu (UzK)⁶ w 2020 r. Kwestia relacji post-2020 stała się jednym z priorytetów nowego Kolegium Komisji Europejskiej (KE), która podjęła debatę według zaproponowanego przez siebie scenariusza. Polska brała aktywny udział w dyskusji na temat tego, jak powinno przebiegać przygotowanie do wypracowania formuły współpracy z tymi regionami świata po 2020 r. Polska była jednym z pierwszych kilku państw, które przyłączyły się do inicjatywy Niemiec dotyczącej wystąpienia do Komisji i ESDZ z prośbą dotyczącą przygotowania dokumentu będącego podsumowaniem dotychczasowego funkcjonowania UzK np. w formie *Staff Working Document* zawierającego m.in. analizę doświadczeń realizacji UzK w ostatnich 15 latach. Inicjatywa ta spotkała się z dużym zainteresowaniem pozostałych państw członkowskich UE i ostatecznie uzyskała poparcie 24 z nich. Niezależnie od tego Polska brała udział w pracach tzw. „okrągłych stołów” organizowanych na prośbę Komisji przez kilka państw członkowskich. Ideą „okrągłych stołów” było przeprowadzenie dyskusji w wąskim gronie ekspertów poświęconych między innymi:

- charakterowi partnerstwa,
- przyszłym ramom międzynarodowej współpracy rozwojowej;
- metodom wdrażania;
- wspólnym instytucjom i interesariuszom;
- integracji regionalnej i handlu;
- wyzwaniom o charakterze globalnym;
- demografii.

Przedstawiciel Polski aktywnie uczestniczył w pracach dotyczących metod wdrażania. Wyniki tych wszystkich prac będą podstawą wkładu do Zielonej Księgi, którą KE planuje przedstawić w październiku 2015 r.

Bardzo ważnym wydarzeniem na początku 2015 r. było wejście w życie w dniu 2 marca Umowy Wewnętrznej ustanawiającej 11. edycję Europejskiego Funduszu Rozwoju na lata 2014-2020, po zakończeniu procesu jej ratyfikacji w ostatnim państwie sygnatariuszu umowy. Umożliwiło to rozpoczęcie implementacji przyjętych wieloletnich programów działań w krajach partnerskich.

⁶ Umowa o partnerstwie między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku z jednej strony, a Wspólnotą Europejską i jej Państwami Członkowskimi z drugiej strony, podpisana w Kotonu 23 czerwca 2000 r., zwana „Umową z Kotonu” (UzK) określa ramy współpracy Unii Europejskiej (UE) na rzecz rozwoju gospodarczego, społecznego i kulturowego państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP). UzK została podpisana 23 czerwca 2000 r. na okres 20 lat, w latach 2005 i 2010 dokonano kolejno 2 przeglądów i nowelizacji UzK

Kwestie migracyjne

Tematyka migracyjna zdominowana była w głównej mierze przez kwietniowe wydarzenia u wybrzeży Libii, gdzie podczas próby przedostania się statkiem do UE zatонуło około 800 migrantów. W następstwie, zwołano nadzwyczajne posiedzenie Rady Europejskiej w dniu 23 kwietnia 2015 r. Szefowie państw i rządów wydali oświadczenie, w którym wskazali na konieczność podjęcia natychmiastowych działań zaradczych oraz ustanowienia mechanizmów relokacji i przesiedleń na zasadzie dobrowolności. W odpowiedzi na tragiczne wydarzenia i przyspieszenie dyskusji politycznej, Komisja Europejska opublikowała w dniu 13 maja 2015 r. Europejski program w zakresie migracji. KE odeszła jednak od wytycznych RE i zaproponowała m.in. obowiązkowy system relokacji (kryzysowy i stały) oraz program przesiedleń. Polska sprzeciwiała się odejściu KE od wytycznych politycznych wskazanych przez szefów rządów i państw oraz narzuceniu obowiązkowości względem mechanizmów redystrybucji uchodźców. W ocenie Polski, solidarność unijna jest wielowymiarowa i powinna być postrzegana także poprzez inne formy zaangażowania, m.in. oddelegowanie ekspertów, użyczenie sprzętu, czy wysiłków na rzecz ochrony zewnętrznej granicy UE. Niemniej jednak, działając w duchu wspólnotowości i biorąc pod uwagę cierpienie osób rzeczywiście wymagających ochrony międzynarodowej, Polska postulowała dobrowolne zaangażowania się w programy redystrybucji uchodźców w oparciu o aktualne możliwości recepcyjne, azylowe i integracyjne. Ponadto, Polska odnotowuje, iż przedstawiona przez KE Agenda nie zapewnia równowagi geograficznej, przez co kontekst Ukrainy został pominięty. Niemniej jednak, podczas posiedzenia Rady Europejskiej w dniach 25-26 czerwca 2015 r., szefowie państw i rządów UE potwierdzili, iż programy redystrybucji uchodźców powinny odbywać się w oparciu o zasadę dobrowolności. Tym samym, Polska jest usatysfakcjonowana wynikami Rady Europejskiej i jest otwarta na dalszą dyskusję w kwestii systemowego podejścia do migracji.

W zakresie migracji legalnej, Polska uczestniczyła w procesie negocjacji Rady z Parlamentem Europejskim mających na celu osiągnięcie kompromisu w zakresie ostatecznego tekstu *dyrektywy PE i Rady w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu prowadzenia badań naukowych, odbywania studiów, udziału w wymianie młodzieży szkolnej, szkoleniu za wynagrodzeniem i bez wynagrodzenia, wolontariacie lub pracy w charakterze au pair COM (2013) 151*. Prace legislacyjne nad przedmiotową dyrektywą trwają od 25 marca 2013 r.

Terroryzm

W trakcie prezydencji łotewskiej podejmowano szereg działań związanych ze zwalczaniem terroryzmu. Dyskusja dot. tej problematyki zyskała na znaczeniu po atakach terrorystycznych z dnia 7 stycznia 2015 r. w Paryżu. W następstwie tych wydarzeń w dniu 11 stycznia 2015 r. w Paryżu odbyło się spotkanie z udziałem przedstawicieli państw członkowskich UE, które najbardziej aktywnie uczestniczą w wypracowywaniu wspólnych rozwiązań ukierunkowanych na walkę z zagrożeniem terrorystycznym, w tym w szczególności ze zjawiskiem tzw. zagranicznych bojowników (ang. *foreign fighters*). Podczas szczytu przyjęto Wspólne oświadczenie, które aktualnie stanowi, po wytycznych Rady ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (JHA) z grudnia 2013 r., dokument bazowy zawierający propozycje działań w kwestiach priorytetowych, które powinny być przez UE podjęte w pierwszej kolejności.

W mijającym półroczu problematyka zagrożenia ze strony tzw. zagranicznych bojowników była przedmiotem dyskusji na poziomie zarówno Rady JHA, jak i tematem dyskusji i oświadczenia przyjętego przez Radę Europejską w lutym 2015 r. Dokument stanowi podsumowanie dotychczasowych prac. W tekście podkreślono konieczność podjęcia wspólnych kroków i wykorzystania w tym celu istniejących instrumentów. Natomiast podczas posiedzenia Rady JHA, które odbyło się w dniach 12-13 marca 2015 r., ministrowie spraw wewnętrznych za priorytetowe uznali: wzmocnienie wykorzystania dorobku prawnego Schengen, walkę z radykalizacją, walkę

z nielegalnym handlem bronią palną, poprawę wymiany informacji oraz intensyfikację współpracy operacyjnej.

Odnowiona strategia bezpieczeństwa wewnętrznego UE na lata 2015-2020

Polska była zaangażowana w toczące się pod przewodnictwem prezydencji łotewskiej prace nad odnowieniem strategii bezpieczeństwa wewnętrznego UE na lata 2015-2020. Zgodnie z oczekiwaniami, odnowiona strategia koncentruje się na kluczowych zagrożeniach i wyzwaniach dla bezpieczeństwa wewnętrznego UE, nadając szczególny priorytet działaniom - jeśli ich podjęcie na poziomie UE będzie nieść ze sobą wartość dodaną – skierowanym na zapobieganie oraz zwalczanie przestępczości poważnej i zorganizowanej, terroryzmu oraz cyberprzestępczości. Polska podejmowała starania zmierzające do zapewnienia właściwej równowagi międzyinstytucjonalnej w zakresie odnowionej strategii, wspierając dążenie do jasnego określenia podziału kompetencyjnego oraz akcentując rolę Rady w tym obszarze. Zgodnie z oczekiwaniami Polski, w wyniku uzgodnień jakie miały miejsce podczas prezydencji łotewskiej, w najbliższym czasie opracowany zostanie dokument implementacyjny, który pozwoli na szybkie przystąpienie do praktycznej realizacji odnowionej strategii bezpieczeństwa wewnętrznego UE na lata 2015-2020.

Współpraca policyjna

W trakcie prezydencji łotewskiej kontynuowano prace związane ze zmianą podstaw prawnych Europejskiego Kolegium Policyjnego (CEPOL). Przy aktywnym udziale Polski doprowadzono do ulepszenia rozwiązań zawartych w projekcie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w tym zakresie⁷. Polska popierała m.in. propozycję poszerzenia grupy docelowej agencji o przedstawicieli innych służb porządku publicznego, tak aby mogła ona wspierać, rozwijać i koordynować działania w zakresie kształcenia dla funkcjonariuszy organów ścigania każdego szczebla⁸ oraz dążyła do uwzględnienia w ramach tej grupy pracowników cywilnych. Kluczowe postulaty Polski zostały uwzględnione w kompromisowej propozycji projektu rozporządzenia o CEPOL-u, zaakceptowanej przez COREPER II w marcu 2015 r. Przedmiotowy kompromis pozwolił prezydencji łotewskiej na rozpoczęcie uzgodnień w ramach procedury trilogu pomiędzy Radą, Parlamentem Europejskim i Komisją Europejską.

Polska wspierała również działania prezydencji łotewskiej w zakresie realizacji implementacji *Cykladu Polityki Bezpieczeństwa Unii Europejskiej w obszarze poważnej i zorganizowanej przestępczości na lata 2014-2017 (EU Policy Cycle)*. W pierwszym półroczu 2015 r. Polska intensywnie uczestniczyła we wdrażaniu Operacyjnych Planów Działań (OAP) w obszarze realizowanych przez Polskę priorytetów w ramach Europejskiej Multidyscyplinarnej Platformy Przeciwko Zagrożeniom Przestępczością (EMPACT) takich jak: produkcja i obrót narkotykami syntetycznymi, w tym nowymi substancjami psychoaktywnymi (Polska przewodniczy pracom 22 krajów członkowskich UE, w tym obszarze), handel ludźmi, nielegalna imigracja, oszustwa podatkowe i akcyzowe, cyberprzestępczość w zakresie wykorzystania seksualnego dzieci w Internecie oraz zorganizowana przestępczość przeciwko mieniu, podejmując szereg skutecznych działań w ramach realizowanych wspólnych spraw policyjnych oraz operacji transgranicznych, w tym przygotowanie raportu półrocznego (narkotyki syntetyczne). Należy również zaznaczyć, że Polska wystąpiła, pozyskała i zarządza w imieniu innych krajów członkowskich środkami UE (ok. 350 000 Euro) przeznaczonymi na realizację działań w ramach OAP w latach 2015-2016, w obszarze narkotyków syntetycznych, gdzie sprawuje przewodnictwo.

Ochrona ludności

Polska, jako jeden z pierwszy krajów UE, zgłosiła swoje moduły ratownicze do Europejskiego Potencjału Reagowania Kryzysowego – puli zasobów dobrowolnie udostępnionych do szybkiego

⁷ Projekt rozporządzenia PE i Rady ws. Agencji Unii Europejskiej ds. Szkolenia w Dziedzinie Egzekwowania Prawa oraz uchylający decyzję 2005/681/WSiSW.

⁸ Na podstawie obecnej decyzji Rady 2005/681/WSiSW ustanawiającej CEPOL grupa docelowa obejmuje tylko wyższych funkcjonariuszy policji państw członkowskich.

reagowania na katastrofy na terytorium UE i w państwach trzecich, zarządzanej przez Komisję Europejską. Kontrybucja RP objęła zasoby Państwowej Straży Pożarnej – ciężką i średnią grupę poszukiwawczo-ratowniczą, moduły pomp wysokiej wydajności, moduły gaszenia pożarów lasów z ziemi z wykorzystaniem pojazdów oraz moduł detekcji i próbkowania skażeń CBRN.

Polska włączyła się w prace prezydencji łotewskiej, które doprowadziły do przyjęcia Konkluzji Rady w sprawie zarządzania kryzysowego uwzględniającego wyzwania niepełnosprawności. W zapisach dokumentu wielokrotnie łączy się działania z zakresu ochrony ludności i pomocy humanitarnej, a także zwraca uwagę na szczególne narażenie osób niepełnosprawnych na skutki kryzysów. W konkluzjach podkreślono ponadto rolę współpracy instytucji ochrony ludności z organizacjami pozarządowymi na wszystkich poziomach administracji, a także dążenie do usprawnienia na tych poziomach istniejących systemów ostrzegania i alarmowania w ten sposób, by były one dostosowane również do potrzeb osób niepełnosprawnych. W zapisie konkluzji ujęto również uwagę Polski dot. przeprowadzania ćwiczeń z udziałem osób niepełnosprawnych. Poparto ponadto ideę włączenia kwestii niepełnosprawności w scenariusze ćwiczeń w celu wypracowania i utrwalenia pożądanych zachowań w sytuacjach zagrożeń i katastrof.

Z inicjatywy Polski oraz Niemiec przygotowany został również dokument roboczy – wspólne stanowisko dziesięciu państw UE poświęcone konieczności zapewnienia uczestnictwa i konsultacji podmiotów publicznych we wszystkich unijnych procedurach konkursowych odnoszących się do ochrony ludności oraz promujące współpracę z w tym obszarze z państwami Europejskiej Polityki Sąsiedztwa, Zachodnich Bałkanów i Turcją.

Granice zewnętrzne UE

W zakresie polityki dot. granic zewnętrznych UE, kontynuowano prace nad Pakietem Inteligentnych Granic (ang. *Smart Borders*), zarówno w ramach projektu pilotażowego prowadzonego przez Agencję UE ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi (eu-LISA) we współpracy z zainteresowanymi państwami członkowskimi, jak i poprzez współpracę z prezydencją w formie kwestionariuszy tematycznych, których wyniki w założeniach mają przyczynić się do przygotowania i przedłożenia przez Komisję na przełomie 2015/2016 r. zmienionych wniosków legislacyjnych w tej sprawie.

Uproszczenie przyjmowania dokumentów urzędowych w celu ułatwienia SPO

Prezydencja łotewska przedstawiła *projekt rozporządzenia PE i Rady w sprawie promowania swobodnego przepływu obywateli i przedsiębiorstw poprzez uproszczenie przyjmowania określonych dokumentów urzędowych w Unii Europejskiej i zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1024/2012* jako priorytet działań w Komitecie Prawa Cywilnego. W toku intensywnych prac Polska doprowadziła do zawarcia w projekcie wielu zapisów, których celem było obniżenie kosztów dla administracji państw członkowskich związanych z wejściem w życie regulacji oraz wprowadzenia jasnych i racjonalnych zasad stosowania rozporządzenia. Kwestie te są bardzo istotne, gdyż projektowane rozporządzenie będzie szeroko i powszechnie stosowane zarówno przez obywateli znajdujących się w sytuacji transgranicznej, jak i przez urzędników państw członkowskich na wszystkich szczeblach administracji publicznej. Główną osią dyskusji, również na poziomie Rady, była kwestia wyłącznej kompetencji zewnętrznej państw członkowskich w zakresie legalizacji dokumentów urzędowych. Ostatecznie przy poparciu wielu delegacji, w tym Polski, w projekcie jasno określono, iż państwa członkowskie zachowają swoje dotychczasowe kompetencje w tym zakresie. W efekcie dążeń prezydencji łotewskiej w dniu 15 czerwca 2015 r. Rada ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, przy poparciu Polski, przyjęła podejście ogólne wobec omawianego projektu rozporządzenia.

3.3.3 Wymiar sprawiedliwości

W obszarze wymiaru sprawiedliwości prezydencja łotewska kontynuowała działania w zakresie projektów ukierunkowanych na poprawę ochrony interesów finansowych UE oraz wzmocnienie instytucji UE, ochronę praw obywateli Unii Europejskiej, a także na polepszenie warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej.

Ochrona interesów finansowych UE i wzmocnienie instytucji UE

Intensywne prace w czasie prezydencji łotewskiej toczyły się na rzecz projektu *rozporządzenia Rady w sprawie ustanowienia Prokuratury Europejskiej*. Zmierzały one do doprecyzowania przepisów projektowanego rozporządzenia w szczególności w zakresie struktury Prokuratury Europejskiej i kompetencji szczebla centralnego i zdecentralizowanego. Prace toczyły się na poziomie eksperckim, jak również były przedmiotem debaty podczas wszystkich posiedzeń Rad w I półroczu 2015 r. Podczas debaty na temat zasadności wprowadzenia instytucji tzw. transakcji w postępowaniu prowadzonym przez Prokuraturę Europejską, która ma prowadzić do jego umorzenia po uprzednim naprawieniu przez podejrzanego szkody i zapłacie grzywny. Polska, jak większość delegacji wyraziła gotowość poparcia włączenia transakcji do rozporządzenia. Zastrzeżono jednak, iż przedstawiony model wymaga jeszcze dyskusji ekspertów zwłaszcza w zakresie kryteriów stosowania transakcji. Podkreślając doniosłe konsekwencje prawne transakcji Polska opowiedziała się za jej kontrolą sądową. Polska z zadowoleniem przyjęła usankcjonowanie struktury kolegialnej Prokuratury Europejskiej, która była jednym z kluczowych postulatów negocjacyjnych, m.in. dzięki uwzględnieniu istotnej roli prokuratorów krajowych. Polska poparła zasadnicze elementy wskazanych artykułów, zastrzegając jednak konieczność ich dalszego doprecyzowania po zakończeniu prac nad całością projektowanego tekstu, co zaproponowała sama Prezydencja.

Podczas łotewskiego przewodnictwa w Radzie przyjęto podejście ogólne do projektu *rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust)*. Polska pozytywnie ocenia zmiany w strukturze Eurojustu. Przedmiotowy projekt uwzględnia popierane przez Polskę odciążenie przedstawicieli krajowych od zadań biurokratycznych, co będzie miało wpływ na zwiększenie ich efektywności w wykonywaniu czynności operacyjnych. Przyczyni się to do walki z transgraniczną przestępczością w Unii Europejskiej.

Ochrona praw obywateli Unii Europejskiej

Prezydencji łotewskiej udało się doprowadzić do przyjęcia podejścia ogólnego do projektu *dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie tymczasowej pomocy prawnej dla podejrzanych lub oskarżonych*, którzy zostali pozbawieni wolności oraz w sprawie pomocy prawnej w ramach postępowania dotyczącego europejskiego nakazu aresztowania, które miało miejsce podczas posiedzenia marcowej Rady. Projekt wprowadza obowiązek przyznania pomocy prawnej osobom pozbawionym wolności na etapie postępowania przygotowawczego oraz postępowania dotyczącego Europejskiego Nakazu Aresztowania, do czasu rozpatrzenia ich wniosku o przyznanie (zwykłej) pomocy prawnej. Polska poparła proponowany kształt dyrektywy, który uwzględnia postulaty podnoszone w toku negocjacji. Należą do nich wyłączenie spod zakresu dyrektywy drobnych przestępstw, jak również obowiązku udzielania bezpłatnej pomocy prawnej w państwie członkowskim wydającym ENA.

Polepszenie warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej

W trakcie trwania prezydencji łotewskiej, Rada przyjęła projekt *rozporządzenia PE i Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1346/2000 ws. postępowania upadłościowego*. Akt ten jest zgodny z interesami i oczekiwaniami Polski. Uwzględnia on wnioskiwane przez Polskę rozwiązania istotne z punktu widzenia ochrony interesów polskich wierzycieli.

Przystąpienie Unii Europejskiej do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka

Na uwagę zasługuje także inicjatywa prezydencji łotewskiej, której celem jest kontynuacja procesu przystąpienia Unii Europejskiej do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, rozpoczętego już w grudniu 2009 r. Pomimo negatywnej opinii z 18 grudnia 2014 r., w której Trybunał Sprawiedliwości UE uznał, że projekt umowy dotyczącej przystąpienia UE do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka jest niezgodny z traktatami, prezydencja łotewska podjęła starania na rzecz odblokowania dossier i kontynuowania procesu. Polska wspierała prezydencję łotewską w jej działaniach prowadzących do znalezienia rozwiązania zaistniałej sytuacji spowodowanej negatywną opinią Trybunału.

4. AKTYWNOŚĆ W UE W ODNIESIENIU DO POZOSTAŁYCH OBSZARÓW ISTOTNYCH DLA POLSKI

4.1. Polityka Spójności i Polityka Regionalna

Od początku swojej prezydencji rząd łotewski podkreślał znaczenie instrumentów polityki spójności jako głównych czynników napędzających inwestycje, wzmacniających wzrost gospodarczy oraz społeczną i terytorialną spójność Europy. Potwierdzał także rolę polityki spójności w zmniejszaniu dysproporcji społecznych i gospodarczych oraz w sprzyjaniu rozwojowi gospodarczemu i wzrostowi zatrudnienia.⁹

W okresie od stycznia do czerwca 2015 r. dyskusja państw członkowskich na forum Rady UE ogniskowała się przede wszystkim na zagadnieniach dotyczących wykorzystania instrumentów finansowych oraz roli zdolności administracyjnych w procesie wdrażania polityki spójności, w oparciu o dokumenty problemowe przygotowane przez prezydencję łotewską.

Polska brała aktywny udział w tych dyskusjach. W odniesieniu do instrumentów finansowych Polska wskazywała, że będą one odgrywać większą rolę w okresie programowania 2014-2020 w porównaniu do okresu 2007-2013 zarówno pod kątem wielkości środków, jak i liczby obszarów tematycznych. Jednocześnie, powinny one być wdrażane tam, gdzie mogą przyczynić się do bardziej efektywnego osiągnięcia ogólnych celów i zadań poszczególnych programów operacyjnych, a nie narzucane odgórnie w postaci procentowych udziałów. Ponadto, efektywne wdrażanie instrumentów finansowych wymaga zapewnienia stabilnych i przejrzystych przepisów prawnych, w tym niezbędnych wytycznych o charakterze technicznym.

Kwestie poruszane w dokumentach prezydencji łotewskiej, odnoszące się w szczególności do Planu Inwestycyjnego dla Europy (planu Junckera) oraz uproszczenia i zwiększenia efektywności polityki spójności, znalazły swe odzwierciedlenie w konkluzjach Rady dotyczących wyzwań związanych z wdrażaniem zreformowanej polityki spójności 2014-2020 przyjętych 23 czerwca 2015 r. przez Radę do Spraw Ogólnych oraz wspólnej deklaracji państw Grupy Wyszehradzkiej oraz Słowenii i Chorwacji (tzw. V4+), podpisanej w dniu 26 maja 2015 r. w Bratysławie.

Polska była zaangażowana w prace grupy eksperckiej ds. funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (EGESIF) w zakresie dotyczącym wytycznych związanych z zasadami wdrażania instrumentów finansowych w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020. Strona polska była przeciwna zbyt rygorystycznej interpretacji przepisów rozporządzenia PE i Rady (UE) nr 1303/2013 dotyczących zasad łączenia instrumentów finansowych z innymi formami wsparcia, w szczególności w zakresie łączenia instrumentów finansowych i dotacji w ramach jednej operacji. Ponadto, strona polska opowiadała się za jak najszerszymi możliwościami w zakresie łączenia IF z innymi formami wsparcia i nie nakładania przez KE w wytycznych dodatkowych restrykcji lub wymogów, które nie wynikają bezpośrednio z przepisów unijnych. Uwagi strony polskiej zostały częściowo uwzględnione, m.in. w zakresie odstąpienia od interpretacji przepisów polegającej na uznaniu przez KE, że instrumenty finansowe mogą być łączone tylko z trzema formami dotacji w ramach jednej operacji.

W odniesieniu do tematyki zdolności administracyjnych w procesie wdrażania polityki spójności, Polska wskazywała na istotną rolę wzmacniania zdolności administracyjnych, w tym także po stronie instytucji unijnych, w procesie wdrażania polityki spójności. Podkreślała również potrzebę wymiany doświadczeń i dobrych praktyk, jak również roboczego dialogu z KE, także z wykorzystaniem platform informatycznych.

Działania na rzecz wzmocnienia wymiaru terytorialnego i miejskiego

Przedstawiciele Polski brali również udział w spotkaniach międzynarodowych grup roboczych – Krajowych Punktów Kontaktowych ds. Spójności Terytorialnej (NTCCP) i grupy ds. rozwoju miast (UDG), w których uczestniczą przedstawiciele ministerstw państw członkowskich. Prace ww. grup

⁹ Przemówienie premier Łotwy L. Straujuma w Parlamencie Europejskim, Strasburg, 14 stycznia 2015 r.

dotyczą zagadnień z zakresu rozwoju terytorialnego, wymiaru terytorialnego i miejskiego polityki spójności UE, m.in. w kontekście realizacji Agendy Terytorialnej UE 2020, w tym Mapy Drogowej na rzecz promocji i poprawy zintegrowanego podejścia terytorialnego na podstawie Agendy Terytorialnej Unii Europejskiej 2020, Strategii Europa 2020 oraz prac na rzecz opracowania agendy miejskiej UE. Strona polska podkreśliła potrzebę kontynuacji wdrażania Agendy Terytorialnej UE i wzmocnienia wymiaru terytorialnego w politykach publicznych oraz aktywnie uczestniczyła w pracach nad kształtem Deklaracji Ryskiej: krok w kierunku opracowania Agendy Miejskiej UE.

W marcu 2015 r. (19/03/2015) odbyło się spotkanie grupy eksperckiej TCUM (ang. *Territorial Cohesion and Urban Matters*) działającej przy Komisji Europejskiej (dalej KE). Najważniejsze tematy, które zostały poruszone na TCUM dotyczyły możliwych scenariuszy zastosowania instrumentu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT), a także projektu wytycznych wdrożeniowych KE nt. realizacji art. 7 rozporządzenia UE 1303/2013.

Ponadto, w czerwcu 2015 r. miało miejsce nieformalne posiedzenie ministrów do spraw spójności terytorialnej i rozwoju miast. Dyskusja ministrów odbyła się na podstawie przygotowanego w procesie międzyrządowej nieformalnej współpracy państw członkowskich UE, projektu Deklaracji Ryskiej: krok w kierunku opracowania Agendy Miejskiej Unii Europejskiej. Deklaracja po raz pierwszy oficjalnie porusza kwestie związane z agendą miejską na poziomie ministrów, wskazując na konieczność podjęcia działań dla jej opracowania oraz formułując oczekiwania wobec Komisji Europejskiej, podkreślając kwestie istotne dla zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich oraz zapewnienia elastycznych form wsparcia dla różnych ich typów. W aneksie do Deklaracji ujęto priorytety Trio prezydencji (Włochy – Łotwa – Luksemburg) dotyczące istotnej roli i potencjału małych i średnich obszarów miejskich w realizowaniu zrównoważonego rozwoju UE. Na posiedzeniu ministrów Polska podkreśliła, że dostrzeżenie realnej wagi miast i obszarów podlegających procesom urbanizacji, jako tych o specyficznych problemach i wyzwaniach, nie może ująć uwadze przy konstruowaniu polityk z poziomu europejskiego, szczególnie tych ukierunkowanych terytorialnie. Polska wyraziła opinię, że kluczowym etapem prac nad przyszłą agendą miejską jest przede wszystkim zdiagnozowanie istotnych wyzwań i problemów łączących miasta (lokalne zagadnienia dotyczące wielu europejskich ośrodków miejskich), a przede wszystkim wyznaczenie ram czasowych i podmiotów odpowiedzialnych za konkretne etapy – działania, w tym roli Komisji Europejskiej i przedstawicieli miast. Ponadto, Polska potwierdziła wolę uczestniczenia w procesie opracowywania agendy miejskiej UE. W wyniku spotkania Deklaracja została przyjęta przez ministrów państw członkowskich, wyznaczając tym samym ramy działania dla nadchodzących prezydencji na rzecz opracowania agendy miejskiej UE.

Programy współpracy transgranicznej

W lutym 2015 r. Komisja Europejska zaakceptowała Program Interreg V-A Polska-Słowacja 2014-2020. Jest to projekt zarządzany przez Polskę i odpowiada on na kluczowe wyzwania polsko-słowackiego pogranicza oraz będzie wspierał projekty w zakresie ochrony i promocji dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, rozwoju transportu oraz poprawy jakości edukacji. Jest to pierwszy program współpracy transgranicznej planowany do realizacji na polskich granicach w latach 2014-2020, który uzyskał akceptację Komisji Europejskiej. Na realizację przedsięwzięć zostanie przeznaczonych prawie 155 mln euro z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Połowa środków programu (tj. około 77,5 mln euro), zostanie zainwestowane w ochronę, promowanie i rozwój zasobów środowiska i dziedzictwa kulturowego. Kwota prawie 56 mln euro wesprze rozwój infrastruktury drogowej usprawniającej komunikację między Polską a Słowacją oraz poprawiającej połączenia z Transeuropejską Siecią Transportową.

Kolejnym polskim programem współpracy transgranicznej jest Program Współpracy Interreg Polska – Saksonia 2014-2020, który został w dniu 11 czerwca 2015 r. zaakceptowany przez Komisję

Europejską. Będzie on wspierał projekty w zakresie zachowania i rozwoju dziedzictwa kulturowego i naturalnego, poprawy jakości połączeń drogowych do przejść granicznych, wzmocnienia wspólnej polsko-niemieckiej oferty edukacyjnej oraz współpracy instytucji i obywateli. Budżet programu ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) wynosi 70 mln euro, a całkowity budżet 82,3 mln euro.

4.2. Badania i rozwój

W pierwszym półroczu 2015 r. prezydencja łotewska w obszarze badań skupiła się na kwestiach konkurencyjności, rynku cyfrowego oraz wzmocnienia pozycji UE na arenie międzynarodowej. Wiodącymi tematami były: powiązania między Europejskiej Przestrzeni Badawczej (ang. *European Research Area*, ERA) i Unią Innowacji, zarządzanie ERA, kontynuacja prac nad mapą drogową (ERA *road map*), uwolnienie potencjału cyfrowego na potrzeby innowacji, koncepcja otwartej nauki oraz Plan Inwestycyjny dla Europy w obszarze badań i innowacji.

Podczas posiedzeń Rad ds. Konkurencyjności przeprowadzono szereg debat orientacyjnych w następujących obszarach:

- tworzenie, w ramach ERA, wzajemnie się wzmacniających i stabilnych powiązań między działaniami sprzyjającymi innowacji i działaniami rozbudzającymi potencjał Europy w zakresie wzrostu,
- rozbudzenie cyfrowego potencjału Europy: szybsze innowacje o szerszym zasięgu dzięki sieciowo powiązanym, otwartym badaniom naukowym prowadzonym w oparciu o duże zbiory danych
- ku otwartej europejskiej nauce o wysokim stopniu doskonałości – działania następcze w wyniku konsultacji publicznych *Science 2.0*.

Podczas dyskusji Polska zwracała uwagę na konieczność lepszego wykorzystywania funduszy europejskich, będących w dyspozycji państw członkowskich, a także stworzenia sprzyjającego otoczenia dla inwestycji podmiotów prywatnych i na potrzebę zapewnienia jak największej synergii i spójności między działaniami realizowanymi w ramach Europejskiego Funduszu Inwestycji Strategicznych oraz działaniami realizowanymi w ramach polityki spójności. W tym kontekście, Polska akcentowała rolę upowszechniania danych naukowych i informacji publicznej, budowania otwartych repozytoriów cyfrowych, a także konieczność długofalowych działań na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych. Polska podkreślała także konieczność wspierania małych i średnich przedsiębiorstw i mniejszych projektów, które w tej dziedzinie szczególnie często wypracowują innowacyjne rozwiązania, jak również aspekt finansowy związany z otwartym dostępem, wskazując na coroczny wzrost opłat abonamentowych na rzecz największych wydawców; tym samym zaapelowała, by bliżej przyjrzeć się tym finansowym aspektom na poziomie europejskim.

Ponadto w czasie prezydencji łotewskiej omówiono trzy dokumenty KE dotyczące kluczowych aspektów polityki badawczej: ERA oraz otwartych badań. Dyskusje na temat ERA zostały zakończone przyjęciem konkluzji ws. planu działania na lata 2015-2020 w zakresie europejskiej przestrzeni badawczej oraz ws. przeglądu struktury doradczej europejskiej przestrzeni badawczej. Polska wskazała na kluczową trudność w realizacji ERA, jakim są wynagrodzenia naukowców i dysproporcje w tym zakresie istniejące w UE. Podkreśliła, że Polska odzyskuje niedostateczną ilość środków w „Horyzoncie 2020”, co jest efektem przyjętych rozwiązań w zakresie wynagrodzeń. Poinformowała o przekazaniu Komisarzowi C. Moedasowi liście dziewięciu państw (Węgier, Bułgarii, Czech, Słowacji, Słowenii, Estonii, Łotwy i Malty), przygotowanym z inicjatywy Polski, z propozycją wprowadzenia modelu wynagrodzeń naukowców istniejącego w programie Maria Skłodowska-Curie (MSCA) jako pilotażowe rozwiązanie w całym programie Horyzont 2020. Ponadto Polska zgodziła się z koniecznością uporządkowania i uproszczenia zarządzania ERA, które musi być przede wszystkim wydajne i skuteczne. Polska wyraziła również poparcie dla przyjęcia konkluzji w sprawie otwartych badań, opartych na danych i prowadzonych w ramach sieci, jako motoru szybszych

i powszechniejszych innowacji, co było jednym z priorytetów łotewskiej prezydencji. W dyskusji zaakcentowano konieczność pełnego wykorzystania przez naukowców potencjału płynącego z danych, co przyniesie korzyść nauce i gospodarce.

4.3. Transport

Jednym z priorytetów prezydencji łotewskiej było rozpoczęcie przeglądu europejskiej polityki transportowej określonej w Komunikacie KE pt. *BIAŁA KSIĘGA – Plan utworzenia jednolitego europejskiego obszaru transportu – dążenie do osiągnięcia konkurencyjnego i zasobooszczędnego systemu transportowego*. Polska aktywnie włączyła się w prace w celu zapewnienia odpowiedniego uwzględnienia priorytetów RP w ramach prowadzonej rewizji Białej Księgi. Do głównych podjętych działań należały przede wszystkim:

- udział w dniu 27 lutego 2015 r. w spotkaniu zorganizowanym przez Dyrektora Generalnego DG Mobilność i Transport w Komisji Europejskiej, na którym zostało zaprezentowane wstępne stanowisko Polski w odniesieniu do priorytetów europejskiej polityki transportowej;
- uzgodnienie międzyresortowe i przekazanie pisemnego stanowiska Polski w powyższej sprawie do Komisji Europejskiej;
- podjęcie nieformalnej współpracy z polskimi posłami w Parlamencie Europejskim w celu zapewnienia odpowiedniego ujęcia priorytetów krajowej polityki transportowej w raporcie opracowywanym w Komisji TRAN PE pn. *Wdrożenie Białej Księgi w sprawie transportu z 2011r: podsumowanie i dążenie w kierunku zrównoważonej mobilności*.

Do czasu zakończenia przewodnictwa Łotwy w Radzie UE, Komisja nie przedstawiła wyników prowadzonego przeglądu i konsultacji społecznych Białej Księgi w zakresie transportu. Najprawdopodobniej zostaną one przedstawione na początku 2016 r. (w przypadku podjęcia decyzji przez KE, że byłby to tzw. „mały przegląd”) lub w połowie 2016 r., gdyby KE zadecydowała o konieczności przeprowadzenia większej rewizji ww. Komunikatu.

Podczas prezydencji łotewskiej kontynuowane były prace grupy eksperckiej złożonej z byłego wiceprzewodniczącego KE H. Christophersena oraz dwóch koordynatorów europejskich korytarzy sieci TEN-T: K. Bodewiga oraz C. Secchi nad opracowaniem raportu dotyczącego zastosowania innowacyjnych instrumentów finansowych przy realizacji kluczowych inwestycji infrastrukturalnych. Dokument ten, zgodnie z interpretacją KE nie będzie miał wiążącego charakteru ani względem państw członkowskich ani względem KE. W dniu 13 maja 2015 r. w ramach grupy roboczej omawiane były wstępne rekomendacje i streszczenie raportu, do którego strona polska zgłosiła uwagi ogólne i szczegółowe. Ostateczna wersja raportu została zaprezentowana w trakcie posiedzenia Rady TTE w dniu 11 czerwca 2015 r. oraz była przedstawiana także szerokiemu gronu interesariuszy podczas konferencji TEN-T Days w Rydze w dniach 22-23 czerwca 2015 r.

Transport lotniczy

Priorytetem prezydencji łotewskiej w zakresie lotnictwa był postęp w pracach nad projektem rozporządzenia w sprawie praw pasażerów. Rada przyjęła sprawozdanie z postępu prac na posiedzeniu w dniu 11 czerwca 2015 r. Prezydencja zaproponowała Radzie przyjęcie jedynie sprawozdania z postępu prac i odstąpienie od planów przyjęcia bardziej wiążącego stanowiska Rady z uwagi na brak kompromisu państw członkowskich w dwóch kluczowych elementach nowelizacji projektu (tj. progi czasowe i odszkodowanie w przypadku lotów łączonych), a także sporu pomiędzy Hiszpanią i Wielką Brytanią co do stosowania przedmiotowego rozporządzenia do lotniska w Gibraltarze. Polska opowiada się za wyznaczeniem progów na poziomie 5/9/12 godzin. W kwestii odszkodowania w przypadku utraty lotu łączonego podejście Polski jest bardziej elastyczne. Jednak zdaniem Polski utrata lotu łączonego oraz uprawnienia pasażerów takich lotów powinny zostać ujęte w treści rozporządzenia.

Ponadto, w pierwszej połowie 2015 r. zostały podjęte prace w zakresie systemów zdalnie pilotowanych statków powietrznych (RPAS). Podczas konferencji w Rydze w marcu 2015 r. zorganizowanej przez Ministerstwo Transportu oraz władze lotniczą Łotwy wraz Komisją Europejską, przyjęto sporządzoną przez Komisję Europejską wspólną Deklarację, w której określono kluczowe zasady, które powinny stanowić bazę dla przyszłych regulacji unijnych w zakresie systemów zdalnie pilotowanych statków powietrznych (RPAS). Treść deklaracji przedstawiona przez komisarz ds. transportu V. Bulc jest dla Polski na obecnym etapie satysfakcjonująca i nie zawiera elementów kontrowersyjnych. Pod Deklaracją może się podpisać każdy zainteresowany podmiot lub obywatel.

Prezydencja zorganizowała na marginesie Rady TTE w dniu 13 marca 2015 r. lunch roboczy ministrów, na którym dyskutowano na temat rozwiązań wspierających konkurencyjność lotnictwa cywilnego w UE. Prezydencja przeprowadziła wstępną dyskusję na temat Pakietu Lotniczego, zapowiedzianego na koniec 2015 r. Polska zwróciła uwagę na coraz większe różnice w polityce UE i państw spoza UE wobec lotnictwa cywilnego, co powoduje że lotniska oraz przewoźnicy lotniczy spoza Unii rozwijają się zdecydowanie szybciej (dotyczy to głównie Azji i Bliskiego Wschodu). Wskazała, że na poprawę sytuacji mogłoby wpłynąć między innymi aktywniejsze finansowanie infrastruktury lotniczej ze środków UE, w tym w ramach EFIS, ukończenie prac nad Jednolitą Europejską Przestrzenią Powietrzną, kontynuowane prac w ramach programu SESAR z uwzględnieniem rosnących potrzeb infrastruktury z krajów Europy Środkowej i Wschodniej, przyspieszenie negocjacji kompleksowych umów lotniczych z głównymi partnerami handlowymi UE, nowelizacja przepisów dotyczących połączeń lotniczych wykonywanych w ramach obowiązku użyteczności publicznej.

Żegluga śródlądowa

Prezydencja łotewska prowadziła prace nad *projektem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej wymagania techniczne mające zastosowanie do statków żeglugi śródlądowej i uchylająca dyrektywę 2006/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady*. Głównym celem tej dyrektywy jest wskazanie sposobu określania ujednoliconych wymagań technicznych dla statków w Unii Europejskiej oraz na obszarze objętym nadzorem Centralnej Komisji Żeglugi na Renie (ang. *Central Commission for Navigation on the Rhine, CCNR*), czyli Belgii, Niemiec, Niderlandów, Szwajcarii i Francji. Ujednolicenie wymagań dla obu rejonów (UE oraz CCNR) pozwoli na równe traktowanie dokumentów unijnych i reńskich. Ponadto, nowe przepisy pozwolą na jednoczesne dokonywanie zmian w obu systemach prawnych. Podczas posiedzenia Rady TTE w dniu 11 czerwca 2015 r. przyjęto podejście ogólne do projektu dyrektywy. Uzgodniony tekst uwzględnia postulaty Polski, w tym dotyczące równoważności dokumentów wydanych zgodnie z dyrektywą oraz z przepisami reńskimi. Przepisy dyrektywy zawierają propozycje zgłoszone przez Polskę i wskazują kto może dokonywać czynności związanych z wprowadzaniem zmian w dokumentach bezpieczeństwa. Rząd RP z zadowoleniem przyjmuje termin stosowania dyrektywy, który został w obecnym projekcie wyznaczony na 2 lata od daty wejścia w życie. W wyniku działań Polski w projekcie dyrektywy znalazło się odniesienie do CESNI (ang. *Committee for drawing up Standards in Inland Navigation*). Będzie to połączona grupa przedstawicieli państw członkowskich UE oraz państw członkowskich Komisji Reńskiej, która będzie pracować nad wspólnymi standardami technicznymi dla statków żeglugi śródlądowej pływających na terenie UE.

Przy poparciu m. in. Polski w projekcie dyrektywy zostały określone warunki przyjmowania przez Komisję Europejską aktów delegowanych ze wskazaniem 5-letniego okresu dla takich uprawnień (pierwotny projekt przewidywał powierzenie Komisji Europejskiej uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych na czas nieokreślony od dnia wejścia w życie dyrektywy).

Transport kolejowy

W I półroczu 2015 r. kontynuowane były prace nad projektami regulacji wchodzących w skład IV Pakietu Kolejowego, w zakresie części technicznej IV pakietu kolejowego:

- rozporządzeniem PE i Rady ws. Agencji Kolejowej Unii Europejskiej i uchylającym rozporządzenie (WE) 881/2004,
- dyrektywą PE i Rady ws. interoperacyjności systemu kolei w Unii Europejskiej,
- dyrektywą PE i Rady ws. bezpieczeństwa kolei

oraz w zakresie części politycznej pakietu:

- dyrektywą PE i Rady zmieniającą dyrektywę 2012/34/UE z 21 listopada 2012 r. ws. utworzenia jednolitego europejskiego obszaru kolejowego w odniesieniu do otwarcia rynku krajowych kolejowych przewozów pasażerskich oraz zarządzania infrastrukturą kolejową,
- rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1370/2007 w odniesieniu do otwarcia rynku krajowych usług kolejowego transportu pasażerskiego.

W zakresie filaru technicznego IV pakietu kolejowego prace koncentrowały się na negocjacjach z Parlamentem Europejskim i Komisją Europejską w ramach trilogów. Trwające od kwietnia 2014 r. negocjacje w trilogach okazały się bardzo trudne, gdyż stanowisko Parlamentu Europejskiego było w wielu kluczowych kwestiach odmienne od prezentowanego przez Radę.

W wyniku dziewięciu rund trilogów uzgodniono m.in następujące kwestie, w tym postulowane przez Polskę:

- zachowanie silnej pozycji krajowego organu bezpieczeństwa w przypadku wydawania zezwoleń na wprowadzenie pojazdów do obrotu;
- wprowadzenie tzw. modelu hybrydowego w odniesieniu do wydawania certyfikatów bezpieczeństwa, przewidującego że operator wykonujący przewozy na terenie jednego państwa członkowskiego będzie miał możliwość wyboru zwrócenia się o certyfikat albo do Europejskiej Agencji Kolejowej (ERA), albo do Krajowej Władzy Bezpieczeństwa w transporcie kolejowym (NSA);
- zachowanie szerokich kompetencji NSA w zakresie czynności nadzorczych;
- zachowanie właściwego reżimu językowego w kontaktach między Europejską Agencją Kolejową a państwami członkowskimi;
- utrzymanie przepisów z porozumienia politycznego dot. opłat za czynności ERA.

Najważniejszą dla Polski kwestią, uzgodnioną między Radą a PE, była rezygnacja z wyłącznych kompetencji ERA w odniesieniu do wydawania certyfikatów bezpieczeństwa (o co postulował Parlament Europejski) oraz wprowadzenie postulowanego przez Polskę modelu hybrydowego. Jednak ceną tego uzgodnienia była zgoda Rady na rozszerzenie uprawnień ERA w procesie wydawania zezwoleń na dopuszczenie do eksploatacji urządzeń Europejskiego Systemu Zarządzania Ruchem Kolejowym (ERTMS).

Podczas ostatnich dwóch rund trilogu dyskutowane były istotne dla Polski kwestie okresów przejściowych oraz aktów wykonawczych versus delegowanych. Prezydencja, w wyniku szerokich dyskusji z państwami członkowskimi, zaproponowała Parlamentowi przyjęcie 4-letnich okresów przejściowych (w formule 3 lat + 1 rok stosowania na zasadzie dobrowolności) oraz akty wykonawcze/delegowane w formule tzw. hybrydy (połączenie procedury aktu delegowanego z i wykonawczego) dla wspólnych metod bezpieczeństwa (CSM) i wspólnych celów bezpieczeństwa (CST) oraz tzw. odwróconej hybrydy – gdzie najpierw przyjmuje się cele poprzez akt delegowany, a szczegóły - w akcie wykonawczym - do technicznych specyfikacji interoperacyjności (TSI). Ponieważ ostateczne teksty (przyjęte przez Coreper 30 czerwca 2015 r.) wykraczały poza przyjęty przez Polskę margines negocjacyjny, którym było osiągnięte z trudem porozumienie polityczne wobec części technicznej IV pakietu, Polska nie poparła wynegocjowanych z PE zapisów i wstrzymała się od głosu.

W ramach grupy roboczej UE ds. transportu lądowego kontynuowane były także prace nad dwoma regulacjami z zakresu filaru politycznego IV pakietu. Na posiedzeniu Rady TTE w dniu 11 czerwca 2015 r. przyjęto sprawozdanie z postępu prac, w którym uwzględniono uwagi i postulaty zgłoszone przez Polskę na posiedzeniach grupy roboczej. W odniesieniu do projektu zmiany rozporządzenia 1370/2007 w dokumencie uwzględniono liczne postulaty Polski, tj. utrzymania możliwości bezpośredniego udzielania zamówień w określonych przypadkach,

- konieczności zmiany proponowanej definicji władz lokalnych;
- rezygnacji z obowiązkowego zapewnienia przez organizatorów przewozów niedyskryminującego dostępu do taboru;
- wydłużenia okresu przejściowego dla umów na usługi publiczne, zawartych w drodze bezpośredniego udzielenia zamówienia,

natomiast w odniesieniu do projektu zmiany dyrektywy 2012/34 uwagi obejmowały:

- konieczność zmiany definicji przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo tak, aby uwzględnić specyfikę polskiego rynku kolejowego;
- konieczność uwzględnienia funkcjonowania w UE różnych modeli organizacyjnych w zakresie zarządzania infrastrukturą, oraz
- wykreślenie przepisów szczegółowych przepisów wkraczających w sposób funkcjonowania przedsiębiorstw.

Przyjęte sprawozdanie wytycza kierunek zmian do wprowadzenia w projektach regulacji, który jest zgodny ze stanowiskiem Polski.

Transport drogowy

W związku z bardzo szerokim zakresem stosowania przepisów o płacy minimalnej, wprowadzonych z dniem 1 stycznia 2015 r. w Republice Federalnej Niemiec, Polska podejmowała nieustanne działania mające na celu ochronę polskiego rynku transportowego. Na początku 2015 r., z inicjatywy strony polskiej, 11 państw członkowskich UE (Polska, Bułgaria, Chorwacja, Republika Czeska, Estonia, Grecja, Węgry, Litwa, Rumunia, Słowacja, Słowenia) podpisało wspólny list do władz niemieckich, w którym wyrażają swoje zaniepokojenie związane z wpływem przyjętych przez RFN regulacji prawnych na sektor transportowy w UE. Z inicjatywy Polski 13 marca 2015 r. podczas Rady ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii (Rady TTE) większość sygnatariuszy listu przedstawiło wspólne stanowisko dotyczące funkcjonowania europejskiego rynku transportowego. Dzięki aktywnym działaniom grupy państw członkowskich, w tym Polski, Komisja Europejska wszczęła przeciwko Niemcom procedurę o naruszenie prawa unijnego w związku z przepisami o płacy minimalnej.

W dniu 16 kwietnia 2015 r. w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju zorganizowana została konferencja pt. *Efektywność rynku transportu drogowego w Unii Europejskiej*. W konferencji udział wzięli przedstawiciele ministerstw transportu i pracy z państw Grupy Wyszehradzkiej oraz z Litwy, Łotwy, Estonii i Słowenii, przedstawiciele Komisji Europejskiej i Parlamentu Europejskiego oraz przedstawiciele przewoźników, związków zawodowych i środowisk naukowych. Podczas konferencji przedstawiono refleksje oraz informacje na temat aktualnej sytuacji na rynku transportu drogowego w Unii Europejskiej oraz wskazano bariery dla rozwoju europejskiego rynku transportu drogowego. Ponadto, w dniu 4 maja 2015 r. Polska zorganizowała briefing dla posłów do Parlamentu Europejskiego, podczas którego przedstawiono polskim europosłom informację na temat działań podejmowanych na forum europejskim w zakresie przeciwdziałania praktykom protekcyjnym, podejmowanym przez niektóre państwa członkowskie UE na europejskim rynku przewozów drogowych. Dzień później przedstawiciele Polski, ze strony administracji rządowej, środowisk naukowych oraz przewoźników drogowych, uczestniczyli w wysłuchaniu publicznym w Parlamencie Europejskim, w komisji ds. transportu, na temat rynku transportu drogowego i jego wymiaru społecznego, broniąc swobody przepływu usług na rynku transportowym Unii Europejskiej. Podczas dyskusji europosłowie wykorzystali informacje przedstawione przez władze polskie.

Strona polska uczestniczyła także w zorganizowanej przez KE w Brukseli w dniu 4 czerwca 2015 r. konferencji poświęconej zagadnieniom społecznym w transporcie. Polska przedstawiła pogląd, że konieczne jest wspólne podejście europejskie do tego zagadnienia, tak aby w przyszłości uniknąć inicjatyw pojedynczych państw członkowskich mających negatywne konsekwencje dla wspólnego rynku i identyfikowanych jako regulacje o charakterze protekcyjnym i jednocześnie nie rozwiązujące, a wręcz odsuwające na dalszy plan rzeczywiste problemy związane z nieuczciwymi praktykami na rynku.

W ramach prac legislacyjnych nad aktami prawnymi prezydencja łotewska zakończyła prace nad *projektem zmiany dyrektywy 96/53/WE ustanawiającej maksymalne dopuszczalne wymiary w ruchu krajowym i międzynarodowym oraz maksymalne dopuszczalne obciążenia w ruchu międzynarodowym dla niektórych pojazdów drogowych poruszających się na terytorium Wspólnoty*. Projekt ma na celu między innymi poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez lepsze wyprofilowanie kabiny, co wpłynie na zmniejszenie martwego pola widzenia kierowcy, dodanie konstrukcji absorbującej energię w razie uderzenia, jak również poprawę bezpieczeństwa kierowcy i jego komfortu. Zaproponowano też wprowadzenie przepisów dotyczących kontroli pojazdów i stosowania kar związanych z ich przeciążaniem. Brzmienie większości przyjętych przepisów jest zgodne ze stanowiskiem Polski. W przypadku pozostałych przepisów (np. klauzuli przeglądowej, terminów obowiązywania, czy pokładowych systemów ważących pojazd), do których Polska zgłaszała zastrzeżenia, ostatecznie wypracowane zostały w drodze kompromisu rozwiązania także akceptowane przez Polskę. Projekt w dniu 6 maja 2015 r. został ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

4.4. Ochrona środowiska

Zanieczyszczenie powietrza

W ramach pakietu powietrznego w czerwcu 2015 r. osiągnięto wstępne porozumienie w sprawie kompromisowej wersji *projektu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza ze średnich źródeł spalania (MCP)*. Dzięki aktywnej postawie Polski pod koniec 2014 r. udało się uzgodnić i przyjąć podejście ogólne w Radzie UE. W pierwszym półroczu 2015 r. prace nad projektem dyrektywy prowadzone były przede wszystkim w Parlamencie Europejskim. Po przyjęciu sprawozdania Komisji ENVI PE na etapie prac COREPER I Polska opowiadała się za utrzymaniem ustalonego w podejściu ogólnym stanowiska Rady w kwestiach podstawowych dotyczących:

- terminów ustalonych dla stosowania wymagań projektowanej dyrektywy MCP do obiektów istniejących i nowych,
- kategorii obiektów,
- dopuszczalnych wielkości emisji,
- odstępstw od ogólnych wymagań wynikających z dyrektywy

co doprowadziło ostatecznie do zabezpieczenia kluczowych postulatów i interesów Polski w tym obszarze. W dniu 23 czerwca 2015 r. podczas trzeciego trilogu instytucji unijnych udało się osiągnąć wstępne porozumienie w sprawie kompromisowej wersji projektu dyrektywy.

Prezydencja łotewska wznowiła prace nad projektem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie *redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczenia powietrza oraz zmiany dyrektywy 2003/35/WE (NEC)*, pomimo nieformalnych zapowiedzi wycofania projektu z planu Komisji Europejskiej na 2015 r. W trakcie prac Polska wraz z innymi państwami członkowskimi postulowała usunięcie pułapów redukcyjnych dla metanu, co udało się osiągnąć w kompromisowym tekście prezydencji. Ponadto Polska podtrzymywała negatywne stanowisko wobec proponowanego zaostrzenia pułapów emisyjnych i zaprezentowała je w trakcie debaty politycznej zorganizowanej przez prezydencję łotewską w ramach czerwcowego posiedzenia Rady UE ds. Środowiska. Polska postulowała wprowadzenie jednego z poniższych kierunków działań:

- przesunięcia w czasie okresu dojścia do zaproponowanych celów z roku 2030 na rok 2040;

- wprowadzenia indykatywnego charakteru celów wyznaczonych na 2030 rok wraz z ich późniejszą rewizją, która może nastąpić około roku 2025;
- rekalkulacji celów redukcyjnych od roku 2030 celem wyrównania kosztów działań w oparciu o PKB dla poszczególnych państw;
- potrzeby usunięcia trajektorii liniowej, która przybliży cele już do roku 2025.

Kluczowe ustalenia na forum Rady UE odnośnie do wielkości pułapów redukcyjnych będą zapadać w II połowie 2015 w trakcie prezydencji luksemburskiej.

Prezydencja łotewska kontynuowała prace nad *wnioskiem dotyczącym rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 715/2007 i (WE) nr 595/2009 w odniesieniu do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń przez pojazdy drogowe (EURO 5/6)*, który wprowadzi zmiany do wymagań homologacyjnych i ma w założeniu przyczynić się do poprawy ochrony środowiska i zdrowia oraz do uproszczenia procedur administracyjnych w obszarze homologacji dla pojazdów cięższych niż 2610 kg (zabudowanych) przy maksymalnej masie całkowitej do 5000 kg. Prace nad tym wnioskiem koncentrowały się na omówieniu projektów opinii Komitetu TRAN i IMCO Parlamentu Europejskiego oraz projektu sprawozdania Komitetu ENVI Parlamentu Europejskiego, i porównaniu ich z dotychczasowym tekstem kompromisowym projektu (opracowanym jeszcze w trakcie prezydencji włoskiej), uwzględniającym postulaty zgłaszane przez Polskę dot. dokładnego zdefiniowania zakresu przedmiotowej regulacji, a także w sposób korzystny zmodyfikowano zakres aktów delegowanych. W dyskusji nad propozycjami PE podczas prezydencji łotewskiej, Polska kierunkowo popierała projekt w kształcie wypracowanym przez prezydencję włoską oraz opowiadała się za doprecyzowaniem zapisów odnoszących się do zakresu stosowania projektowanego rozporządzenia i określenie górnej granicy zakresu jako „technicznie dopuszczalna masa całkowita pojazdu nieprzekraczająca 5000 kg”.

Współpraca międzynarodowa w obszarze środowiska

W zakresie współpracy międzynarodowej w obszarze środowiska prace prezydencji łotewskiej koncentrowały się na dwóch równoległych procesach globalnych: negocjacjach agendy rozwojowej po roku 2015 oraz przygotowaniach do III Międzynarodowej Konferencji Finansowanie dla Rozwoju. W trakcie prezydencji łotewskiej rozpoczął się okres przygotowań do 2. sesji Zgromadzenia Środowiskowego ONZ (UNEA UNEP), wdrażania rezolucji /decyzji przyjętych przez UNEA 1 oraz wypracowywania Średniookresowej Strategii UNEP na lata 2018- 2021. Sesja UNEA 2 (maj 2016 r.) będzie jednym z pierwszych globalnych spotkań na szczęblu ministrów, zorganizowanym po przyjęciu agendy post-2015 stwarzającej możliwość dokonania pierwszej oceny realizacji tego dokumentu, w tym realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju (ang. *Sustainable Development Goals*, SDGs). Jednym z zasadniczych elementów aktywności prezydencji łotewskiej było przeprowadzenie negocjacji i doprowadzenie do przyjęcia 26 maja 2015 r. Konkluzji Rady pt. *Nowe Globalne Partnerstwo na rzecz likwidacji ubóstwa i zrównoważonego rozwoju po roku 2015*, które stanowią podstawę stanowiska UE i jej państw członkowskich m.in. na III Międzynarodową Konferencję NZ na rzecz Finansowania dla Rozwoju (Addis Abeba, lipiec 2015). Konkluzje te określają zarówno finansowe, jak i niefinansowe środki możliwe do wykorzystania dla realizacji głównych zamierzeń agendy post-2015 – redukcji ubóstwa i realizacji zrównoważonego rozwoju. Ponadto prezydencja łotewska aktywnie uczestniczyła w pracach mających na celu wypracowanie stanowisk UE i jej państwa członkowskich na kolejne sesje negocjacyjne Międzynarodowej Grupy Negocjacyjnej w Nowym Jorku, negocjującej w okresie od stycznia do czerwca 2015 r. kolejne elementy agendy post-2015, tj. deklarację polityczną, SDGs, środki wdrożeniowe, zasady monitoringu i przeglądów. Po ukazaniu się na początku czerwca 2015 r. projektu *zero draft* agendy post-2015, prezydencja łotewska na podstawie opinii państw członkowskich dokonała oceny tego dokumentu, przygotowując stosowne stanowisko unijne. Nowa agenda rozwojowa obejmie szereg istotnych dla środowiska celów globalnych, dotyczących m.in. zrównoważonego zarządzania wodą, dostępu do zrównoważonej i nowoczesnej energii, zapewnienia zrównoważonych wzorców produkcji i konsumpcji, działań w kierunku przeciwdziałania zmianom klimatu, ochrony, utrzymania i promocji

zrównoważonego wykorzystywania ekosystemów powierzchniowych, zrównoważonego gospodarowania lasami, walka z pustynnieniem, przeciwdziałanie degradacji łądów i utracie różnorodności biologicznej. W ramach negocjacji Konkluzji Rady na temat Globalnego Partnerstwa, jak również elementów agendy post-2015, strona polska aktywnie i skutecznie zabiegała o zachowanie prawidłowej równowagi trzech wymiarów zrównoważonego rozwoju i tym samym wzmocnienie obszaru środowiska.

Kolejnym ważnym wydarzeniem w pierwszej połowie roku 2015 było ustalanie wspólnego stanowiska UE i jej państw członkowskich na spotkanie 12. Konferencji Stron Konwencji Bazylejskiej o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów niebezpiecznych, 7. Konferencji Stron Konwencji Sztokholmskiej w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych i 7. Konferencji Stron Konwencji Rotterdamskiej w sprawie procedury zgody po uprzednim poinformowaniu w międzynarodowym handlu niektórymi niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i pestycydami, które odbyło się w Genewie w dniach 4 – 15 maja 2015 r. Konferencje Stron ww. konwencji odbywają się wspólnie w związku z realizowanym od 2010 r. procesem synergii działań Konwencji Bazylejskiej, Rotterdamskiej i Sztokholmskiej. 12. Konferencja Stron Konwencji Bazylejskiej podjęła szereg ważnych decyzji, które mają istotne znaczenie dla działań na rzecz bezpiecznego dla środowiska i zdrowia ludzi systemu kontroli transgranicznego przemieszczania odpadów niebezpiecznych i ich zagospodarowywania, tj. technicznych wytycznych w sprawie transgranicznego przemieszczania zużytego i używanego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, w sprawie bezpiecznego dla środowiska i zdrowia ludzi zagospodarowywania odpadów zawierających trwałe zanieczyszczenia organiczne (POPs) oraz w sprawie zagospodarowywania odpadów rtęci. Ponadto Konferencja Stron zatwierdziła decyzje zawierające wytyczne w sprawie realizacji celów ustanowionych w Deklaracji z Kartagenu w sprawie przeciwdziałania i ograniczania wytwarzania odpadów niebezpiecznych oraz ich odzysku. Polska wniosła istotny wkład w prace 12. Konferencji Stron Konwencji Bazylejskiej, przewodnicząc obradom plenarnym jako przewodniczący 12. Konferencji Stron, jak również pełniąc funkcję współprzewodniczącej grupy kontaktowej ds. technicznych wytycznych, przyczyniając się do zatwierdzenia decyzji w sprawie przyjęcia technicznych wytycznych dot. transgranicznego przemieszczania zużytego i używanego sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Rola Polski ww. obszarach koncentrowała się z jednej strony na sprawnym przebiegu prac Konwencji, z drugiej zaś na efektywnym i skutecznym prezentowaniu stanowiska w celu zabezpieczenia polskiego interesu.

Wprowadzenie produktów z fok na rynek UE

W konsekwencji wyroku WTO prezydencja łotewska podjęła prace nad nowelizacją *rozporządzenia (WE) nr 1007/2009 w sprawie handlu produktami z fok*, którego celem było ograniczenie ilości produktów z fok na rynku UE. Wyrok ogranicza liczbę dotychczas obowiązujących wyjątków, na mocy których można sprowadzić do UE produkty z fok, z trzech do dwóch. Ponadto, jeden z wyjątków – polowania dokonywane przez ludy rdzenne (Eskimosi), ma być ograniczony i poddany ściślejszej kontroli Komisji Europejskiej. W trakcie prac nad projektem na poziomie grup roboczych oraz Coreper, Polska zgodnie ze stanowiskiem rządu, popierała tekst przygotowany przez prezydencję łotewską i Komisję Europejską, dążący do pełnego wdrożenia wyroku WTO oraz przeciwstawiając się koncepcjom państw skandynawskich zmierzających do rozszerzenia katalogu możliwości wprowadzenia produktów z fok na rynek UE, jak również próbom obciążenia państw członkowskich nowymi obowiązkami.

Leśnictwo

W zakresie leśnictwa prace prezydencji łotewskiej zdominowały przygotowania do udziału w 11 Forum Leśnym ONZ, stanowiącym najważniejszą platformę polityczną, wspierającą współpracę międzynarodową oraz rozwój polityki leśnej na poziomie globalnym. W ramach przygotowań do tego wydarzenia na forum Rady UE wypracowano Konkluzje Rady Unii Europejskiej, zawierające szereg rekomendacji, nakreślających wizję UE na temat przyszłości Międzynarodowego Rozwiązania

Institutionalnego ds. Lasów (ang. *International Arrangement on Forests, IAF*) po roku 2015. Polska w trakcie prac nad konkluzjami popierała w szczególności otwartość UE na dalszy dialog o prawnie wiążącym porozumieniu w sprawie lasów, jak również utworzenie rozwiązania IAF, jako skutecznego mechanizmu realizacji wyznaczonych celów, wykorzystującego sprawdzone struktury oraz istniejące środki finansowe w ramach ONZ, przyczyniając się do uwzględnienia postulatów Polski w tym zakresie.

4.5. Polityka rolna

Rynki wieprzowiny i mleka

W okresie prezydencji łotewskiej kontynuowane były wysiłki w zakresie uruchomienia wsparcia rynku wieprzowiny w związku z wystąpieniem na tym rynku sytuacji kryzysowej, w tym spadku cen płaconych producentom, wynikającej m.in. ze skutków embarga rosyjskiego oraz wystąpienia afrykańskiego pomoru świń. Na posiedzeniu Rady Unii Europejskiej ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniu 26 stycznia 2015 r. Polska zwróciła uwagę na trudną sytuację producentów świń, postulując o wprowadzenie dopłat do prywatnego przechowywania oraz refundacji wywozowych. 20 lutego 2015 r. Polska wystąpiła do Komisji Europejskiej z wnioskiem o uruchomienie mechanizmów zarządzania kryzysowego na rynku wieprzowiny w formie dopłat do prywatnego przechowywania, refundacji wywozowych oraz rekompensat dla producentów świń.

W wyniku wielokrotnych wniosków Polski oraz innych państw członkowskich, Komisja Europejska przyjęła *rozporządzenia wykonawcze Komisji (UE) 2015/360 z dnia 5 marca 2015 r. wprowadzające prywatne przechowywanie wieprzowiny oraz ustalające z góry stawkę dopłat*. W okresie 9 marca - 28 kwietnia 2015 r. przedsiębiorcy mogli składać wnioski o udział w mechanizmie dopłat do prywatnego przechowywania wieprzowiny. Mechanizm ten miał za zadanie działać na rzecz czasowego zmniejszenia podaży na rynku, a tym samym przyczynić się do wzrostu cen. Ogółem w Unii Europejskiej zawarto umowy na objęcie dopłatami do prywatnego przechowywania 64 tys. ton wieprzowiny, w tym 7,7 tys. ton w Polsce.

Kwestie rozszerzenia wsparcia rynku wieprzowiny zostały omówione przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na spotkaniu bilateralnym z Komisarzem ds. Rolnictwa i Rozwoju Wsi Philem Hoganem przy okazji posiedzenia Rady Unii Europejskiej ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniu 16 marca 2015 r. Strona polska zwróciła w szczególności uwagę na konieczność podjęcia szybkich działań między innymi umożliwiających eksport na rynki państw trzecich takich jak Japonia, Chiny czy Korea Południowa.

W trakcie łotewskiej prezydencji utrzymywała się trudna sytuacja na unijnym, w tym polskim, rynku mleka i przetworów mlecznych, kształtowana w dużej mierze przez rosyjskie embargo, likwidację systemu kwotowania produkcji mleka oraz zmiany w sytuacji popytowo-podażowej na rynku światowym. Mając na uwadze powyższe na posiedzeniu Rady Unii Europejskiej ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniu 26 stycznia 2015 r. Polska przedłożyła szczegółową propozycję rozwiązania umożliwiającego rolnikom w zainteresowanych państwach członkowskich rozłożenie opłaty za przekroczenie kwot mlecznych na nieoprocentowane raty na okres od 3 do 5 lat.

20 lutego 2015 r. Polska złożyła do Komisji Europejskiej wniosek o uruchomienie mechanizmów wsparcia rynku mleka w postaci rekompensat dla producentów mleka, refundacji wywozowych oraz umożliwienie rozłożenia dla państwa członkowskiego opłaty karnej za przekroczenie kwot mlecznych w roku kwotowym 2014/2015 na nieoprocentowane raty na okres co najmniej trzech lat. W kolejnym wystąpieniu, przesłanym do Komisji Europejskiej w dniu 23 marca 2015 r. Polska zawnioskowała o podjęcie na forum UE niezbędnych działań legislacyjnych dotyczących podniesienia cen interwencyjnych masła i odtłuszczonego mleka w proszku, mających na celu ich urealnienie w stosunku do rosnących kosztów produkcji. Polska przypomniała także postulat dotyczący wprowadzenia refundacji wywozowych do przetworów mlecznych.

W reakcji na zgłaszane przez Polskę wnioski z zakresu mechanizmu kwot mlecznych, Komisja Europejska przedstawiła w dniu 23 lutego 2015 r. projekt rozporządzenia wykonawczego Komisji Europejskiej zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 595/2004 ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1788/2013 ustanawiającego opłatę wyrównawczą w sektorze mleka i przetworów mlecznych, zgodnie z którym państwa członkowskie mogą zdecydować, że płatność należnej za rok kwotowy 2014/2015 opłaty jest dokonywana do budżetu państwa w nieoprocentowanych ratach. W dniu 11 marca 2015 r. Komitet ds. Wspólnej Organizacji Rynków Rolnych pozytywnie zaopiniował przedmiotowy projekt. Publikacja ww. rozporządzenia w Dzienniku Urzędowym UE nastąpiła w dniu 27 marca 2015 r. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, mając na uwadze dużą niepewność, co do rozwoju sytuacji na rynku mleka i przetworów mlecznych, jak również konieczność zapłaty przez producentów mleka z wielu państw członkowskich bardzo wysokich opłat z tytułu przekroczenia kwot mlecznych w ostatnim roku funkcjonowania systemu kwotowania produkcji mleka, zwrócił się w dniu 7 maja 2015 r. do Komisarza P. Hogana z wnioskiem o spowodowanie, aby należna z tego tytułu opłata zasilila sektor mleczarski.

Rolnictwo ekologiczne

Polska aktywnie uczestniczyła w pracach nad *projektem nowego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych COM (2014)180*. Projektowane rozporządzenie zawierało liczne propozycje bardzo istotnych i kontrowersyjnych zmian w systemie rolnictwa ekologicznego, dlatego dokument został przekazany do szerokich konsultacji. Sektor w Polsce bardzo krytycznie odniósł się do dużej części proponowanych rozwiązań. Takie podejście było prezentowane przez sektor rolnictwa ekologicznego również w innych krajach.

Z uwagi na negatywne stanowisko większości państw członkowskich do projektu, prezydencja łotewska wycofała wiele kontrowersyjnych propozycji, m.in. przywróciła wymogi w zakresie kontroli produkcji ekologicznej z rozporządzenia o kontrolach urzędowych do projektu rozporządzenia o rolnictwie ekologicznym, usunęła progi pozostałości środków niedozwolonych w produktach ekologicznych powodujące ich automatyczną decertyfikację, a także wróciła do fakultatywnego wyłączenia detalistów z systemu kontroli. Wprowadzono także możliwość zmniejszenia częstotliwości kontroli producentów, którzy znajdują się w grupie najniższego ryzyka oraz możliwość certyfikacji grupowej, co powinno zmniejszyć koszty działania systemu. Ministrom rolnictwa udało się osiągnąć kompromis w najważniejszych kwestiach na posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa 16 czerwca 2015 roku.

W wyniku porozumienia przyjęto, iż każdy producent ekologiczny kontrolowany będzie raz w roku. Jednak w przypadku, gdy nie stwierdzi się nieprawidłowości to można ograniczyć częstotliwość takich kontroli. Ostatecznie przyjęto, iż okres pomiędzy kontrolami nie może być dłuższy niż 30 miesięcy. Jest to znaczne zmniejszenie obciążenia rolników na czym szczególnie zależało Polsce.

Ministrowie zgodzili się również, że w przypadku stwierdzenia pozostałości substancji niedozwolonych w produktach ekologicznych należy przeprowadzić szczegółowe postępowanie wyjaśniające w celu stwierdzenia czy rzeczywiście dane substancje były stosowane. Uzgodniono także, że kraje mogą utrzymać swoje krajowe rozwiązania w tym zakresie do końca 2020 r. Mogą one jednakże dotyczyć tylko produktów z danego kraju, tak aby nie zakłócać swobodnego przepływu i handlu produktami ekologicznymi.

Dokument został poparty przez Polskę z uwagi na zaproponowane rozwiązania dotyczące m. in. częstotliwości kontroli, utrzymanych odstępstw umożliwiających stosowanie nieekologicznego materiału rozmnożeniowego i zwierząt w produkcji ekologicznej, a także harmonizację postępowania w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w produkcji. Ogół wprowadzonych rozwiązań obniży obciążenia związane z działaniem systemu rolnictwa ekologicznego oraz poprawi sytuację rolników na rynku Unii Europejskiej. Decyzja o poparciu podejścia ogólnego została podjęta po kompleksowej ocenie całego dokumentu, który w dużej mierze odpowiada polskim oczekiwaniom.

Uproszczenie WPR

Prezydencja łotewska w swoim programie wśród priorytetów wymieniła uproszczenie Wspólnej Polityki Rolnej (WPR). Także komisarz P. Hogan wskazał ten temat jako jeden ze swoich priorytetów na 2015 rok. W lutym 2015 r. Polska przekazała prezydencji listę 38 szczegółowych propozycji uproszczeń, które razem z wystąpieniem skierowanym do komisarza Hogana były podstawą udziału Polski w pracach prowadzonych na forum Rady UE w tym obszarze. Wzmocnieniem stanowiska Polski w dyskusji była przygotowana przez Grupę Wyszehradzką oraz Bułgarię, Rumunię i Słowenię nota *Wytyczne w sprawie uproszczenia WPR* przedstawiona na posiedzeniu Rady ds. rolnictwa w marcu 2015 r. Polska z zaangażowaniem podeszła do prac nad przygotowanym przez prezydencję łotewską projektem konkluzji Rady w sprawie uproszczenia WPR. Poparła przyjęty tekst konkluzji, gdyż uwzględniono w nim większość priorytetowych dla Polski kwestii.

Kwestie weterynaryjne i fitosanitarne

W zakresie kwestii weterynaryjnych w okresie prezydencji łotewskiej omawiany był *projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zdrowia zwierząt (COM(2013) 260)*. Celem projektowanego rozporządzenia jest przede wszystkim zebranie w jednym akcie prawnym, obecnie rozproszonych przepisów obowiązujących w zakresie zdrowia zwierząt, w tym regulujących zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, funkcjonowanie wewnętrznego rynku zwierząt oraz produktów pochodzenia zwierzęcego i utworzenie jednolitych, uproszczonych, przejrzystych i jasnych ram prawnych. Polska wyrażała poparcie dla ogólnego kierunku działań podjętych przez Komisję Europejską w zakresie ww. projektu rozporządzenia, zmierzających do uproszczenia i zmniejszenia liczby aktów prawnych obowiązujących w zakresie zdrowia zwierząt, zbliżenia unijnego prawodawstwa do międzynarodowych standardów, w szczególności standardów Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt (OIE), a także realizacji strategii UE w zakresie zdrowia zwierząt (2007-2013) opracowanej pod hasłem „Lepiej zapobiegać niż leczyć”. Niemniej jednak od momentu rozpoczęcia prac Polska zwracała uwagę, że duży stopień ogólności przedłożonego projektu rozporządzenia oraz brak projektów najistotniejszych aktów delegowanych i wykonawczych uszczegóławiających jego przepisy uniemożliwia merytoryczne odniesienie się do przedmiotowego projektu rozporządzenia oraz przeprowadzenie pełnej oceny jego skutków finansowych dla budżetu państwa i dla podmiotów objętych projektowaną regulacją.

Polska w dniu 28 kwietnia 2015 r. przesłała państwu członkowskim oraz prezydencji swoje stanowisko w odniesieniu do istotnej zdanem Polski kwestii objętej ww. regulacją, tj. listy chorób zakaźnych zwierząt. Polska postulowała dopisanie do przedstawionej przez prezydencję propozycji kompromisowej listy trzech chorób zakaźnych zwierząt istotnych dla Polski z punktu widzenia ekonomicznego i epizootycznego, tj. epizootycznej białaczki bydła (EBL), choroby Aujeszky'ego oraz zakaźnego zapalenia nosa i tchawicy/otręt bydła (IBR/IPV). W odpowiedzi Komisja Europejska wyjaśniła, że zgodnie z art. 260ab projektu rozporządzenia została zobowiązana do rewizji przedmiotowej listy. Oznacza to, że ww. lista chorób zawarta w załączniku Ia zostanie poddana przeglądowi zarówno pod kątem chorób zakaźnych zwierząt, które obecnie objęte są regulacjami prawnymi na poziomie UE, jak również pod kątem chorób, które nie były do tej pory nimi objęte, ale wymagają oceny z uwagi na ich obecne znaczenie dla UE. Ponadto Komisja zapewniła, iż wszystkie choroby, o których dodanie wnioskowały państwa członkowskie, w tym Polska, zostaną, w świetle art. 260ab, poddane przeglądowi podczas tworzenia ostatecznej listy. Biorąc powyższe pod uwagę Polska poparła wynegocjowany kompromis pomiędzy Radą a Parlamentem Europejskim. Dodatkowo zapewniono, że spójność między ww. projektem rozporządzenia oraz projektem rozporządzenia o kontrolach urzędowych zostanie zapewniona poprzez stosowne adaptacje obu aktów prawnych przeprowadzone w sposób przedstawiony w nocie prezydencji łotewskiej z dnia 28 kwietnia 2015 r. Tekst kompromisowej propozycji prezydencji będący wynikiem trilogu w wielu przypadkach został przededagowany i uszczegółowiony dzięki czemu jest bardziej przejrzysty i czytelny. W dniu 10 czerwca 2015 r. COREPER I poparł kompromisowy tekst ww. projektu rozporządzenia.

Ponadto, w zakresie kwestii weterynaryjnych w okresie prezydencji łotewskiej omawiano również: *Projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zootechnicznych i genealogicznych warunków dotyczących handlu zwierzętami hodowanymi i ich materiałem biologicznym wykorzystywanym do rozrodu oraz ich przywozu do Unii (COM(2014)005) oraz 15828/14 oraz Projekt Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywy 89/608/EWG, 90/425/EWG oraz 91/496/EWG w zakresie odniesień do przepisów zootechnicznych (COM(2014) 004)*. Celem projektów jest określenie jednolitych zasad dotyczących handlu zwierzętami hodowanymi i ich materiałem biologicznym oraz przeprowadzania kontroli urzędowych i zootechnicznych w tym zakresie. Projekty te rozpatrywane są jednocześnie, gdyż przyjęcie nowego rozporządzenia spowoduje konieczność wykreślenia przepisów dotyczących przeprowadzania kontroli zootechnicznej w dotychczas obowiązujących przepisach. Rozwiązanie takie wprowadza projektowana dyrektywa. Polska aktywnie uczestniczyła w pracach nad projektami ww. aktów prawnych. Polska zgłosiła pisemne uwagi do treści projektu, a także udzieliła odpowiedzi na przygotowany przez prezydencję kwestionariusz dotyczący zasad prowadzenia oceny wartości użytkowej i genetycznej zwierząt. Polska opowiedziała się za obowiązkiem prowadzenia oceny wartości użytkowej i genetycznej dla zwierząt będących dawcami materiału biologicznego. W odniesieniu do pozostałych zwierząt, zakres prowadzonej oceny wartości użytkowej i genetycznej powinien, zgodnie z prezentowanym stanowiskiem, wynikać bezpośrednio z przyjętego przez dany związek hodowców programu hodowlanego. W przypadku ras zagrożonych, ocena nie powinna być obowiązkowa, a decyzja o jej ewentualnym prowadzeniu powinna być podejmowana przez związek hodowców prowadzący daną księgę. Prezydencja łotewska kontynuowała prace nad przygotowanym przez prezydencję włoską kompromisowym projektem pierwszych 16 artykułów, w których wprowadzone zostały propozycje zmian wynikające ze zgłoszonych uwag. Prezydencja przygotowała również projekty zmian w kolejnych artykułach i załącznikach do projektu rozporządzenia. W projektach tych uwzględnione zostały niektóre z uwag zgłoszonych przez stronę polską na posiedzeniach oraz przekazanych pisemnie, np. rozszerzona została definicja związku hodowców prowadzącego księgę hodowlaną o możliwość prowadzenia ksiąg przez inne podmioty publiczne np. uczelnie, instytuty naukowe. Ponadto rozszerzony został katalog zagrożeń, jakie powinny być brane pod uwagę przy analizowaniu skutków uznania nowych podmiotów do prowadzenia księgi hodowlanej danej rasy zwierząt i realizacji programu hodowlanego dla tej księgi, w przypadku gdy taka księga jest już prowadzona przez wcześniej uznany związek hodowców.

Kolejnym aktem prawnym był projekt *rozporządzenia ws. kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin, materiału przeznaczonego do reprodukcji roślin i środków ochrony roślin*. W pracach nad ww. projektem Polska zgłaszała szereg uwag w zakresie m.in.: obszaru objętego projektowanym aktem (konieczności wyłączenia z zakresu projektu kontroli leśnego materiału rozmnożeniowego); zmiany systemu opłat pobieranych przez organy urzędowej kontroli; roli urzędowego lekarza weterynarii; braku spójności projektowanych przepisów z przepisami sektorowymi z zakresu fitosanitarnego i nasiennictwa. W wyniku dyskusji technicznych z projektu został wyłączony sektor roślinnego materiału rozmnożeniowego (w tym leśnego materiału rozmnożeniowego), zmianom zgodnym ze stanowiskiem Polski uległy także zapisy o finansowaniu kontroli urzędowych, zwiększono ponadto spójność projektowanych przepisów z przepisami o ochronie zdrowia roślin. Niektóre zmiany postulowane przez Polskę nie zostały wprowadzone. Polska konsekwentnie będzie podnosić te kwestie w dalszych pracach nad ww. projektem rozporządzenia. Kolejnym dokumentem dyskutowanym podczas przewodnictwa Łotwy był *Projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie weterynaryjnych produktów leczniczych COM(2014)558*. Rozporządzenie ma zastąpić dotychczasową dyrektywę 2001/82/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 listopada 2001 r. w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do weterynaryjnych produktów leczniczych, transponowaną do ustawy z dnia 6 września 2001 r. – *Prawo farmaceutyczne*. Zmiana formy prawnej regulacji dotyczącej weterynaryjnych produktów leczniczych powoduje konieczność rewizji i uregulowania w

rozporządzeniu całego zakresu zagadnień objętych aktualnie ww. dyrektywą. Szczególnym celem projektu rozporządzenia, zgodnie z wyjaśnieniem Komisji Europejskiej jest rewizja dotychczasowych przepisów, zapewniająca zwiększenie dostępności weterynaryjnych produktów leczniczych, redukcję obciążeń administracyjnych, stymulację innowacyjności i konkurencyjności, poprawę funkcjonowania rynku wewnętrznego i podjęcie kwestii ryzyka dla zdrowia publicznego, wynikającego z antybiotykooporności. Polska na bieżąco dokonuje analizy proponowanego aktu prawnego kierując się przy tym nadrzędnym celem zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa stosowania leczniczych produktów weterynaryjnych, koniecznością zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia zwierząt oraz ochrony zdrowia publicznego i stoi na stanowisku, że propozycja nowych przepisów Unii Europejskiej w tej materii powinna uwzględnić podwyższenie dotychczasowego poziomu bezpieczeństwa. Polska do tej pory podnosiła przede wszystkim zastrzeżenia odnośnie do propozycji definicji referencyjnego produktu leczniczego weterynaryjnego, zmiany treści artykułu traktującego o generycznych produktach leczniczych weterynaryjnych oraz zapytania dotyczącego przepisywania i sprzedaży detalicznej ww. produktów. Prace nad rozporządzeniem będzie kontynuowała prezydencja luksemburska.

Prezydencja poświęciła również uwagę projektowi *rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącego wytwarzania, wprowadzania na rynek i stosowania paszy leczniczej oraz uchylającego dyrektywę Rady 90/167/EWG COM(2014)556*. Ma on na celu zapewnienie wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzi i zwierząt, dostarczenie odpowiednich informacji użytkownikom oraz poprawę skuteczności funkcjonowania rynku wewnętrznego w zakresie wytwarzania, wprowadzania na rynek i stosowania paszy leczniczej poprzez zharmonizowanie – z zachowaniem wysokiego poziomu bezpieczeństwa – procedur wytwarzania, wprowadzania na rynek i stosowania paszy leczniczej oraz produktów pośrednich w Unii Europejskiej a także odzwierciedlenie postępu technicznego w tej dziedzinie. Podczas prac nad projektem Polska zgłosiła szereg uwag i komentarzy, między innymi w zakresie: nadzoru nad mobilnymi wytwórniami pasz; etykietowania paszy leczniczej i produktów pośrednich oraz kwalifikacji personelu odpowiedzialnego na wytwarzanie pasz leczniczych. Prezydencja łotewska nie przedstawiła w ramach swojego przewodnictwa skonsolidowanego tekstu zawierającego uzgodnione w wyniku dyskusji przepisy. Polska nadal będzie podnosić istotne zagadnienia na kolejnych etapach prac nad przedmiotowym projektem.

Ponadto prezydencja łotewska kontynuowała prace nad pakietem dokumentów KE mających na celu wzmocnienie zdrowia i standardów bezpieczeństwa w łańcuchu żywnościowym. Pakiet ten zawiera m.in. *projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin COM(2013)267*. Polska zgłaszała do przedmiotowego dokumentu szereg uwag, proponując także alternatywne brzmienie zapisów rozporządzenia. Dotyczyły one w szczególności usprawnienia działań zapewniających bezpieczeństwo fitosanitarne UE, w tym wzmocnienia ochrony UE przed ryzykiem introdukcji agrofagów kwarantannowych z państw trzecich. Polska sprzeciwiała się także rozwiązaniom nakładającym nadmierne, nieproporcjonalne obciążenia na podmioty. Kolejne prezentowane przez prezydencję łotewską teksty kompromisowe projektowanego rozporządzenia uwzględniały szereg uwag zgłaszanych przez Polskę.

4.6. Polityka rybołówstwa

W zakresie rybołówstwa prowadzono prace nad projektem *rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego wieloletni plan w odniesieniu do stad dorsza, śledzia i szprota w Morzu Bałtyckim oraz połowów eksploatujących te zasoby, zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 2187/2005 i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1098/2007*. Przygotowany projekt planu ma na celu zarządzanie dorszem, śledziem i szprotem na Morzu Bałtyckim z uwzględnieniem interakcji międzygatunkowych oraz zgodnie z zasadą maksymalnego zrównoważonego połowu. Polska ogólnie poparła projekt wielogatunkowego planu zarządzania zasobami dorsza, śledzia i szprota w Morzu Bałtyckim stwierdzając, że jest to kluczowy projekt dla całego rybołówstwa bałtyckiego, a zwłaszcza dla segmentu dorsza. Polska doceniła szerokie konsultacje prowadzone przez

Komisję przed przyjęciem propozycji legislacyjnej. Polska poparła także intencję łotewskiej prezydencji, co do ambitnego kalendarza prac. W opinii Polski, plan powinien zapewnić zrównoważoną eksploatację stad, których dotyczy i stabilną wielkość uprawnień do połowów. Polska wskazała, że zarządzanie powinno opierać się na najbardziej aktualnych informacjach naukowych dotyczących interakcji wewnątrz stad i pomiędzy stadami oraz innych aspektów ekosystemu i środowiska. Polska zapowiedziała analizę zgodności projektu z przepisami rozporządzenia podstawowego, a także wynikami prac międzyinstytucjonalnej grupy roboczej do spraw planów długoterminowych. Polska zaznaczyła, że szczegółowo przygląda się zgodności zakresu uprawnień Komisji Europejskiej do wydawania aktów delegowanych z traktatowym podziałem kompetencji oraz zawartymi w rozporządzeniu podstawowym przepisami dotyczącymi regionalizacji, które mają dla Polski fundamentalne znaczenie. Polska przywiązuje też dużą wagę do sposobu uwzględnienia gatunków ryb płaskich oraz terminów przeglądu planu. Polska zaznaczyła, że projekt należy uzupełnić o brakujące elementy, które pozwolą na szybszą reakcję w przypadku nagłych zmian w stanie zasobów, poprzez możliwość zmiany środków technicznych, gdyż niewystarczające jest regulowanie tych problemów tylko za pomocą wielkości limitów połowowych. Ww. wniosek omawiany był także podczas posiedzenia Rady Ministrów UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa, która odbyła się w dniu 20 kwietnia 2015 r. Prezydencja łotewska podkreśliła priorytetowy charakter planu wielogatunkowego dla Bałtyku zaznaczając przy tym, że podejście ogólne nie będzie miało charakteru ostatecznego. Polska poparła treść podejścia ogólnego Rady UE w sprawie, uznając, że treść dokumentu zgodna z polskim stanowiskiem. Podczas prezydencji Luksemburga kontynuowane będą negocjacje z PE.

Kolejną istotną kwestią z obszaru rybołówstwa było przedstawienie *Komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczący konsultacji w sprawie uprawnień do połowów na 2016 r. w ramach wspólnej polityki rybołówstwa*. Komunikat został zaprezentowany przez KE podczas posiedzenia Rady Ministrów UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniu 16 czerwca 2015 r. W dokumencie tym znajdują się informacje na temat intencji KE ustalenia całkowitego dopuszczalnego połowu tzw. TAC (ang. *Total Allowable Catches*): na 2016 rok. Komunikat ma charakter dość ogólny, wskazuje kierunkowo co KE będzie brała pod uwagę proponując określone wielkości uprawnień do połowów, nie wskazując w tym momencie konkretnych wysokości uprawnień do połowów na 2016 r. Polska poparła ogólnie założenia przedstawionego przez KE dokumentu. Polska jak zawsze popiera dokonywanie ustaleń w oparciu o wiarygodne doradztwo naukowe, a także zarządzanie przy użyciu planów wieloletnich. Polska z zadowoleniem odnotowuje, że rośnie liczba stad z dostępnym doradztwem naukowym oraz poławianych na bezpiecznym poziomie. Polska ogólnie pozytywnie ocenia kierunek komunikatu KE, uwzględniającego w sposób szczególny wysiłki podejmowane przez państwa członkowskie regionu Morza Bałtyckiego na rzecz osiągnięcia w terminie możliwie krótkim i jednocześnie rozsądnym pod względem ekonomiczno-społecznym poziomów tzw. MSY - maksymalnej liczby ryb, która może być odłowiona ze stada, aby stado mogło nadal się odtwarzać (ang. *Maximum Sustainable Yield*).

4.7. Zatrudnienie i polityka społeczna

Nowe wytyczne dotyczące polityk zatrudnienia

Wytyczne dotyczące polityki zatrudnienia państw członkowskich przyjęte początkowo w 2010 roku, chociaż sporządzane corocznie, nie zmieniały swojej wówczas ustalonej treści aż do tego roku. Nowe wytyczne zatrudnienia, jako część „zintegrowanych wytycznych”, stanowią uaktualnienie założeń przyjętych pięć lat temu, uwzględniając nowe podejście do polityki gospodarczej opartej na inwestycjach, reformach strukturalnych i odpowiedzialności fiskalnej (zgodnie z założeniami Rocznej Analizy Wzrostu 2015). Reformy rynku pracy planowane w Polsce w obszarze zatrudnienia, korespondują z nowymi wytycznymi. Wobec tego, podczas prac nad propozycjami KE w tym względzie, Polska prezentowała pozytywne stanowisko i nie zgłaszała zastrzeżeń, aby nowe wytyczne

stanowiły podstawę zaleceń jakie Rada ma kierować do poszczególnych państw członkowskich, a więc również dla Polski.

W zakresie szczegółowych zapisów, Polska, przychylając się do propozycji zgłoszonych w opinii krajowych partnerów społecznych, podjęła działania na rzecz doprecyzowania niektórych zapisów (m.in. Wytycznej nr 5 - „Pobudzenie zapotrzebowania na pracę oraz uzupełnienia Wytycznej nr 7 - „Poprawa funkcjonowania rynków pracy” o kwestie zróżnicowania terytorialnego rynków pracy, ograniczenia segmentacji rynku pracy oraz eliminacji nagannych praktyk omijania przepisów prawa pracy i niekontrolowanego wzrostu umów cywilnoprawnych). Podczas prac na szczeblu eksperckim prezydencja łotewska zdecydowała o niepodejmowaniu dyskusji nad szczegółowymi wytycznymi, dyskutowanymi wcześniej na forum Komitetu Zatrudnienia (EMCO). Wytyczne zostały ostatecznie przyjęte przez Radę EPSCO podczas posiedzenia w dniu 18 czerwca 2015 r.

Projekt dyrektywy dot. urlopów macierzyńskich

W obliczu impasu w negocjacjach nad dyrektywą dot. urlopów macierzyńskich (92/85/EWG). W pierwszej połowie 2015 roku doszło do szeregu nieformalnych spotkań prezydencji łotewskiej z przedstawicielami PE oraz KE dotyczących propozycję zmiany dyrektywy. O wynikach podjętych wysiłków prezydencja poinformowała państwa członkowskie podczas posiedzenia COREPER I w dniu 15 kwietnia 2015 r. Nie uzyskano wystarczającego poparcia państw członkowskich dla utworzenia grupy roboczej składającej się z przedstawicieli Trio prezydencji, która we współpracy z PE dążyłaby do przełamania impasu. W związku z tym prezydencja poinformowała PE, że nie widzi możliwości kontynuowania negocjacji. PE w rezolucji przyjętej w dniu 20 maja 2015 roku wezwał do ponownego przemyślenia stanowiska przez państwa członkowskie oraz wyraził opinię, że KE nie powinna wycofywać przedmiotowego projektu. 1 lipca 2015 KE podjęła jednak decyzję o wycofaniu projektu.

Polska co do zasady popiera projekt dyrektywy i w większości spełnia jej wymogi, bowiem uprawnienia rodzicielskie były w Polsce konsekwentnie zwiększane w latach 2008-2013 (znacznie wydłużono urlop macierzyński, wprowadzono urlop ojcowski oraz urlop rodzicielski). W odniesieniu do stanowiska PE, Polska miała jednak szereg wątpliwości dotyczących wysokości świadczeń w okresie urlopu macierzyńskiego.

Zatrudnienie młodzieży

Kwestie dotyczące wspierania zatrudnienia młodzieży pozostają wysoko na agendzie UE. Konieczność wsparcia ludzi młodych w ich staraniach o wejście na rynek pracy, godną pracę oraz rozwój zawodowy znajdują się w wielu strategicznych dokumentach UE, m.in. w przyjętych w czerwcu 2015 r. przez Radę EPSCO nowych wytycznych dotyczących polityk zatrudnienia. W trakcie prezydencji łotewskiej monitorowano stan realizacji i efektywność wdrażania Gwarancji dla młodzieży w poszczególnych państwach członkowskich. W marcu 2015 r. Europejski Trybunał Obrachunkowy (ETO) opublikował specjalne sprawozdanie na ten temat¹⁰, w którym wskazał na trzy obszary ryzyka we wdrażaniu Gwarancji tj. finansowanie, definicja dobrej jakości ofert oraz system monitorowania. Polska zgodziła się z większością wniosków zawartych w raporcie. Wskazała jednak, podobnie jak inne państwa członkowskie oraz KE, na bezzasadność zarzutu dotyczącego jednolitej definicji dobrej jakości ofert i systemu monitorowania z uwagi na zróżnicowanie sytuacji i polityk zatrudnienia w różnych krajach UE. Jednocześnie Polska wyraziła nadzieję, że w najbliższym czasie KE zaproponuje właściwe wytyczne co do monitorowania realizacji Gwarancji. Podczas posiedzenia Rady EPSCO w dniu 18 czerwca 2015 r. Polska poparła przyjęcie Konkluzji Rady UE, które w opinii Polski stanowią trafną ocenę kluczowych zagadnień ujętych w Raporcie ETO.

Podczas prezydencji łotewskiej w dniu 19 maja 2015 r. Rada ds. Ogólnych przyjęła także *rozporządzenie zmieniające rozporządzenie 1304/2013 ws. Europejskiego Funduszu Społecznego*, które ma przyspieszyć uruchamianie środków w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych. Polska popiera cele rozporządzenia.

¹⁰ Special Report No. 3/2015 on the EU Youth Guarantee: first steps taken but implementation risks ahead

Walka z pracą nierejestrowaną

Prezydencja łotewska rozpoczęła negocjacje z PE odnośnie *Wniosku dotyczącego decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie utworzenia europejskiej platformy na rzecz usprawnienia współpracy w zakresie zapobiegania pracy nierejestrowanej i zniechęcania do niej*.

Projekt zakłada utworzenie europejskiej platformy służącej zacieśnieniu współpracy w celu zapobiegania pracy nierejestrowanej, w skład której mają wchodzić krajowe organy egzekwowania prawa wyznaczone przez państwa członkowskie (w szczególności inspektoraty pracy, inspektoraty zabezpieczenia społecznego i organy podatkowe). Główne obszary współpracy w zakresie kontroli mają dotyczyć zabezpieczenia społecznego, warunków pracy i podatków. Platforma ma mieć za zadanie wymianę najlepszych praktyk i informacji, rozwój wiedzy specjalistycznej i analiz oraz zachęcać do współpracy transgranicznej na zasadzie dobrowolności.

Prace na szczeblu eksperckim poświęcone były analizie poprawek Parlamentu Europejskiego. Polska, co do zasady wyraziła poparcie dla celu przyświecającego propozycji powołania Platformy. W odpowiedzi na propozycje Parlamentu Europejskiego Polska poinformowała, że większość uwag PE jest zbyt szczegółowa i nie wnosi wartości dodanej do projektu Decyzji. Polska podkreśliła również, że wszelka działalność na arenie międzynarodowej w zakresie zapobiegania i zwalczania pracy nierejestrowanej może mieć charakter jedynie wspierający działania służb krajowych. Dlatego też Platforma winna stanowić oparte na zasadzie dobrowolności forum wymiany doświadczeń i dobrych praktyk, jak również promować innowacyjne rozwiązania i zachęcać do współpracy na rzecz walki z pracą nierejestrowaną. Ponadto, Polska sceptycznie odniosła się do propozycji PE, która znacząco zmienia zapisy dotyczące składu Platformy oraz statusu partnerów społecznych, a przede wszystkim sposobu zarządzania Platformą. Jednocześnie Polska zwróciła uwagę na delikatność kompromisu osiągniętego przez Radę w podejściu ogólnym w październiku ubiegłego roku.

Zdecydowana większość państw członkowskich opowiedziała się przeciwko poprawkom Parlamentu Europejskiego i za koniecznością utrzymania tekstu ogólnego podejścia Rady, wskazując jednak na możliwość elastyczności w niektórych punktach. Dyskusja nad poprawkami do preambuły potwierdziła, że co do zasady wizje Rady i PE odnośnie kształtu i sposobu funkcjonowania Platformy pozostają zdecydowanie rozbieżne. Z tego względu prezydencja łotewska poinformowała, że pierwszy trilog, który odbył się 16 czerwca 2015 r. miał charakter wprowadzający i służył jedynie wzajemnemu wyjaśnieniu stanowisk Rady i PE.

Wzmacnianie uczestnictwa kobiet w życiu gospodarczym

Prezydencja łotewska kontynuowała prace nad *projektem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie poprawy równowagi płci wśród dyrektorów niewykonawczych spółek, których akcje są notowane na giełdzie, i odnośnych środków oraz nad projektem dyrektywy*. Dyskusja na szczeblu eksperckim potwierdziła szeroki konsensus co do celu wniosku, którym jest m.in. promowanie równości płci w procesie podejmowania decyzji gospodarczych, jednocześnie wykazała utrzymujące się różnice zdań co do najlepszego sposobu osiągnięcia tego celu. Polska wspierała prezydencję w wysiłkach na rzecz znalezienia w Radzie kompromisu do projektu, jednak pomimo poczynionego postępu w dyskusjach 19 czerwca 2015 r. Rada EPSCO przyjęła jedynie raport z postępu prac nad wnioskiem.

Zasada równego traktowania

Podczas prezydencji łotewskiej kontynuowano prace nad *projektem dyrektywy Rady w sprawie wprowadzenia w życie zasady równego traktowania osób bez względu na religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną*. Prace koncentrowały się głównie na kwestiach związanych z zakresem stosowania, a w pewnym stopniu poświęcając również uwagę pojęciu dyskryminacji. W swoich propozycjach redakcyjnych prezydencja starała się doprecyzować zakres stosowania, a także podział kompetencji między UE a jej państwami członkowskimi. W trakcie prac, Polska przedstawiła propozycje zmiany tekstu tj. wprowadzanie wyjaśnienia używanego w projekcie

pojęcia „usługi i infrastruktura transportowa” oraz możliwość wyłączenia z konieczności dostosowań już istniejącej infrastruktury drogowej oraz kolejowej, w związku z faktem, iż takie dostosowanie stanowiłoby nieproporcjonalne obciążenie. W odniesieniu do dyskutowanego kalendarza implementacji Polska prezentowała stanowisko, iż musi on być ambitny, lecz realistyczny.

Prezydencja poczyniła znaczne postępy, jeśli chodzi o doprecyzowanie projektu dyrektywy, jednak konieczne będą dalsze dyskusje co do pewnych szczegółów wymagających rozstrzygnięcia. W konsekwencji 19 czerwca 2015 r. Rada EPSCO przyjęła raport z postępu prac nad wnioskiem.

4.8. Zdrowie

Wyroby medyczne

W trakcie prezydencji łotewskiej kontynuowano prace nad dwoma *projektami rozporządzeń PE i Rady w zakresie wyrobów medycznych: w sprawie wyrobów medycznych oraz wyrobów medycznych do diagnostyki in vitro*. Na każdym etapie prac Polska, popierając co do zasady cele przyświecające obu projektom, wskazywała na brak uzasadnienia dla szeregu proponowanych przepisów, które mogą być trudne do stosowania przez przedsiębiorców. Polska zgłaszała też zastrzeżenia dotyczące zbyt dużego rozrostu procedur administracyjnych, które nie będą miały znaczącego wpływu na poprawę bezpieczeństwa sektora wyrobów medycznych, a mogą doprowadzić do jego nieefektywności. Ponadto Polska podkreślała, iż niektóre z przepisów będą znaczącym obciążeniem dla instytucji państwowych oraz mogą spowodować wzrost wydatków budżetu państwa. Mimo, iż eksperci podczas spotkań grupy roboczej Rady nie osiągnęli pełnej zgody co do brzmienia obu projektów, Polska ocenia wypracowany tekst jako wyważony kompromis. Niemniej jednak w ocenie Polski, propozycja Rady z powodu niedopracowania tekstu w pewnych fragmentach nie daje jej odpowiednio silnej pozycji negocjacyjnej z Parlamentem Europejskim i Komisją Europejską. Podczas posiedzenia Rady EPSCO 19 czerwca 2015 r., Polska zdecydowała się na udzielenie prezydencji poparcia dla częściowego podejścia ogólnego, co pozwoli przyszłej prezydencji na dopracowanie tekstów (usunięcie błędów oraz rozbieżności między tekstami) tak, aby prezydencja luksemburska mogła rozpocząć negocjacje z Parlamentem Europejskim.

Nowa żywność

W trakcie prezydencji łotewskiej kontynuowano prace nad *projektem rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie nowej żywności*. W trakcie prac nad rozporządzeniem zaproponowano, aby definicja „wytworzonego nanomateriału” została przeniesiona do projektowanego rozporządzenia przy jednoczesnym jej wykreśleniu z rozporządzenia 1169/2011, Polska zatem wycofała swoje zastrzeżenie dotyczące tworzenia dodatkowej definicji nanomateriałów na potrzeby projektowanego rozporządzenia, przy jednoczesnym pozostawieniu definicji znajdującej się w rozporządzeniu 1169/2011.

Ponadto w ramach prac prezydencji łotewskiej podniesione zostały kwestie włączenia do zakresu projektowanego rozporządzenia żywności pochodzącej od klonowanych zwierząt. Polska opowiedziała się przeciwko ww. rozwiązaniu, jednakże w toku negocjacji, w drodze kompromisu, Polska nie sprzeciwiła się dodaniu do projektowanego rozporządzenia motywu zakładającego włączenie żywności pochodzącej od klonowanych zwierząt w zakres projektowanego rozporządzenia do czasu wydania odpowiednich przepisów w sprawie tej żywności. Prace nad rozporządzeniem w sprawie nowej żywności będzie kontynuowała przyszła prezydencja.

Edukacja

Priorytetami prezydencji łotewskiej w obszarze kształcenia i szkolenia było wzmocnienie roli edukacji na rzecz wzrostu i dobrobytu, promowanie kreatywności, innowacyjności i umiejętności cyfrowych w kształceniu ogólnym oraz dostęp do edukacji dobrej jakości i zapewnianie skutecznych inwestycji w tym zakresie.

Polska z zaangażowaniem uczestniczyła w pracach nad przyjętymi na posiedzeniu Rady UE ds. edukacji, młodzieży, kultury i sportu 18 maja 2015 r. konkluzjami w sprawie roli wczesnej edukacji i kształcenia podstawowego w stymulowaniu kreatywności, innowacyjności i kompetencji cyfrowych. Dla Polski istotne było włączenie do tekstu konkluzji odniesienia do społecznego wymiaru kształcenia, w szczególności w zakresie przygotowania do życia społecznego i politycznego oraz rozwoju osobistego, a także uwzględnienie kwestii związanych z bezpieczeństwem w sieci oraz działań uświadamiających/prewencyjnych w tym zakresie. Konkluzje podkreślają, że promowanie kreatywności, innowacyjności i kompetencji cyfrowych poprzez edukację we wczesnych latach życia dziecka może przynieść korzyści w latach późniejszych, gdyż daje podstawy pod dalsze uczenie się, umożliwia osiągnięcie dużo wyższego poziomu wiedzy oraz ogólnie zwiększa zdolność dziecka do rozwinięcia umiejętności kreatywnego i krytycznego myślenia oraz stania się odpowiedzialnym obywatelem UE, zdolnym sprostać wyzwaniom coraz bardziej skomunikowanego i zglobalizowanego świata. Systemy kształcenia i szkolenia – wraz z uczeniem się pozaformalnym i nieformalnym – mają do odegrania zasadniczą rolę w rozwijaniu od wczesnych lat kreatywności i innowacyjności, będących kluczowymi czynnikami nie tylko zwiększania przyszłej konkurencyjności gospodarczej i zatrudnialności, lecz także promowania samorealizacji, rozwoju osobistego, włączenia społecznego i aktywności obywatelskiej.

Polska zabrała również głos w debacie politycznej na temat śródk okresowego przeglądu strategicznych ram europejskiej współpracy w obszarze kształcenia i szkolenia (ET 2020) i przygotowania wspólnego sprawozdania za 2015 rok, w trakcie której przedstawiciel Polski odnosząc się do nowych wyzwań na kolejny cykl pracy, mając na uwadze obecną sytuację w Europie (m.in. konflikty zbrojne, ataki terrorystyczne, wzrost postaw radykalnych), zwrócił uwagę na znaczenie wymiaru obywatelskiego w edukacji i konieczność podjęcia wspólnych działań w tym zakresie. Kwestie te zostały również podniesione przez inne delegacje, w tym Austrię, Belgię, Francję, Holandię, Litwę, Luksemburg, Słowację, Szwecję, Węgry oraz przez Komisję Europejską. W rezultacie należy się spodziewać unijnej inicjatywy edukacyjnej odnoszącej się do kwestii związanych z edukacją obywatelską i włączeniem społecznym.

Młodzież

Prezydencja łotewska w obszarze młodzieży skupiła się na roli podejścia międzysektorowego w tworzeniu polityki odpowiadającej na główne wyzwania stojące przed młodymi ludźmi oraz na wzmacnianiu ich pozycji (ang. *youth empowerment*) w kontekście uznania wagi politycznego zaangażowania młodego pokolenia.

Polska była zaangażowana w prace nad konkluzjami w sprawie zwiększenia międzysektorowej współpracy politycznej w celu skutecznego reagowania na wyzwania społeczno-ekonomiczne stojące przed młodzieżą, wskazując na konieczność uwzględnienia uwarunkowań poszczególnych państw członkowskich w odniesieniu do wdrażania przez państwa członkowskie kompleksowych strategii młodzieżowych. Polska uczestniczyła także w dyskusjach na temat konkluzji w sprawie wzmacniania pracy z młodzieżą w celu tworzenia spójnych społeczeństw, popierając zapisy mające na celu uwzględnienie zasady subsydiarności.

W trakcie debaty politycznej, przeprowadzonej na posiedzeniu Rady UE ds. edukacji, młodzieży, kultury i sportu, ministrowie ds. młodzieży podzielili się krajowymi doświadczeniami związanymi

z udziałem młodych ludzi w życiu politycznym. Przedstawiciel Polski w swoim wystąpieniu podkreślił, że należy rozwijać i wspierać nowe sposoby uczestnictwa młodzieży w demokratycznym społeczeństwie, w tym związane z rozwojem technologii informacyjnej. Ponadto zaznaczył, że kluczem do pobudzenia zainteresowania polityką może być rzetelna edukacja obywatelska, która pozwoli zrozumieć procesy związane z podejmowaniem decyzji dotyczących kwestii istotnych dla młodych ludzi.

Kultura

W tym obszarze priorytetem prezydencji łotewskiej było wsparcie potencjału sektorów kultury i kreatywnego w zakresie wspierania innych obszarów życia społeczno-gospodarczego. W ramach prac podjętych w związku z tym tematem, przyjęto *konkluzje Rady w sprawie oddziaływania sektora kultury i sektora kreatywnego, służącego stymulowaniu innowacji, stabilności gospodarczej i włączenia społecznego*. Polska poparła ten cel prezydencji łotewskiej i nie zgłosiła zastrzeżeń do projektu konkluzji.

Ponadto, podczas prezydencji łotewskiej, Polska – z poparciem prezydencji – kontynuowała starania o wyjaśnienie kwestii limitów nałożonych przez Komisję Europejską na finansowanie małej infrastruktury kultury z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Temat ten został poruszony podczas posiedzenia Komitetu ds. Kultury w dniu 06 lutego oraz podczas posiedzenia Rady ds. Edukacji, Młodzieży, Kultury i Sportu w dniu 19 maja 2015 roku.

W pierwszym półroczu 2015 roku w programie prac Komitetu ds. Kultury oraz Rady UE ds. edukacji, młodzieży, kultury i sportu znalazły się: temat niszczenia i nielegalnego wywozu dzieł kultury wskutek konfliktów zbrojnych w Syrii i Iraku oraz przyjęcie *decyzji Rady wyznaczającej Europejskie Stolice Kultury na rok 2019 w Bułgarii i Włoszech*. Polska poparła przyjęcie decyzji. Dodatkowo, z uwzględnieniem wkładu Polski przygotowano podsumowanie stanu realizacji *konkluzji Rady z 26 listopada 2014 r. ws. zarządzania kulturą*.

Sport

Najważniejszym dokumentem w obszarze sportu, nad którym toczyły się prace podczas prezydencji łotewskiej były konkluzje Rady pt. *Maksymalizowanie roli sportu powszechnego w rozwijaniu umiejętności przekrojowych, zwłaszcza wśród młodzieży*. Zostały one przyjęte podczas posiedzenia Rady ds. Edukacji, Młodzieży, Kultury i Sportu w dniu 19 maja 2015 r. Polska aktywnie uczestniczyła w procesie przygotowania tego dokumentu. Uwagi przedstawiciela Polski dotyczyły ograniczenia liczby zagadnień, które prezydencja umieściła w dokumencie. Polska postulowała uwypuklenie wpływu sportu na osoby podejmujące aktywność fizyczną (a nie np. na kadrę szkoleniową, czy wolontariuszy) oraz proponowała podkreślenie wpływu umiejętności przekrojowych na szanse na rynku pracy i włączenie społeczne, co zgodne jest z głównymi celami strategii Europa 2020. Większość uwag Polski została uwzględniona.

W trakcie prezydencji łotewskiej rozpoczęto również prace nad *projektami wniosków Komisji Europejskiej dotyczących decyzji Rady w sprawie podpisania w imieniu Unii Europejskiej konwencji Rady Europy w sprawie zwalczania manipulacji zawodami sportowymi w odniesieniu do kwestii związanych i niezwiązanych z prawem karnym materialnym i ze współpracą wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych (COM(2015)084 i COM(2015)086)*. Przyjęcie tych wniosków przez Radę upoważni przedstawiciela UE do podpisania wspomnianej Konwencji. Polska popiera przystąpienie UE do Konwencji. W trakcie prac na forum UE przedstawiciel Polski zgłaszał uwagi do projektów, dotyczące sprecyzowania zapisów oraz zapewnienia zgodności z dotychczasową praktyką legislacyjną. Uwagi są zgodne z zaakceptowanym przez sejmową i senacką komisję ds. Unii Europejskiej stanowiskiem RP. Prace nad tymi dokumentami będą kontynuowane w trakcie prezydencji luksemburskiej.

5. LISTA ZAŁĄCZNIKÓW

- 5.1. Rozliczenia finansowe pomiędzy RP a UE
- 5.2. Informacja o wykorzystaniu środków z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności oraz funduszy pozaunijnych
- 5.3. Plan prac nad projektami ustaw wykonujących prawo Unii Europejskiej (przygotowany na podstawie ust. 1a art. 125a Regulaminu Sejmu)
- 5.4. Wykaz stanowisk do aktów prawnych UE, przygotowanych przez Rząd zgodnie z ustawą z 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem RP w UE, przekazanych do Sejmu i Senatu RP w I poł. 2015 r.
- 5.5. Wykaz stanowisk do dokumentów pozalegislacyjnych UE, przygotowanych przez Rząd zgodnie z ustawą z 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem RP w UE, przekazanych do Sejmu i Senatu RP w I poł. 2015 r.

ROZLICZENIA FINANSOWE POMIĘDZY POLSKĄ A UNIĄ EUROPEJSKĄ W OKRESIE STYCZEŃ – MAJ 2015 R.

1. Saldo

W ciągu 5 miesięcy prezydencji łotewskiej odnotowano pozytywne saldo rozliczeń pomiędzy Unią Europejską a Rzeczpospolitą Polską, która osiągnęła pozycję beneficjenta netto **+7,5 mld EUR**.

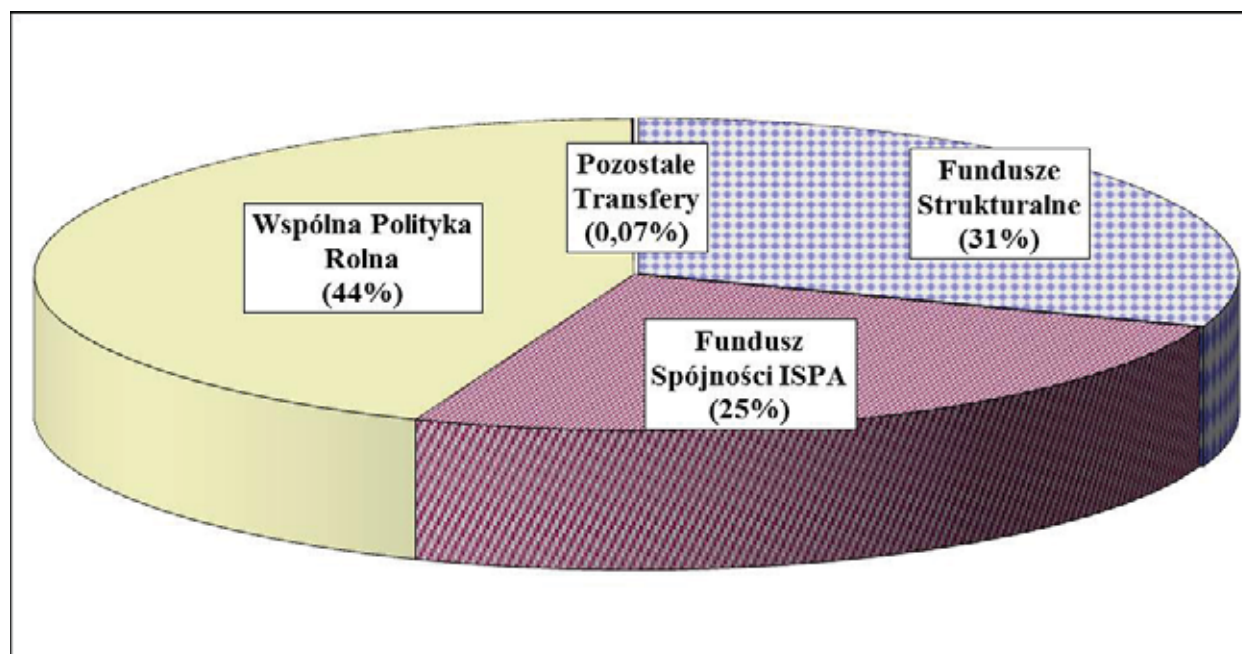
Tabela 1. Struktura transferów finansowych Rzeczpospolita Polska – budżet Unii Europejskiej w okresie 1 I – 31 V 2015 (w EUR).

Fundusze Strukturalne	3 002 575 769
Fundusz Spójności / ISPA	2 497 168 949
Wspólna Polityka Rolna	4 329 154 809
Pozostałe transfery *	6 787 498
Transfery razem	9 835 687 025
Składka członkowska	2 313 792 577
Saldo	7 521 894 448

* W pozycji „Pozostałe transfery” dane na koniec kwietnia 2015 r.

2. Transfery do Polski

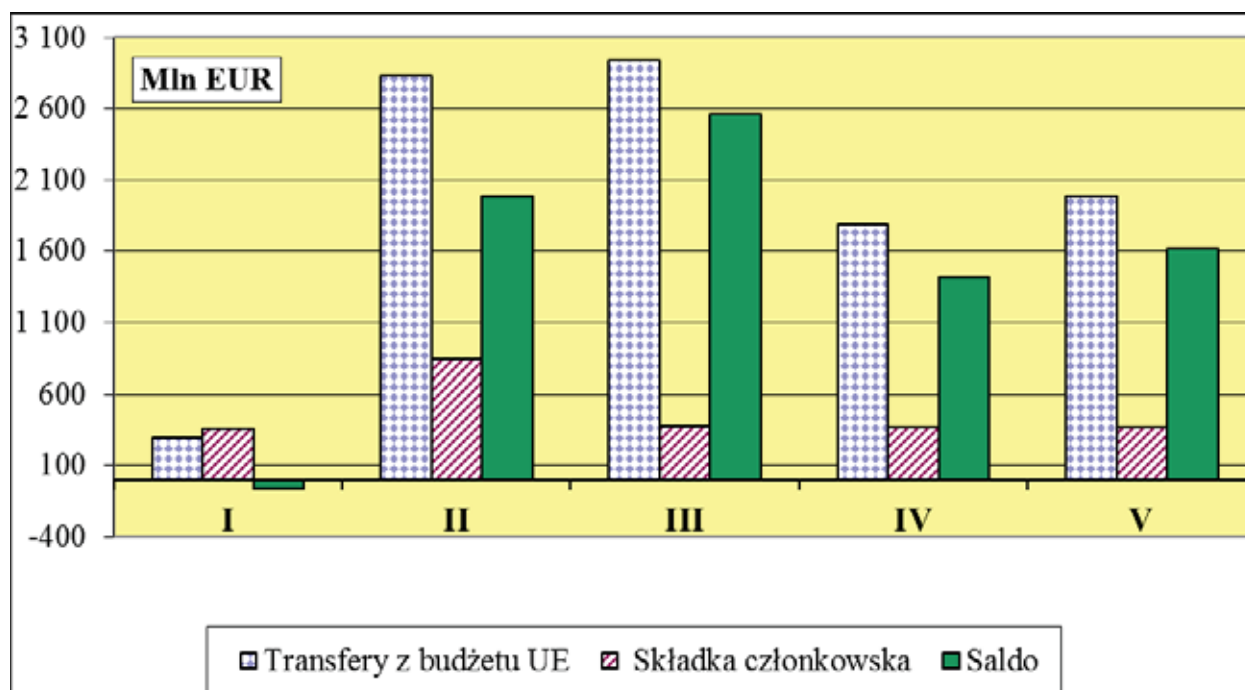
Wykres 1. Transfery z budżetu Unii Europejskiej do Polski w okresie 1 I – 31 V 2015

W okresie 1 stycznia – 31 maja 2015 r. Rzeczpospolita Polska otrzymała z budżetu ogólnego Unii Europejskiej **ponad 9,83 mld EUR**. Najważniejsze pozycje wśród przepływów finansowych stanowiły transfery przeznaczone na Wspólną Politykę Rolną (**4,33 mld EUR**), na finansowanie projektów realizowanych w ramach funduszy strukturalnych (**3,0 mld EUR**) oraz na Fundusz Spójności/ISPA (**2,5 mld EUR**). Do Rzeczypospolitej Polskiej wpływają także środki klasyfikowane jako „Pozostałe transfery”

przekazywane m.in. szkołom wyższym, jednostkom badawczo – rozwojowym, czy fundacjom rządowym obsługującym programy współpracy zagranicznej, na konta w bankach komercyjnych. W omawianym okresie transfery te osiągnęły łączną wysokość prawie **6,8 mln EUR**.

Wykres 2. Transfery, składka członkowska oraz saldo rozliczeń finansowych Polska – budżet Unii Europejskiej w okresie 1 I – 31 V 2015 (w mln EUR).

3. Składka do budżetu UE

W okresie 1 stycznia – 31 maja 2015 r. Rzeczpospolita Polska wpłaciła do budżetu ogólnego UE składkę w wysokości **2,31 mld EUR**, w tym:

- z tytułu zasobu własnego opartego o DNB: 1,64 mln EUR,
- z tytułu zasobu własnego opartego o VAT: 267 mln EUR,
- z tytułu tradycyjnych zasobów własnych: 213 mln EUR,
- z tytułu mechanizmów korekcyjnych (rabatu brytyjskiego oraz korekt przyznanych Szwecji i Królestwu Niderlandów): 196 mln EUR.

**INFORMACJA O WYKORZYSTANIU ŚRODKÓW Z FUNDUSZY STRUKTURALNYCH,
FUNDUSZU SPÓJNOŚCI ORAZ FUNDUSZY POZAUNIJNYCH****INFORMACJA O WYKORZYSTANIU ŚRODKÓW Z FUNDUSZY STRUKTURALNYCH ORAZ
FUNDUSZU SPÓJNOŚCI W POLSCE (STAN NA 31 MAJA 2015 R.)****PERSPEKTYWA FINANSOWA 2007-2013**Postęp finansowy w ramach Narodowej Strategii Spójności 2007-2013**Wnioski o dofinansowanie**

Według danych wygenerowanych z Krajowego Systemu Informatycznego KSI SIMIK 07-13 od początku uruchomienia programów do 1 czerwca 2015 r. złożono około 301,7 tys. wniosków poprawnych pod względem formalnym (wzrost w 2015 r. o 0,8 tys. wniosków) na całkowitą kwotę dofinansowania (zarówno środki unijne, jak i środki krajowe) 613,3 mld zł (wzrost w 2015 r. o 1,7 mld zł).

Kontraktacja środków

Do 31 maja 2015 r. podpisano z beneficjentami 106,1 tysięcy umów o dofinansowanie na kwotę dofinansowania w części UE 288,3 mld zł (wzrost w 2015 r. o 1,2 tys. umów na kwotę dofinansowania UE około 1,3 mld zł). Kwota ta stanowi 103% alokacji na lata 2007-2013. Wartość wydatków kwalifikowalnych wykazana w umowach o dofinansowanie projektów wyniosła natomiast 410,3 mld zł.

Wydatki beneficjentów (na podstawie wniosków o płatność)

Wydatki poniesione przez beneficjentów i uznane za kwalifikowalne wyniosły około 341,6 mld zł (wzrost w 2015 r. o 21,8 mld zł), w tym wartość dofinansowania UE to 243,3 mld zł (wzrost w 2015 r. o 15,8 mld zł). Tym samym wykorzystanie alokacji na lata 2007-2013 wyniosło blisko 86%.

Szczegółowe dane na temat stanu wdrażania programów operacyjnych realizowanych w ramach NSRO 2007-2013 przedstawiono w tabeli 2.

Wydatki certyfikowane do Komisji Europejskiej i refundacje

Według stanu na 31 maja 2015 r., od początku wdrażania NSRO 2007-2013, do Komisji Europejskiej certyfikowano wydatki kwalifikowalne w wysokości 70,3 mld euro.

Certyfikowane wydatki pozwoliły zawnioskować do Komisji Europejskiej o refundację 56,3 mld euro, co stanowi 83% alokacji. Z powyższej kwoty Komisja Europejska dokonała na rzecz Polski refundacji w kwocie blisko 55,5 mld euro. Uwzględniając przekazaną zaliczkę w wysokości 6,2 mld EUR, KE wypłaciła na rzecz Polski 61,6 mld EUR (tj. 91% alokacji na lata 2007-2013). W samym 2015 roku KE wypłaciła tytułem refundacji około 4,2 mld EUR.

Tabela 1. Certyfikacja wydatków do Komisji Europejskiej oraz wartość wydatków już zrefundowanych, stan na dzień 31 maja 2015 r.

Program	Alokacja na lata 2007-2013	Kwota wydatków kwalifikowalnych, stanowiących podstawę certyfikacji, certyfikowanych do KE (narastająco)	Wartość wniosków certyfikowanych do KE (kwota wnioskowana narastająco uwzględniająca wartość wypłaconych refundacji) (narastająco)	Wartość wniosków zrefundowanych przez KE (narastająco)*	Procentowa wartość wydatków wnioskowanych do KE w stosunku do alokacji
	EUR	EUR	EUR	EUR	%
	1	2	3	4	5=3/1
PO IG	8 658 126 047	8 135 663 912	6 915 314 325	6 849 664 793	80%
PO IiŚ	28 337 972 519	29 127 080 310	22 884 961 307	22 773 101 780	81%
PO KL	10 007 397 937	10 359 924 846	8 582 489 118	8 582 489 118	86%
PO PT	516 700 000	517 955 800	440 262 430	422 111 685	85%
PO RPW	2 387 709 248	2 233 769 229	1 876 367 804	1 856 828 767	79%
Razem Krajowe Programy Operacyjne	49 907 905 751	50 374 394 097	40 699 394 984	40 484 196 143	82%
RPO Woj. Dolnośląskiego	1 240 184 092	1 677 753 805	1 149 720 548	1 068 991 848	93%
RPO Woj. Kujawsko-Pomorskiego	996 053 121	1 066 333 854	823 029 007	816 872 862	83%
RPO Woj. Lubelskiego	1 192 840 908	1 290 113 440	1 055 328 047	1 029 171 953	88%
RPO Woj. Lubuskiego	494 355 098	588 069 050	464 393 416	430 021 357	94%
RPO Woj. Łódzkiego	1 046 023 918	1 244 388 344	970 403 064	903 148 440	93%
RPO Woj. Małopolskiego	1 355 863 222	1 496 478 132	1 220 324 863	1 171 945 365	90%
RPO Woj. Mazowieckiego	1 868 602 800	1 769 362 284	1 504 050 131	1 492 885 758	80%
RPO Woj. Opolskiego	491 446 973	599 052 982	486 640 003	428 431 591	99%
RPO Woj. Podkarpackiego	1 198 786 957	1 405 072 180	1 098 163 898	1 036 579 905	92%
RPO Woj. Podlaskiego	672 542 971	697 317 541	560 795 028	549 535 100	83%
RPO Woj. Pomorskiego	938 379 686	1 226 829 676	835 935 688	811 804 783	89%
RPO Woj. Śląskiego	1 747 104 507	1 805 265 220	1 517 924 783	1 500 411 499	87%
RPO Woj. Świętokrzyskiego	769 528 014	980 336 703	740 936 718	665 728 959	96%
RPO Woj. Warmińsko-Mazurskiego	1 070 550 290	1 137 881 850	936 494 475	923 105 689	87%
RPO Woj. Wielkopolskiego	1 332 573 532	1 689 132 387	1 240 731 322	1 151 393 517	93%
RPO Woj. Zachodniopomorskiego	862 807 404	951 410 416	758 230 927	744 477 677	88%
Razem Regionalne Programy Operacyjne	17 277 643 493	19 624 797 864	15 363 101 918	14 724 506 303	89%
Razem Programy Operacyjne EWT	344 771 677	319 862 529	269 226 337	269 226 337	78%
Razem Programy Operacyjne	67 530 320 921	70 319 054 490	56 331 723 239	55 477 928 783	83%

* Dane dotyczące refundacji z KE są uzupełniane w KSI na podstawie dokumentów z Instytucji Płatniczej z Ministerstwa Finansów i mogą być przekazywane do IC z pewnym opóźnieniem, dlatego też, stan informacji w KSI/wiedzy MIIR o dokumentach w zakresie refundacji z KE to 31 maja 2015 r.

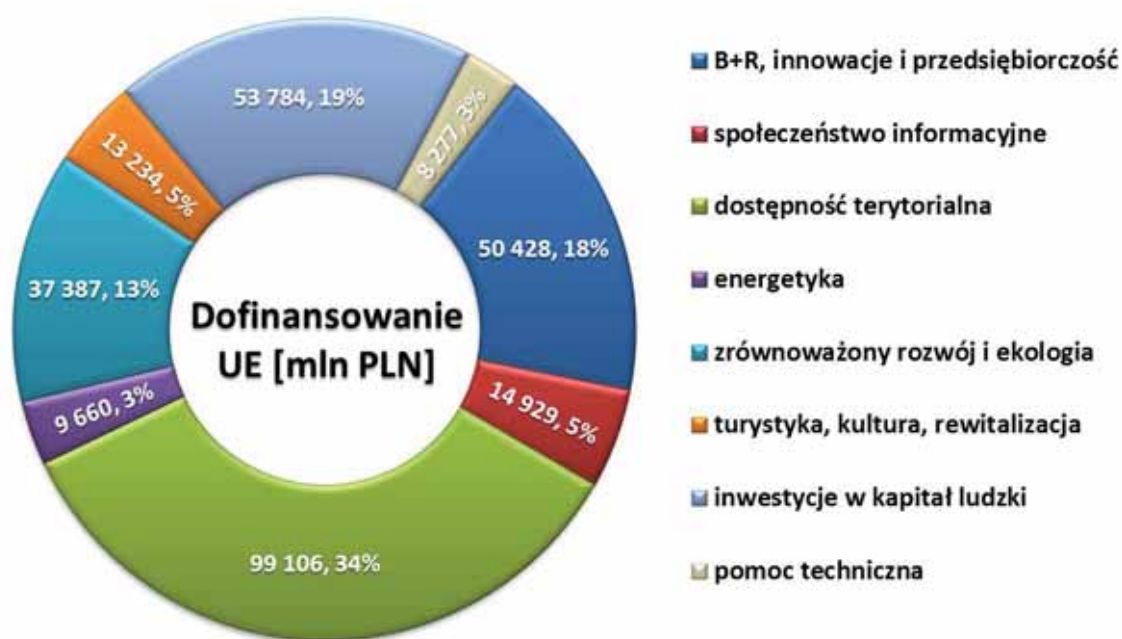
Dane zaokrąglone do pełnych PLN/EUR

Źródło: DCD MIIR

Efekty rzeczowe w ramach Narodowej Strategii Spójności 2007-2013 na podstawie zawartych umów o dofinansowanie

Ponad 1/3 wartości wszystkich projektów realizowanych w ramach NSRO 2007-2013 to inwestycje w infrastrukturę transportową (wykres 1). W ramach tych przedsięwzięć powstaje m.in.: około 1,4 tys. kilometrów autostrad i dróg ekspresowych, 3,2 tys. kilometrów dróg krajowych i wojewódzkich oraz około 6,9 tys. kilometrów dróg powiatowych i gminnych. Szacuje się, że zostanie zakupionych ponad 2,6 tys. jednostek taboru miejskiego. Duża część środków unijnych (19% wartości wszystkich umów o dofinansowanie) jest skierowana na rozwój kapitału ludzkiego. Przykładowo, dzięki nim 34 tys. osób otrzymało pomoc w podjęciu działalności gospodarczej typu *spin off* lub *spin out*, około 13 tys. pracowników sektora B+R ukończyło szkolenia w ramach podnoszenia kwalifikacji, utworzono m.in. blisko 409 tys. nowych miejsc pracy¹, a ponad 7 tys. przedszkoli skorzystało ze wsparcia finansowego. Znaczne środki wydawane są również na sektor B+R i rozwój przedsiębiorczości – ok. 18% wartości wszystkich projektów, co pozwoliło na objęcie wsparciem m.in.: 644 ośrodków badawczych i blisko 1,9 tys. laboratoriów. Podobne środki (13%) zaangażowano w zrównoważony rozwój inwestycje podnoszące jakość środowiska naturalnego w Polsce. Za unijne pieniądze wybudowanych lub zmodernizowanych zostanie m.in. 24,3 tys. kilometrów sieci kanalizacyjnych oraz blisko 7,0 tys. kilometrów sieci wodociągowych.

Wykres 1. Główne obszary wsparcia w ramach NSRO 2007-2013 – dane na podstawie umów o dofinansowanie podpisanych do 31 maja 2015 r., kwoty w mln zł

¹ Dotyczy miejsc pracy utworzonych z udziałem wsparcia EFRR, EFS oraz FS.

Tabela 2. Liczba i wartość złożonych wniosków, podpisanych umów/wydzanych decyzji oraz wniosków o płatność w ramach NSRO 2007-2013, wg stanu na dzień 31 maja 2015 r. (kwoty w zł)

Program Operacyjny	Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej			Umowy o dofinansowanie			Wnioski o płatność				
	Liczba	Wartość wydatków kwalifikowalnych (PLN)	Wartość - dofinansowanie unijne i krajowe (PLN)	Liczba	Wartość wydatków kwalifikowalnych (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Poziom wykorzystania alokacji na lata 2007-2013	Wartość wydatków uznanych za kwalifikowalne (PLN)	Wartość wydatków kwalifikowalnych stanowiących podstawę certyfikacji (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Poziom wykorzystania alokacji na lata 2007-2013
POIG	47 466	179 672 393 146	113 084 347 121	17 945	69 880 204 130	38 823 482 642	108%	51 339 975 413	33 979 504 527	28 670 980 632	80%
POIS	4 452	246 754 610 025	195 516 220 883	3 293	158 899 474 021	120 227 078 415	102%	132 190 555 749	132 190 523 768	100 511 989 056	85%
POIS EFRR	1 851	62 467 346 151	42 616 642 664	1 182	36 049 609 717	25 130 729 062	101%	31 258 903 347	31 258 871 367	21 932 193 215	88%
POIS FS	2 601	184 287 263 874	152 899 578 218	2 111	122 849 864 305	95 096 349 353	102%	100 931 652 401	100 931 652 401	78 579 795 841	84%
POKL	184 329	171 274 832 602	164 759 771 348	47 715	52 983 137 766	44 194 264 898	106%	47 860 490 215	46 951 658 917	39 908 910 080	96%
PO PT	463	2 634 966 137	2 239 721 214	451	2 657 033 893	2 258 478 806	105%	2 165 156 514	2 165 156 514	1 840 383 026	86%
POPW	455	16 080 088 244	11 444 842 840	310	13 506 308 147	10 222 743 869	103%	10 102 364 459	9 815 462 359	7 896 089 831	80%
POEWT (bez EISP)	665	3 736 230 908	3 117 286 475	312	1 783 170 413	1 474 132 735	105%	1 334 738 292	1 340 038 567	1 108 625 379	79%
Razem Krajowe	237 830	620 153 121 062	490 162 189 880	70 026	299 709 328 370	217 200 181 365	104%	244 993 280 642	226 442 344 651	179 936 978 004	86%
RPO Woj. Dolnośląskiego	3 572	12 272 654 650	7 440 785 150	2 317	8 263 165 523	5 077 041 510	99%	7 583 391 526	7 583 391 526	4 670 990 668	91%
RPO Woj. Kujawsko-Pomorskiego	3 622	10 872 103 788	6 187 847 257	2 270	7 150 392 940	4 174 241 794	101%	5 444 951 074	4 796 023 285	3 264 356 767	79%
RPO Woj. Lubuskiego	1 827	5 904 583 642	3 752 805 176	1 019	3 345 477 001	2 027 476 923	99%	2 991 458 883	2 580 355 532	1 787 597 526	88%
RPO Woj. Łódzkiego	4 148	10 646 418 692	7 352 946 243	2 420	6 572 054 409	4 328 746 551	100%	5 697 229 390	5 697 229 390	3 812 933 757	88%
RPO Woj. Lubelskiego	5 569	14 408 965 730	9 856 303 637	3 119	7 515 814 636	4 860 673 824	99%	6 539 600 803	5 581 330 841	4 259 744 845	86%
RPO Woj. Mazowieckiego	6 169	27 096 796 089	19 078 494 385	2 296	10 993 101 993	7 556 790 569	98%	9 189 070 166	7 944 032 867	6 469 373 129	84%
RPO Woj. Małopolskiego	4 512	12 512 969 361	7 600 000 820	2 981	9 330 378 641	5 597 555 094	100%	8 168 844 237	7 049 407 076	4 991 158 719	89%
RPO Woj. Opolskiego	1 933	4 971 755 095	3 252 347 090	1 204	3 178 016 836	2 041 547 346	100%	3 053 834 764	2 558 190 196	1 973 311 383	97%
RPO Woj. Podlaskiego	2 561	9 290 108 537	5 909 261 293	1 265	4 488 968 097	2 795 383 978	101%	3 787 707 317	3 150 143 806	2 315 954 399	83%
RPO Woj. Podkarpackiego	3 633	10 542 806 928	7 272 359 478	2 570	7 203 566 992	4 937 387 755	100%	6 729 796 441	6 176 045 144	4 596 294 161	93%
RPO Woj. Pomorskiego	3 670	10 598 171 676	6 807 063 088	1 707	6 045 171 193	3 906 501 136	101%	5 370 791 599	5 370 791 599	3 470 195 712	89%
RPO Woj. Śląskiego	9 325	19 683 239 629	13 327 187 057	5 002	10 329 025 090	7 273 881 705	100%	9 130 606 966	7 999 958 600	6 328 332 443	87%
RPO Woj. Świętokrzyskiego	2 026	6 599 923 953	3 911 899 576	1 290	5 080 532 494	3 123 511 973	98%	4 849 659 960	4 200 837 836	2 945 839 286	92%
RPO Woj. Warmińsko-	3 802	11 320 945 521	7 046 505 430	2 480	6 941 606 545	4 379 443 995	99%	6 073 204 107	4 907 254 555	3 857 769 344	87%
RPO Woj. Wielkopolskiego	4 445	13 518 520 885	8 987 143 040	2 388	8 422 765 100	5 501 307 775	100%	7 179 761 240	7 179 761 240	4 665 120 107	85%
RPO Woj. Zachodniopomorskiego	3 085	8 883 858 360	5 337 296 438	1 724	5 779 425 498	3 497 053 615	98%	4 801 382 076	4 193 605 036	2 915 191 492	82%
Razem Regionalne	63 899	189 123 822 537	123 120 245 157	36 052	110 639 462 987	71 078 545 542	99%	96 591 290 550	86 968 358 529	62 324 163 739	87%
RAZEM NSRO	301 729	809 276 943 599	613 282 435 037	106 078	410 348 791 356	288 278 726 907	103%	341 584 571 191	313 410 703 180	242 261 141 743	86%

*Dane dotyczące EWT przeliczono wg kursu 1 euro = 4,0938 zł

Źródło: KSI SIMIK 07-13, dane wygenerowane z systemu w dniu 1 czerwca 2014 r. Wykorzystanie alokacji na podstawie algorytmu MF i MiIR obowiązującego w maju 2015 r.

PLAN PRAC NAD PROJEKTAMI USTAW WYKONUJĄCYCH PRAWO UNII EUROPEJSKIEJ (PRZYGOTOWANY NA PODSTAWIE UST. 1A ART. 125A REGULAMINU SEJMU).**PROJEKTY USTAW PRZYJĘTE PRZEZ RADĘ MINISTRÓW W OKRESIE STYCZEŃ - CZERWIEC 2015 R.**

W okresie styczeń – czerwiec 2015 r. Rada Ministrów przyjęła 31 projektów ustaw, które mają na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej, tj.:

- projekt ustawy o finansowaniu wspólnej polityki rolnej,
- projekt ustawy o zmianie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych,
- projekt ustawy o zmianie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz ustawy o grach hazardowych,
- projekt ustawy o rozwoju lokalnym kierowanym przez społeczność,
- projekt ustawy o zmianie ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- projekt ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014 – 2020,
- projekt ustawy o zmianie ustawy o bezpieczeństwie morskim,
- projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo własności przemysłowej oraz niektórych innych ustaw,
- projekt ustawy o zmianie ustawy o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych oraz niektórych innych ustaw,
- projekt ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego,
- projekt ustawy o zmianie ustawy o organizacji rynku rybnego,
- projekt ustawy o zmianie ustawy - Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw,
- projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym,
- projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw,
- projekt ustawy o zmianie ustawy o rachunkowości,
- projekt ustawy o zmianie ustawy o obowiązkach w zakresie informowania o zużyciu energii przez produkty wykorzystujące energię,
- projekt ustawy o zmianie ustawy o lasach oraz niektórych innych ustaw,

- projekt ustawy o leczeniu niepłodności,
- projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw,
- projekt ustawy o zmianie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających oraz niektórych innych ustaw,
- projekt ustawy o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego,
- projekt ustawy o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym,
- projekt ustawy o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych,
- projekt ustawy o zmianie ustawy o transporcie kolejowym oraz ustawy o publicznym transporcie zbiorowym,
- projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw,
- projekt ustawy o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym,
- projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Prawo o notariacie oraz niektórych innych ustaw,
- projekt ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych,
- projekt ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw,
- projekt ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej,
- projekt ustawy o pracy na morzu.

WYKAZ PROJEKTÓW USTAW WYKONUJĄCYCH PRAWO UNII EUROPEJSKIEJ, KTÓRE POWINNY ZOSTAĆ SKIEROWANE PRZEZ RADĘ MINISTRÓW DO SEJMU RP DO KOŃCA II POŁOWY 2015 R.

	Zmieniający/nowoczesny akt prawny	Zakres zmian	Termin implementacji
1.	projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw	uzupełnienie transpozycji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/73/WE zmieniającej dyrektywę Rady 76/207/EWG w sprawie wprowadzenia w życie zasady równego traktowania mężczyzn i kobiet w zakresie dostępu do zatrudnienia, kształcenia i awansu zawodowego oraz warunków pracy	05.10.2004
2.	projekt ustawy o produktach biobójczych	rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 w sprawie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych	01.09.2013
3.	projekt ustawy o zmianie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych	uzupełnienie transpozycji dyrektywy Rady 93/83/EWG w sprawie koordynacji niektórych zasad dotyczących prawa autorskiego oraz praw pokrewnych stosowanych w odniesieniu do przekazu satelitarnego oraz retransmisji drogą kablową	01.05.2004
4.	projekt ustawy o zmianie ustawy o wyrobach medycznych oraz niektórych innych ustaw	rozporządzenie Komisji (UE) nr 722/2012 dotyczące szczególnych wymagań odnoszących się do wymagań ustanowionych w dyrektywach Rady 90/385/EWG i 93/42/EWG dla aktywnych wyrobów medycznych do implantacji oraz wyrobów medycznych produkowanych z wykorzystaniem tkanek pochodzenia zwierzęcego	29.08.2013
5.	projekt ustawy o krwiodawstwie i krwiolecznictwie	uzupełnienie transpozycji: <ul style="list-style-type: none"> • dyrektywy 2002/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej normy jakości i bezpiecznego pobierania, testowania, przetwarzania, przechowywania i dystrybucji krwi ludzkiej i składników krwi • dyrektywy Komisji 2005/61/WE wykonującej dyrektywę 2002/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie wymogów dotyczących śledzenia losów krwi oraz powiadamiania o poważnych, niepożądanych reakcjach i zdarzeniach • dyrektywy Komisji 2005/62/WE wykonującej dyrektywę 2002/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w zakresie norm i specyfikacji wspólnotowych odnoszących się do systemu jakości obowiązującego w placówkach służby krwi 	08.02.2005 31.08.2006 31.08.2006
6.	projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo lotnicze	uzupełnienie transpozycji/ wykonania: <ul style="list-style-type: none"> • rozporządzenia Rady (EWG) nr 95/93 w sprawie wspólnych zasad przydzielania czasu na start lub lądowanie w portach lotniczych Wspólnoty • dyrektywy Rady 2000/79/ dotyczącej 	30.07.2005 01.12.2003

		<p>Europejskiego porozumienia w sprawie organizacji czasu pracy personelu pokładowego w lotnictwie cywilnym, zawartego przez Stowarzyszenie Europejskich Linii Lotniczych (AEA), Europejską Federację Pracowników Transportu (ETF), Europejskie Stowarzyszenie Cockpit (ECA), Stowarzyszenie Linii Lotniczych Regionów Europy (ERA) i Międzynarodowe Stowarzyszenie Przewoźników Lotniczych (IACA)</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozporządzenia (WE) nr 847/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie negocjacji i wykonania umów dotyczących usług lotniczych między państwami członkowskimi a państwami trzecimi • rozporządzenia Komisji (WE) nr 2042/2003 w sprawie nieprzerwanej zdatności do lotu statków powietrznych oraz wyrobów lotniczych, części i wyposażenia, a także w sprawie zezwoleń udzielanych instytucjom i personelowi zaangażowanym w takie zadania • rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008 w sprawie wspólnych zasad w zakresie lotnictwa cywilnego i utworzenia Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Lotniczego • rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 300/2008 w sprawie wspólnych zasad w dziedzinie ochrony lotnictwa cywilnego • rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1008/2008 w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie Wspólnoty • rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 80/2009 w sprawie kodeksu postępowania dla komputerowych systemów rezerwacji • rozporządzenia Komisji (UE) nr 185/2010 ustanawiającego szczegółowe środki w celu wprowadzenia w życie wspólnych podstawowych norm ochrony lotnictwa cywilnego • rozporządzenia Komisji (UE) nr 805/2011 ustanawiającego szczegółowe zasady licencjonowania kontrolerów ruchu lotniczego oraz wydawania określonych certyfikatów • rozporządzenia Komisji (UE) nr 1178/2011 ustanawiającego wymagania techniczne i procedury administracyjne odnoszące się do załóg w lotnictwie • rozporządzenia Komisji (UE) nr 748/2012 ustanawiającego przepisy wykonawcze dotyczące certyfikacji statków powietrznych i związanych z nimi wyrobów, części i akcesoriów w zakresie zdatności do lotu i ochrony środowiska oraz dotyczące certyfikacji organizacji projektujących i produkujących • rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 	<p>30.05.2004</p> <p>29.11.2003 28.09.2005</p> <p>08.04.2008 08.04.2012</p> <p>29.04.2008 29.04.2010</p> <p>01.11.2008</p> <p>29.03.2009</p> <p>09.04.2011</p> <p>31.08.2011</p> <p>15.12.2011 08.04.2012</p> <p>10.09.2012</p> <p>02.11.2012</p>
--	--	---	---

		<p>923/2012 ustanawiającego wspólne zasady w odniesieniu do przepisów lotniczych i operacyjnych dotyczących służb i procedur żeglugi powietrznej</p> <ul style="list-style-type: none"> rozporządzenia Komisji (UE) nr 965/2012 ustanawiającego wymagania techniczne i procedury administracyjne odnoszące się do operacji lotniczych rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 390/2013 ustanawiającego system skuteczności działania dla służb żeglugi powietrznej i funkcji sieciowych rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 391/2013 ustanawiającego wspólny system opłat za korzystanie ze służb żeglugi powietrznej rozporządzenia Komisji (UE) nr 139/2014 z dnia 12 lutego 2014 r. ustanawiającego wymagania oraz procedury administracyjne dotyczące lotnisk 	<p>04.12.2012</p> <p>28.10.2012</p> <p>29.05.2013 01.01.2015</p> <p>29.05.2013 01.01.2015</p> <p>06.03.2014 31.12.2017</p>
7.	projekt ustawy o zmianie ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych	<ul style="list-style-type: none"> dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/51/UE zmieniająca dyrektywy 2003/71/WE i 2009/138/WE oraz rozporządzenia 1060/2009, 1094/2010 i 1095/2010 w zakresie uprawnień Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych) oraz Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych) dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/50/UE zmieniająca dyrektywę 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczane są do obrotu na rynku regulowanym 	<p>31.03.2015</p> <p>11.11.2015</p>
8.	projekt ustawy o zmianie ustawy o mikroorganizmach i organizmach genetycznie zmodyfikowanych oraz niektórych innych ustaw	uzupełnienie transpozycji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE w sprawie zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów zmodyfikowanych genetycznie	07.10.2002
9.	projekt ustawy o zmianie ustawy o funduszach inwestycyjnych oraz niektórych innych ustaw	<ul style="list-style-type: none"> dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE w sprawie zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/14/UE zmieniająca dyrektywę 2003/41/WE w sprawie działalności instytucji pracowniczych programów emerytalnych oraz nadzoru nad takimi instytucjami, dyrektywę 2009/65/WE w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) i dyrektywę 2011/61/UE w sprawie zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi w odniesieniu do nadmiernego polegania na ratingach kredytowych dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 	<p>22.07.2013</p> <p>21.12.2014</p>

		2014/91/UE zmieniająca dyrektywę 2009/65/WE w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) w zakresie funkcji depozytariusza, polityki wynagrodzeń oraz sankcji	18.03.2016
10.	projekt ustawy o efektywności energetycznej	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej	05.06.2014
11.	projekt ustawy o zmianie ustawy o żegludze śródlądowej	dyrektywa Komisji 2013/49/UE zmieniająca załącznik II do dyrektywy 2006/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej wymagania techniczne dla statków żeglugi śródlądowej	01.11.2014
12.	projekt ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE ustanawiająca ramy na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych	31.12.2014
13.	projekt ustawy o zmianie ustawy o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego oraz ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary	<ul style="list-style-type: none"> • dyrektywa wykonawcza Komisji 2014/58/UE ustanawiająca, zgodnie z dyrektywą 2007/23/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, system identyfikowalności wyrobów pirotechnicznych • dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/29/UE w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku wyrobów pirotechnicznych • dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/28/UE w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku i kontroli materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego 	<p>30.04.2015</p> <p>30.06.2015</p> <p>19.04.2016</p>
14.	projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo lotnicze	rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 996/2010 z dnia 20 października 2010 r. w sprawie badania wypadków i incydentów w lotnictwie cywilnym oraz zapobiegania im	02.12.2010
15.	projekt ustawy o prekursorach materiałów wybuchowych podlegających ograniczeniom	rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 98/2013 w sprawie wprowadzania do obrotu i używania prekursorów materiałów wybuchowych	02.09.2014
16.	projekt ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych oraz ustawy o działalności ubezpieczeniowej	uzupełnienie transpozycji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/103/WE w sprawie ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych i egzekwowania obowiązku ubezpieczenia od takiej odpowiedzialności	27.10.2009
17.	projekt ustawy o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej oraz niektórych innych ustaw	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/89/UE ustanawiająca ramy planowania przestrzennego obszarów morskich	18.09.2016
18.	projekt ustawy o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/55/UE zmieniająca dyrektywę	18.01.2016

	państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz o zmianie niektórych ustaw	2005/36/WE w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych i rozporządzenie nr 1024/2012 w sprawie współpracy administracyjnej za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym (IMI)	
19.	projekt ustawy o systemie oceny zgodności i nadzoru rynku oraz o zmianie niektórych innych ustaw	<ul style="list-style-type: none"> • dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/68/UE w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku urządzeń ciśnieniowych • dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/35/UE w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku sprzętu elektrycznego przewidzianego do stosowania w określonych granicach napięcia • dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/34/UE w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytku w atmosferze potencjalnie wybuchowej • dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/33/UE w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących dźwigów i elementów bezpieczeństwa do dźwigów • dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/32/UE w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku przyrządów pomiarowych • dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/31/UE w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku wag nieautomatycznych • dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do kompatybilności elektromagnetycznej • dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/29/UE w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku prostych zbiorników ciśnieniowych • dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/53/UE w sprawie rekreacyjnych jednostek pływających i skuterów wodnych • dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych 	<p>28.02.2015 18.07.2016</p> <p>19.04.2016</p> <p>19.04.2016</p> <p>19.04.2016</p> <p>19.04.2016</p> <p>19.04.2016</p> <p>19.04.2016</p> <p>19.04.2016</p> <p>19.04.2016</p> <p>18.01.2016</p> <p>12.06.2016</p>
20.	projekt ustawy o zmianie ustawy -	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady	19.07.2015

	Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw	2013/30/UE w sprawie bezpieczeństwa działalności związanej ze złożami ropy naftowej i gazu ziemnego na obszarach morskich	
21.	projekt ustawy o zmianie ustawy o transporcie kolejowym	<ul style="list-style-type: none"> • dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/34/UE w sprawie utworzenia jednolitego europejskiego obszaru kolejowego • dyrektywa Komisji 2014/106/UE zmieniająca załączniki V i VI do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/57/WE w sprawie interoperacyjności systemu kolei we Wspólnocie • uzupełnienie transpozycji dyrektywy 2004/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie bezpieczeństwa kolei wspólnotowych 	16.06.2015 01.01.2016 30.06.2006
22.	projekt ustawy o obowiązkowej automatycznej wymianie informacji w dziedzinie opodatkowania	dyrektywa Rady 2014/107/UE zmieniająca dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania	31.12.2015
23.	projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych	<ul style="list-style-type: none"> • dyrektywa Rady 2014/86/UE zmieniająca dyrektywę Rady 2011/96/UE w sprawie wspólnego systemu opodatkowania mającego zastosowanie w przypadku spółek dominujących i spółek zależnych różnych państw członkowskich • dyrektywa Rady 2015/121 zmieniająca dyrektywę 2011/96/UE w sprawie wspólnego systemu opodatkowania mającego zastosowanie w przypadku spółek dominujących i spółek zależnych różnych państw członkowskich • dyrektywa Rady 2014/48/UE zmieniająca dyrektywę 2003/48/WE w sprawie opodatkowania dochodów z oszczędności w formie wypłacanych odsetek 	31.12.2015 31.12.2015 01.01.2016
24.	projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/60/UE w sprawie zwrotu dóbr kultury wyprawionych niezgodnie z prawem z terytorium państwa członkowskiego	18.12.2015
25.	projekt ustawy – Prawo zamówień publicznych	<ul style="list-style-type: none"> • dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych • dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE w sprawie zamówień publicznych 	18.04.2016 18.04.2016
26.	projekt ustawy o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE w sprawie udzielania koncesji	18.04.2016
27.	projekt ustawy o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi	<ul style="list-style-type: none"> • dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w sprawie rynków instrumentów finansowych • dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/57/UE w sprawie sankcji karnych za nadużycia na rynku (dyrektywa w sprawie nadużyć na rynku) 	03.07.2016 03.07.2016
28.	projekt ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz niektórych innych ustaw	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/92/UE w sprawie porównywalności opłat związanych z rachunkami płatniczymi, przenoszenia rachunku płatniczego oraz dostępu do podstawowego rachunku płatniczego	18.09.2016

29.	projekt ustawy o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej oraz niektórych innych ustaw	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/89/UE ustanawiająca ramy planowania przestrzennego obszarów morskich	18.09.2016
30.	projekt ustawy o delegowaniu pracowników w ramach świadczenia usług	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/67/UE w sprawie egzekwowania dyrektywy 96/71/WE dotyczącej delegowania pracowników w ramach świadczenia usług	18.06.2016
31.	projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw	dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/62/UE w sprawie prawnokarnych środków ochrony euro i innych walut przed fałszowaniem, zastępująca decyzję ramową Rady 2000/383/WSiSW	23.05.2016
32.	projekt ustawy – Prawo wodne	<ul style="list-style-type: none"> • dyrektywa Komisji 2014/80/UE zmieniająca załącznik II do dyrektywy 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu • uzupełnienie transpozycji dyrektywy Rady 91/676/EWG dotyczącej ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego 	11.07.2016 01.05.2014
33.	projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo lotnicze	uzupełnienie wykonania rozporządzenia Komisji (UE) nr 255/2010 ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące zarządzania przepływem ruchu lotniczego	26.09.2011
34.	projekt ustawy o zmianie ustawy o transporcie drogowym	uzupełnienie wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1071/2009 ustanawiającego wspólne zasady dotyczące warunków wykonywania zawodu przewoźnika drogowego	04.12.2011
35.	projekt ustawy o zmianie ustawy o kierujących pojazdami	uzupełnienie transpozycji dyrektywy 2006/126/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie praw jazdy	19.01.2011
36.	projekt ustawy o dostępie do zasobów genetycznych i podziale korzyści z ich wykorzystania	rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 511/2014 w sprawie środków zapewniających zgodność użytkowników w Unii z wymogami wynikającymi z Protokołu z Nagoi dotyczącego dostępu do zasobów genetycznych oraz uczciwego i sprawiedliwego podziału korzyści wynikających z wykorzystania tych zasobów	09.06.2014
37.	projekt ustawy o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw	uzupełnienie transpozycji dyrektywy 2011/7/UE w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych	16.03.2013
38.	projekt ustawy o zmianie ustawy o europejskim ugrupowaniu współpracy terytorialnej	rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1302/2013 zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1082/2006 w sprawie europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej (EUWT) w celu doprecyzowania, uproszczenia i usprawnienia procesu tworzenia takich ugrupowań oraz ich funkcjonowania	21.12.2013 22.06.2014
39.	projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie tachografów cyfrowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw	rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 165/2014 w sprawie tachografów stosowanych w transporcie drogowym	02.03.2015 02.03.2016

40.	projekt ustawy o zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko	<ul style="list-style-type: none"> • dyrektywa 2014/52/UE Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniająca dyrektywę 2011/92/UE w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko • uzupełnienie transpozycji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska 	16.05.2017 14.02.2005
41.	projekt ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz niektórych innych ustaw	rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/751 w sprawie opłat interchange w odniesieniu do transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę	08.06.2015 09.12.2015 09.06.2016
42.	projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych	<ul style="list-style-type: none"> • dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/40/UE w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich w sprawie produkcji, prezentowania i sprzedaży wyrobów tytoniowych i powiązanych wyrobów • dyrektywa delegowana Komisji 2014/109/UE zmieniająca załącznik II do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/40/UE poprzez utworzenie biblioteki ostrzeżeń obrazkowych, które należy stosować na wyrobach tytoniowych 	20.05.2016 20.05.2016

WYKAZ STANOWISK DO AKTÓW PRAWNYCH UE, PRZYGOTOWANYCH PRZEZ RZĄD ZGODNIE Z USTAWĄ Z 8 PAŹDZIERNIKA 2010 R. O WSPÓŁPRACY RADY MINISTRÓW Z SEJMEM I SENATEM W SPRAWACH ZWIĄZANYCH Z CZŁONKOSTWEM RP W UE, PRZEKAZANYCH DO SEJMU I SENATU RP W I POŁ. 2015 R.

Lp.	Sygnatura COM	Tytuł projektowanego aktu prawnego	Data przekazania Polisce dokumentu przez instytucje UE	Instytucja wiodąca	Data przyjęcia stanowiska przez KSE	Data przyjęcia przez KSE stanowiska przygotowanego na wniosek Sejmu lub Senatu RP
1	COM(2014) 713	Wniosek DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie uchylecia niektórych aktów prawnych dotyczących przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości	2014-11-28	MSW	2015-01-05	-
2	COM(2014) 714	Wniosek DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY uchylająca niektóre akty prawne w dziedzinie współpracy policyjnej i współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych	2014-11-28	MSW	2015-01-05	-
3	COM(2014) 715	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY uchylające niektóre akty prawne w dziedzinie współpracy policyjnej i współpracy wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych	2014-11-28	MSW	2015-01-05	-
4	COM(2014) 739	Wniosek DECYZJA RADY w sprawie zatwierdzenia planu centralnego Shift2Rail	2014-12-30	MIR	-	2015-01-22
5	COM(2014) 749	Wniosek DECYZJA RADY w sprawie przyjęcia zmian do Protokołu z 1998 r. do Konwencji z 1979 r. w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekiej odległości dotyczącego trwałych zanieczyszczeń organicznych	2015-01-30	MŚ	-	2015-02-18

6	COM(2014) 750	Wniosek DECYZJA RADY w sprawie przyjęcia zmian do Protokołu z 1998 r. do Konwencji z 1979 r. w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości dotyczącego metali ciężkich	2015-01-30	MŚ	-	2015-02-18
7	COM(2015) 005	Wniosek DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie udzielenia pomocy makrofinansowej Ukrainie	2015-01-09	MF	2015-01-22	-
8	COM(2015) 008	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (Kodeks graniczny Schengen) (tekst jednolity)	2015-01-20	MSW	2015-02-03	-
9	COM(2015) 010	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1291/2013 i (UE) nr 1316/2013	2015-01-19	MF	2015-02-17	-
10	COM(2015) 013	Wniosek DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie uruchomienia Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji zgodnie z pkt 13 Porozumienia międzyinstytucjonalnego pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej i należytego zarządzania finansami z dnia 2 grudnia 2013 r. (wniosek EGF/2013/009 PL/Zachem Polska)	2015-02-13	MIR	-	2015-02-27
11	COM(2015) 015	Wniosek ROZPORZĄDZENIE RADY zmieniające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 1311/2013 określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2014–2020	2015-01-20	MSZ	2015-02-02	-
12	COM(2015) 020	Wniosek DECYZJA RADY w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, konwencji Narodów Zjednoczonych dotyczącej przyczystości w umownych postępowaniach arbitrażowych między inwestorem a państwem	2015-02-20	MG	-	2015-03-06
13	COM(2015) 021	Wniosek DECYZJA RADY w sprawie podpisania, w imieniu Unii	2015-02-20	MG	-	2015-03-06

		Europejskiej, konwencji Narodów Zjednoczonych dotyczącej przejrzystości w umownych postępowaniach arbitrażowych między inwestorem a państwem					
14	COM(2015) 045	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1007/2009 w sprawie handlu produktami z fok	2015-02-06	MŚ	2015-02-20	-	
15	COM(2015) 046	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego w odniesieniu do zwiększenia kwoty początkowych płatności zaliczkowych wypłacanych na rzecz programów operacyjnych wspieranych w ramach Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych	2015-02-06	MIR	2015-02-19	-	
16	COM(2015) 048	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY chroniące przed skutkami eksterytorialnego stosowania przepisów przyjętych przez państwo trzecie oraz działaniami opartymi na nich lub z nich wynikającymi (wersja przekształcona)	2015-02-06	MSZ	2015-02-20	-	
17	COM(2015) 049	Zmieniony wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY ustanawiające procedury unijne w zakresie wspólnej polityki handlowej w celu zapewnienia wykonania praw Unii zgodnie z zasadami handlu międzynarodowego, w szczególności tymi ustanowionymi pod auspicjami Światowej Organizacji Handlu (tekst jednolity)	2015-02-09	MG	2015-02-23	-	
18	COM(2015) 050	Wniosek DECYZJA RADY w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, Protokołu zmieniającego Porozumienie z Marrakeszu ustanawiające Światową Organizację Handlu	2015-02-24	MG	-	2015-03-10	
19	COM(2015) 084	Wniosek DECYZJA RADY w sprawie podpisania w imieniu Unii Europejskiej konwencji Rady Europy w sprawie zwalczania manipulacji zawodami sportowymi w odniesieniu do kwestii	2015-03-19	MSiT	-	2015-04-02	

		niezwiązanych z prawem karnym materialnym i ze współpracą wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych					
20	COM(2015) 086	Wniosek DECYZJA RADY w sprawie podpisania w imieniu Unii Europejskiej konwencji Rady Europy w sprawie zwalczania manipulacji zawodami sportowymi w odniesieniu do kwestii związanych z prawem karnym materialnym i ze współpracą wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych	2015-03-19	MSiT	-	2015-04-02	
21	COM(2015) 098	Wniosek DECYZJA RADY w sprawie wytycznych dotyczących polityk zatrudnienia państw członkowskich	2015-03-19	MPIPS	-	2015-04-02	
22	COM(2015) 099	ZALECENIE RADY w sprawie ogólnych wytycznych dotyczących polityk gospodarczych państw członkowskich i Unii	2015-03-19	MG	-	2015-04-02	
23	COM(2015) 121	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1236/2010 ustanawiające system kontroli i egzekwowania mający zastosowanie na obszarze objętym Konwencją w sprawie przyszłej wielostronnej współpracy w rybołówstwie na północno-wschodnim Atlantyku	2015-03-11	MRIRW	2015-03-25	-	
24	COM(2015) 129	Wniosek DYREKTYWA RADY uchylająca dyrektywę Rady 2003/48/WE	2015-03-19	MF	2015-04-02	-	
25	COM(2015) 135	Wniosek DYREKTYWA RADY zmieniająca dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania	2015-03-19	MF	2015-04-02	-	
26	COM(2015) 141	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY ustalające współczynnik korygujący do płatności bezpośrednich przewidzianych w rozporządzeniu (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do roku kalendarzowego 2015	2015-03-26	MRIRW	2015-04-09	-	
27	COM(2015) 154	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie stosowania klauzuli ochronnej i mechanizmu	2015-04-14	MG	2015-04-28	-	

Załącznik 4

					przeciwdziałającego obchodzeniu cel umożliwiających tymczasowe zawieszenie preferencji taryfowych zawartych w Układzie o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony				
28	COM(2015) 155			2015-04-14	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY wprowadzające mechanizm przeciwdziałający obchodzeniu cel umożliwiający tymczasowe zawieszenie preferencji taryfowych zawartych w Układzie o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Gruzją, z drugiej strony	MG	2015-04-28	-	
29	COM(2015) 157			2015-04-17	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie handlu niektórymi wyrobami stalowymi pomiędzy Unią Europejską a Republiką Kazachstanu (tekst jednolity)	MG	2015-04-30	-	
30	COM(2015) 167			2015-05-28	Wniosek DECYZJA RADY dotycząca stanowiska, jakie należy przyjąć w imieniu Unii Europejskiej we Wspólnym Komitecie EOG w sprawie zmiany załącznika II (Przepisy techniczne, normy, badania i certyfikacja) do Porozumienia EOG (Nowa żywność)	MZ	-	2015-06-11	
31	COM(2015) 174			2015-04-22	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY uchylające dyrektywę Rady 76/621/EWG w sprawie ustalenia najwyższego poziomu kwasu erukowego w olejach i tłuszczach oraz rozporządzenie Rady (WE) nr 320/2006 ustanawiające tymczasowy system restrukturyzacji przemysłu cukrowniczego	MRIRW	2015-05-05	-	
32	COM(2015) 177			2015-04-27	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1829/2003 w odniesieniu do umożliwienia państwom członkowskim	MRIRW	2015-05-11	-	

			ograniczenia lub zakazu stosowania genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy na swoim terytorium				
33	COM(2015) 180		Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie wieloletniego planu odbudowy zasobów tuńczyka błękitnopłetwego we wschodnim Atlantyku i w Morzu Śródziemnym uchylające rozporządzenie (WE) nr 302/2009	2015-04-24	MRIRW	2015-05-08	-
34	COM(2015) 181		Wniosek DECYZJA RADY w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Kosowem, z drugiej strony	2015-05-22	MSZ	-	2015-06-08
35	COM(2015) 183		Wniosek DECYZJA RADY w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, Układu o stabilizacji i stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Kosowem, z drugiej strony	2015-05-22	MSZ	-	2015-06-08
36	COM(2015) 220		Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniające rozporządzenie (UE) nr 19/2013 w sprawie wprowadzenia w życie dwustronnej klauzuli ochronnej i mechanizmu stabilizacyjnego dotyczącego bananów, zawartych w Umowie o handlu między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Kolumbią i Peru, z drugiej strony, oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 20/2013 w sprawie wprowadzenia w życie dwustronnej klauzuli ochronnej i mechanizmu stabilizacyjnego dotyczącego bananów, zawartych w Umowie ustanawiającej stowarzyszenie między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Ameryką Środkową, z drugiej strony	2015-05-26	MG	2015-06-08	-
37	COM(2015) 243		Zalecenie DECYZJA RADY uchylająca decyzję 2009/589/WE w sprawie istnienia nadmiernego deficytu w Polsce	2015-06-11	MF	-	2015-06-25
38	COM(2015) 251		ZALECENIE RADY w sprawie wdrażania ogólnych wytycznych dotyczących polityki gospodarczej państw członkowskich,	2015-06-11	MF	-	2015-06-25

		których walutą jest euro						
39	COM(2015) 270	ZALECENIE RADY w sprawie krajowego programu reform Polski na 2015 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Polskę programu konwergencji na 2015 r.	2015-06-11	MG	-	2015-06-18		
40	COM(2015) 282	ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie stosowania uzgodnień dotyczących produktów pochodzących z niektórych państw wchodzących w skład grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP) przewidzianych w umowach ustanawiających lub prowadzących do ustanowienia umów o partnerstwie gospodarczym (wersja przekształcona)	2015-06-10	MG	2015-06-24	-		
41	JOIN(2015) 004	Wspólny wniosek DECYZJA RADY w sprawie stanowiska Unii w ramach Rady Stowarzyszenia utworzonej na mocy Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską, Europejską Wspólnotą Energii Atomowej i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Ukrainą, z drugiej strony, w odniesieniu do przyjęcia zalecenia w sprawie realizacji programu stowarzyszeniowego UE-Ukraina	2015-03-13	MSZ	-	2015-04-02		
42	JOIN(2015) 010	Wspólny wniosek DECYZJA RADY w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, i tymczasowego stosowania Umowy o partnerstwie strategicznym między Unią Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Kanadą, z drugiej strony	2015-05-06	MSZ	-	2015-05-25		
43	JOIN(2015) 024	Wspólny wniosek DECYZJA RADY w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, oraz tymczasowego stosowania udoskonalonej Umowy o partnerstwie i współpracy między Unią Europejską a Republiką Kazachstanu	2015-06-11	MSZ	-	2015-06-25		

WYKAZ STANOWISK DO DOKUMENTÓW POZALEGISLACYJNYCH UE, PRZYGOTOWANYCH PRZEZ RZĄD ZGODNIE Z USTAWĄ Z 8 PAŹDZIERNIKA 2010 R. O WSPÓŁPRACY RADY MINISTRÓW Z SEJMEM I SENATEM W SPRAWACH ZWIĄZANYCH Z CZŁONKOSTWEM RP W UE, PRZEKAZANYCH DO SEJMU I SENATU RP W I POŁ. 2015 R.

Lp.	Sygnatura COM	Tytuł dokumentu pozalegisłacyjnego UE	Data wystąpienia Parlamentu z wnioskiem o przekazanie stanowiska	Instytucja wiodąca	Data przyjęcia stanowiska przez KSE
1	C(2015) 2575	Report from the Commission of 22.4.2015 assessing the situation of non-reciprocity with certain third countries in the area of visa policy	2015-05-15	MSZ	2015-06-09
2	COM(2014) 612	SPRAWOZDANIE KOMISJI 31. SPRAWOZDANIE ROCZNE Z KONTROLI STOSOWANIA PRAWA UE (ZA 2013 R.)	2014-10-24	MSZ	2015-03-10
3	COM(2014) 712	SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY Wdrażanie unijnej polityki bezpieczeństwa żywnościowego i żywieniowego: pierwsze sprawozdanie dwuletnie	2014-12-19	MSZ	2015-01-28
4	COM(2014) 902	KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO, KOMITETU REGIONÓW I EUROPEJSKIEGO BANKU INWESTYCYJNEGO Roczna analiza wzrostu gospodarczego na 2015 r.	2014-12-11	MG	2015-01-20
5	COM(2014) 903	KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO, KOMITETU REGIONÓW ORAZ EUROPEJSKIEGO BANKU INWESTYCYJNEGO Plan inwestycyjny dla Europy	2014-11-26	MF	2015-02-17
6	COM(2014) 904	REPORT FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN CENTRAL BANK AND THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE Alert Mechanism Report 2015 (prepared in accordance with Articles 3 and 4 of Regulations (EU) No 1176/2011 on the prevention and correction of macroeconomic imbalances)	2014-12-19	MG	2015-01-22

7	COM(2014) 905	KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO ORAZ KOMITETU REGIONÓW Przewód zarządzania gospodarczego Sprawozdanie ze stosowania rozporządzeń WE nr 1173/2011, 1174/2011, 1175/2011, 1176/2011, 1177/2011, 472/2013 oraz 473/2013	2014-12-19	MF	2015-01-26
8	COM(2014) 906	PROJEKT WSPÓLNEGO SPRAWOZDANIA O ZATRUDNIENIU KOMISJI I RADY do komunikatu Komisji w sprawie rocznej analizy wzrostu gospodarczego na 2015 r.	2014-12-19	MPIPS	2015-01-23
9	COM(2014) 910	KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW Program prac Komisji na rok 2015	2014-12-22	MSZ	2015-01-27
10	COM(2015) 012	COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN CENTRAL BANK, THE ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE, THE COMMITTEE OF THE REGIONS AND THE EUROPEAN INVESTMENT BANK: MAKING THE BEST USE OF THE FLEXIBILITY WITHIN THE EXISTING RULES OF THE STABILITY AND GROWTH PACT	2015-02-06	MF	2015-03-06
11	COM(2015) 019	SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie wydatków EFRG: system wczesnego ostrzegania nr 11-12/2014	2015-02-13	MRIRW	2015-03-18
12	COM(2015) 044	KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW Globalne partnerstwo na rzecz eliminacji ubóstwa i zrównoważonego rozwoju po roku 2015	2015-02-27	MSZ	2015-04-30
13	COM(2015) 063	ZIELONA KSIĘGA Tworzenie unii rynków kapitałowych	2015-03-13	MF	2015-04-27
14	COM(2015) 080	KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO, KOMITETU REGIONÓW I EUROPEJSKIEGO BANKU INWESTYCYJNEGO Strategia ramowa na rzecz stabilnej unii energetycznej opartej na przyszłościowej polityce w dziedzinie klimatu	2015-03-04	MG	2015-05-20
15	COM(2015) 081	PAKIET DOTYCZĄCY UNII ENERGETYCZNEJ KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY Protokół paryski – plan przeciwdziałania zmianie klimatu na świecie po 2020 r.	2015-03-18	MŚ	2015-04-22

16	COM(2015) 082	KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY Osiągnięcie docelowego poziomu 10 % w zakresie elektroenergetycznych połączeń międzysystemowych. Przygotowanie europejskiej sieci elektroenergetycznej na 2020 r.	2015-03-19	MG	2015-06-11
17	COM(2015) 127	SPRAWOZDANIE KOMISJI w sprawie barier w handlu i inwestycjach – 2015 r.	2015-04-03	MG	2015-05-14
18	COM(2015) 145	SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY Sprawozdanie dotyczące stosowania rozporządzenia (UE) nr 211/2011 w sprawie inicjatywy obywatelskiej	2015-04-17	MSW	2015-06-15
19	COM(2015) 176	KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW w sprawie przeglądu procesu decyzyjnego dotyczącego organizmów zmodyfikowanych genetycznie (GMO)	2015-05-15	MRiRW	2015-05-14
20	COM(2015) 185	KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW Europejska agenda bezpieczeństwa	2015-05-04	MSW	2015-06-09
21	COM(2015) 240	KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW - EUROPEJSKI PROGRAM W ZAKRESIE MIGRACJI	2015-05-13	MSW	2015-06-09
22	JOIN(2015) 002	JOINT COMMUNICATION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL Elements for an EU regional strategy for Syria and Iraq as well as the Daesh threat	2015-02-27	MSZ	2015-05-08
23	JOIN(2015) 006	WPÓLNY DOKUMENT KONSULTACYJNY W stronę nowej europejskiej polityki sąsiedztwa	2015-03-27	MSZ	2015-04-10
24	JOIN(2015) 009	WPÓLNY KOMUNIKAT DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW Realizacja europejskiej polityki sąsiedztwa w 2014 r.	2015-04-17	MSZ	2015-05-27
25	JOIN(2015) 016	WPÓLNY KOMUNIKAT DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY Plan działania dotyczący praw człowieka i demokracji na lata 2015-2019 „Prawa człowieka jako	2015-05-15	MSZ	2015-06-19

Załącznik 5

26	JOIN(2015) 1	centralny element działań UE"			
		Wspólny wniosek ROZPORZĄDZENIE RADY zmieniające rozporządzenie (UE) nr 208/2014 w sprawie środków ograniczających skierowanych przeciwko niektórym osobom, podmiotom i organom w związku z sytuacją na Ukrainie	2015-01-29	MSZ	2015-02-12

.....
Tłoczono z polecenia Marszałka Senatu
.....